

100 *let*
**DRAMA
OPERABALET
MARIBOR**

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
SLOVENE NATIONAL THEATRE

LETNO POROČILO 2019

**»Ustvarjeno v Drami, Operi, Baletu
Slovenskega narodnega gledališča Maribor
in na Festivalu Borštnikovo srečanje«**

Created in Drama, Opera, Ballet
of the Slovene National Theatre Maribor
and at Maribor Theatre Festival

MARIBOR, FEBRUAR 2020

Ustanovitelj javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Maribor

Vlada Republike Slovenije

Ime zavoda: **Slovensko narodno gledališče Maribor, javni zavod**
 Skrajšano ime: **SNG Maribor**
 Slovenska 27, 2000 Maribor
 Matična številka: 5053315000
 Davčna številka: SI19801491
 Dejavnost: 90.030
 TRR: 01100-6000012730, odprt pri UJP Slovenska Bistrica
 Telefonska številka: 02 250 61 00
 Telefaks: 02 250 61 08
 Elektronski naslov: sng.maribor@sng-mb.si
 Ustanovitelj: Vlada R Slovenije (Ur. l. 46/2003, 68/2003, 98/2008, 59/2010, 33/2017 – Sklep Vlade Republike Slovenije o ustanovitvi javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Maribor)

Javni zavod je vpisan v sodni register pravnih oseb pri Okrožnem sodišču v Mariboru pod registrsko številko 397-00.

Organi zavoda: direktor, Svet SNG Maribor in Strokovni svet SNG Maribor.

Direktor SNG Maribor

Danilo Rošker

Umetniški direktor Drame
Aleksandar Popovski

Umetniški direktor Opere
Simon Krečič

Umetniški direktor Baleta
Edward Clug

Umetniški direktor
Festivala Borštnikovo srečanje
Aleš Novak

Pomočnik direktorja
za tehnične zadeve
Jože Šnuderl

Pomočnica direktorja
za finančne zadeve
Aleksandra Hojnik

Svet SNG Maribor

dr. Suzana Žilič Fišer, predsednica
Jaki Jurgec, namestnik predsednice
Vlasta Drozg
Miloš Kosić (od decembra 2019)
Primož Kristan (do septembra 2019)
Zdenka Križanič
Drago Naberšnik
Mateja Pucko

Strokovni svet SNG Maribor

Darko Brlek, predsednik
Jaki Jurgec, namestnik predsednika
Tomaž Habe
dr. Mihaela Koletnik
Eva Kraš
Ana Perne
Alenka Ribič
Tomaž Rode
Matija Varl

»Ne šteje zgolj povpraševanje, ampak predvsem umetniška kakovost«

V letu 2019 smo dosegli vse načrtovane cilje in v celoti s presežki izvedli umetniški program v Drami, Operi, Baletu in na Festivalu Borštnikovo srečanje. Izvedena je bila tudi zunanja revizija na področju ravnanja z osnovnimi sredstvi. V tem letu smo obeležili stoletnico slovenskega gledališča v Mariboru in njegovega pomena v slovenskem kulturnem prostoru, kar je predvsem zasluga pripadnosti, odgovornosti in dobrih medčloveških odnosov vseh zaposlenih. Ob podpori Sveta zavoda, drugih institucij, sponzorjev in donatorjev smo prav tako v celoti uresničili cilje potrjenega sanacijskega in strateškega načrta.

Kot stalni problem, ki razdvaja slovensko kulturno krajino, bi želel izpostaviti neenotno in zastarelo metodologijo pri dodeljevanju finančnih sredstev – predvsem programskih sredstev, ki so namenjena neposredno za izvajanje kulturno-umetniškega programa. SNG Maribor si s svojimi štirimi umetniškimi enotami kot največja kulturna institucija v Republiki Sloveniji zasluži – še posebej glede na izkazane dosežke v mednarodnem prostoru – večjo podporo ustanoviteljice, tj. Vlade Republike Slovenije, in z njo pristojnega Ministrstva za kulturo. Kljub nezavidljivemu položaju, v katerem smo se znašli zaradi opisanih disparatnih metodologij sofinanciranja, smo sledili ukrepom in ostalim določbam sprejetega sanacijskega načrta. Naša programska zaveza za prihodnost, kot jo vidimo v slovenskem in tudi v širšem evropskem kontekstu, je tako primarno usmerjena v kakovost (in ne v umetno zviševanje kvantitete) umetniške produkcije (dramskih, opernih in baletnih predstav, koncertov ter drugih dogodkov) ter kontinuirano izgradnjo lastne kulturne identitete, ki se ne podreja poniglavo in nekritično zgolj trenutnemu okusu in povpraševanju publike, ampak stremi k tako rekoč univerzalnim vrednotam sodobne demokratične družbe, človečnosti in k poglobljeni refleksiji družbenega realnega.

Prav tako si bomo še naprej prizadevali za karseda širšo dostopnost kulturno-umetniških vsebin, kar je zapisano v ustanovitvenem aktu zavoda in kar smo izpostavili tudi v zadnjem strateškem načrtu SNG Maribor, ki ga je potrdilo tudi Ministrstvo za kulturo RS. Visoko raven dostopnosti kulturnih vsebin ohranjamo po eni strani s stabilno abonmajsko politiko, s posebnim programom za posamezne skupine (zlasti otroke in mladino) ter z relativno nizkimi cenami vstopnic, ki so dosegljive tudi socialno šibkejšim posameznikom in skupinam. Prepričani smo, da so kulturne dobrine del javnega dobrega, za kar bi si morala v večji meri prizadevati tudi aktualna oblast, še posebej glede na ustavno določbo, ki Republiko Slovenijo opredeljuje kot socialno državo.

Za pridobivanje nove publike bomo sledili novim marketinškim strategijam (informatizacija, socialna omrežja) in dali večji poudarek konsistentni umetniški vzgoji in izobraževanju občinstva, še posebej otrok in mladostnikov, in sicer skozi premišljen nabor vsebin vseh štirih umetniških enot SNG Maribor – Drame, Opere, Baleta in Festivala Borštnikovo srečanje, ki bo še naprej služil kot platforma gledališkega dialoga in plodovit teritorij izmenjave različnih idej ter inovativnih pristopov s področja uprizoritvenih umetnosti in glasbe. Še več, v okviru razpoložljivih zmožnosti predvidevamo tudi intenzivnejše vključevanje otrok, dijakov, študentov in mladih odraslih v procese ustvarjanja novih umetniških produkcij z namenom njihovega usvajanja različnih kompetenc in veščin ter dajanju spodbud oziroma motivacije k izbiri gledališkega prostora kot svobodnega prostora lastne ekspresije in izmenjave idej.

Kot javni zavod na področju kulture s strateškim položajem na večkratnem križpotju v mednarodni prostor bomo še naprej odprti za najrazličnejše oblike sodelovanja z nevladnimi organizacijami, s posamezniki in s sorodno usmerjenimi organizacijami iz tujine, pri čemer se nameravamo s svojimi mednarodno usmerjenimi kulturno-umetniškimi projekti še bolj intenzivno vključiti v promocijo nacionalne turistične znamke »I FEEL sLOVEnia« in skrbeti za ohranjanje in negovanje kulturne dediščine ter povečevati njeno dostopnost s spodbujanjem procesa digitalizacije nekaterih ključnih vsebin, kar je del tudi širših in dolgotrajnih prizadevanj na ravni Evropske unije. Z uspešnim in s požrtvovalnim delom vseh štirih umetniških enot SNG Maribor bomo tako s skupnimi močmi še naprej promovirali slovensko gledališko kulturo in umetnost po Sloveniji, v širšem evropskem prostoru in v svetu ter utrjevali prepoznavnost naše blagovne znamke »Ustvarjeno v Drami, Operi, Baletu SNG Maribor« in slogana »Investiranje v kulturi jutri«.

Med stalnimi težavami, na katere smo pristojno Ministrstvo za kulturo že večkrat opozorili, sodi tudi problematika upokojevanja, še posebej opernih solistov in baletnih plesalcev, pri čemer se spontano zastavlja vprašanje upravičenosti instituta poklicnega zavarovanja (dodana doba), če v praksi nima zaželenega učinka. Problematika, ki je nedvomno kompleksna in se odraža v kontinuiranem staranju umetniških ansamblov, kar nam resnici na ljubo znižuje mednarodno konkurenčnost zaradi postopnega in v nekaterih primerih celo drastičnega upada poustvarjalne oziroma izvajalske kvalitete posameznikov, bo v primeru nadaljnjega ignoriranja postala vedno večja in bo imela vedno bolj negativne učinke na kvaliteto slovenske kulturno-umetniške produkcije. Zaradi navedenih razlogov ministrstvo apeliramo še enkrat, naj čim prej razmisli o sprejetju NPK in ustreznih zakonskih mehanizmih ter sistemskih rešitvah na področju zakonodaje, ki bodo vsaj bistveno ublažili, če že ne popolnoma odpravili opisane probleme. Prepričani smo, da bomo s skupnim dialogom z Ministrstvom za kulturo in tudi z drugimi javnimi zavodi s področja kulture z obstoječim znanjem ter s številnimi praktičnimi izkušnjami prišli do optimalnih rešitev, ki bodo bistveno izboljšale trenutni položaj kulture in umetnosti v slovenskem prostoru.

Danilo Rošker
direktor SNG Maribor

VSEBINA

I. POSLOVNO POROČILO	9
Splošni del	9
Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih	10
1 Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje javnega uporabnika	10
2 Dolgoročni cilji SNG Maribor	11
2.1 Temeljni cilji	11
2.2 Ključni elementi vizije in dolgoročnega razvoja, ki ga pri svoji dejavnosti zasleduje SNG Maribor	13
3 Vsebinsko poročilo javnega zavoda SNG Maribor – Drama, Opera, Balet, Festival Borštnikovo srečanje – za leto 2019	18
3.1 Zastavljeni cilji za leto 2019	18
3.2 Doseženi cilji v letu 2019	19
Stoletnica Slovenskega narodnega gledališča Maribor	22
Poročilo o delu Drame SNG Maribor	24
Poročilo o delu 54. Festivala Borštnikovo srečanje 2019	43
Poročilo o delu Opere in Baleta SNG Maribor	72
Ostale prireditve v SNG Maribor	93
4 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev za leto 2019 in primerjava z doseženimi rezultati v letu 2019	95
4.1 Doseženi rezultati v letu 2019	95
4.2 Analiza doseženih rezultatov poslovanja	97
4.2.1 Splošne ugotovitve za doseganje prihodkov	97
4.2.2 Splošne ugotovitve za doseganje odhodkov	97
4.3 Splošne ugotovitve	97
5 Nastanek morebitnih nedopustnih in nepričakovanih posledic pri izvajanju programa	98
6 Ocena uspeha pri doseganju ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta ..	99
7 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja glede na opredeljene standarde in merila ..	99
8 Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora	99
9 Pojasnila za področja, na katerih zastavljeni cilji niso bili doseženi, zakaj niso bili doseženi ..	100
10 Ocena učinkov poslovanja posrednega uporabnika na druga področja	100
11 Druga pojasnila, ki vsebujejo analizo kadrovanja in investicijskih vlaganj	100
11.1 Poročilo o uporabi sredstev za investicijsko vzdrževanje in nakup opreme	100
11.2 Analiza kadrovanja in kadrovske politike	102
11.2.1 Sestava zaposlenih v SNG Maribor na dan 31. 12. 2019	103
11.2.1.1 Število zaposlenih po organizacijskih enotah	103
11.2.1.2 Sestava zaposlenih po statusu zaposlitve	104
11.2.1.3 Sestava zaposlenih po delovni dobi	105
11.2.1.4 Sestava zaposlenih po starosti	106
11.2.1.5 Sestava zaposlenih po spolu	108
11.2.1.6 Zaposleni z omejeno delovno zmožnostjo	109
11.2.2 Napredovanja zaposlenih	109
11.2.3 Fluktuacija	110
11.2.3.1 Prenehanje delovnega razmerja po razlogih	112
11.2.3.2 Zaposleni po viru financiranja na dan 31. 12. 2019	113
11.2.3.2.1 Evropski socialni sklad	114
11.2.4 Bolniške odsotnosti zaposlenih	115
11.2.4.1 Nadomestila bolniških odsotnosti	117

I POSLOVNO POROČILO ZA LETO 2019

SPLOŠNI DEL

Glede na namen, zaradi katerega je bil zavod ustanovljen, kot javna služba opravlja naslednje naloge:

- izvaja gledališke, operne in plesne predstave;
- izvaja koncerte, plesne in druge prireditve sam ali v sodelovanju z drugimi organizacijami;
- organizira in izvaja gledališke, plesne in glasbene delavnice;
- nudi prireditve mlajšemu občinstvu in težje prilagodljivim družbenim skupinam po dostopni ceni;
- programsko in poslovno sodeluje z državnimi dramskimi in opernimi gledališči, s Cankarjevim domom in s Slovenskim gledališkim muzejem;
- na podlagi poslovnega sodelovanja svojo produkcijo in prireditve predstavlja na RTV Slovenija;
- sodeluje z Akademijo za glasbo in z Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo ter umetniškimi šolam omogoča predstavitev njihove umetniške produkcije;
- organizira in izvaja Festival Borštnikovo srečanje;
- nudi domicil mednarodnemu tekmovanju opernih pevcev Ondina Otta;
- skrbi za razvoj gledališke, operne in plesne dejavnosti z uvajanjem novitet, z usposabljanjem umetniških ustvarjalcev in poustvarjalcev ter z usposabljanjem tehničnega osebja;
- skrbi za gledališko, operno in plesno vzgojo mladih, omogoča predstavljanje novih del slovenskim avtorjem ter vzdržuje ravnovesje med kulturnim izročilom in novimi umetniškimi stremljenji;
- omogoča umetniški razvoj najbolj talentiranim mladim umetnikom;
- skrbi za kulturni razvoj z izdajanjem gledaliških listov in drugih publikacij in neguje strokovno in publicistično refleksijo;
- skrbi za dokumentiranje in arhiviranje uprizoritev;
- skrbi za predstavitev kvalitetne umetniške produkcije z organizacijo gostovanj domačih in tujih gledališč;
- predstavlja svojo umetniško produkcijo na gostovanjih v Sloveniji;
- predstavlja svojo umetniško produkcijo na gostovanjih v tujini;
- nudi prostorske pogoje ter produkcijsko in tehnično pomoč drugim izvajalcem kulturnih programov;
- sodeluje s slovenskimi kulturnimi organizacijami v zamejstvu in v tujini;
- sodeluje s kulturnimi institucijami v kulturnih središčih sosednjih regij in v mednarodnem prostoru;
- se vključuje v kulturno življenje lokalne in širše skupnosti ter omogoča uporabo svojih prostorskih in tehničnih zmogljivosti za druge javne kulturne prireditve;
- predstavlja svojo in slovensko umetniško produkcijo mednarodni strokovni javnosti preko Festivala Borštnikovo srečanje in z načrtnim vabljenjem tuje strokovne javnosti in selektorjev mednarodnih festivalov.

POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH

1 ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNUJEJO DELOVNO PODROČJE JAVNEGA UPORABNIKA

- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo
- Zakon o javnih uslužbencih
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju
- Zakon o javnih financah
- Zakon o izvrševanju proračunov RS za leti 2018 in 2019
- Zakon o izvrševanju proračunov RS za leti 2019 in 2020
- Zakon o računovodstvu
- Zakon o zavodih
- Zakon o zaposlovanju in delu tujcev
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu
- Zakon o varstvu osebnih podatkov
- Zakon o interventnih ukrepih
- Zakon za uravnoteženje javnih financ
- Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Maribor
- Kolektivna pogodba za javni sektor
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji
- Kolektivna pogodba o skupni metodologiji za uvrščanje orientacijskih delovnih mest in nazivov v plačne razrede
- Uredba o plačah direktorjev v javnem sektorju
- Uredba o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede
- Uredba o kriterijih za določitev višine položajnega dodatka
- Dogovor o plačah in drugih stroških dela v javnem sektorju
- Splošna uredba o varstvu osebnih podatkov (GDPR)
- Pravilnik o merilih za doseganje naziva prvak in vrhunski glasbenik
- Merila in kriteriji za zasedbo delovnih mest priznanih ustvarjalcev
- Pravilnik o delovanju Festivala Borštnikovo srečanje
- Pravilnik o pogojih sodelovanja na Festivalu Borštnikovo srečanje
- Pravilnik o avdicijah in delu avdicijske komisije
- Pravilnik o oddaji dvoran in drugih prostorov SNG Maribor
- Pravilnik o prodaji vstopnic
- Pravilnik o računovodstvu
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih in opredmetenih osnovnih sredstev
- Pravilnik o pripravi konsolidirane premoženjske bilance države in občin
- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava

- Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna

2 DOLGOROČNI CILJI SNG MARIBOR

Temeljno **poslanstvo** Slovenskega narodnega gledališča Maribor se tako z realizacijo programa vseh štirih entitet – Drame, Opere, Baleta in Festivala Borštnikovo srečanje – primarno in v globalnem smislu osredotoča na razvijanje slovenske kulture in uprizoritvene umetnosti, zlasti gledališke, glasbenogledališke, glasbene (koncertne) in plesne umetnosti različnih žanrov, slogovnih usmeritev ter iz različnih časovnih obdobj. Med osnovne naloge našega javnega zavoda spadajo predvsem ustvarjanje in poustvarjanje vrhunškega umetniškega programa, vzgoja in izobraževanje mladih v gledališko, glasbeno in plesno umetnost, skrb in negovanje slovenskega jezika, katerega vloga presega domeno državitvornosti in nacionalno povezovalno funkcijo, saj je kot nosilec umetniške in znanstvene misli tudi najakutnejši indikator naše kolektivne zavesti in trenutne pozicije v svetu nenehnih sprememb.

V širšem kontekstu dostopnosti slovenske kulture in njene promocije želimo dosledno in popolnoma uresničiti poglobitve zastavljene cilje resolucije *Nacionalnega programa za kulturo 2018–2025* in obenem promovirati **lastno zaščitno umetniško blagovno znamko**:

Ustvarjeno v Drami, Operi in Baletu SNG Maribor.

Temeljni dejavniki, ki omogočajo dolgoročni strateški razvoj zavoda, so: poslovna stabilnost, strokovnost in umetniška rast blagovne znamke Drama, Opera, Balet SNG Maribor in Festival Borštnikovo srečanje, geostrateški položaj mesta Maribor, dejstvo, da je Maribor univerzitetno mesto, bližina gledaliških središč, kot so Gradec v Avstriji, Zagreb na Hrvaškem in Budimpešta na Madžarskem.

2.1 TEMELJNI CILJI

»USTVARJENO v Drami, Operi in Baletu SNG Maribor«

- Biti gledališče s kakovostno gledališko, glasbeno, plesno in koncertno dejavnostjo in s programom, ki dosega evropsko primerljive standarde in rezultate, tudi glede na način organiziranosti in financiranja;
- izgrajevati ustvarjalno, inovativno, uspešno in prepoznavno gledališče z gledališko, z glasbeno, s plesno in s koncertno dejavnostjo v slovenskem, evropskem in svetovnem prostoru – še posebej utrjevanje položaja kulturnega središča in družbenega ugleda mariborskega gledališča na geografskem področju severnega Mediterana, zahodnega Balkana, Podonavja in bližnje Vzhodne Evrope;
- biti generator in osrednje gibalno kulturnega, gospodarskega in turističnega razvoja ter razvoja človeških virov in kakovosti življenja v regionalnem, državnem in meddržavnem okolju;
- vzpostavitev pogojev za vrhunsko produkcijo na področju gledališke, glasbene, plesne in koncertne umetnosti ter dvig ugleda blagovne kulturne znamke – »Ustvarjeno v Drami, Operi in Baletu SNG Maribor«;
- čim večja dostopnost javnih kulturnih dobrin s področja gledaliških, glasbenih, plesnih in

koncertnih umetnosti za vse generacije s posebnim poudarkom na večji dostopnosti mladim in najmlajšim generacijam (predšolskim otrokom, osnovnošolcem, mladostnikom in študentom) ter različnim marginalnim družbenim skupinam;

- slediti ključnim pobudam in predlaganim smernicam Nacionalnega programa za kulturo od leta 2018 do 2025;
- prispevati k uveljavljanju in prepoznavnosti slovenske literarne, glasbene, plesne in koncertne kulturne zakladnice v multikulturni Evropi in širše v svetu;
- sodelovati z najpomembnejšimi kulturno-umetniškimi institucijami, skupinami, društvi in osebnostmi v domačem mestu, v celotnem slovenskem prostoru, v zamejstvu in v tujini na kulturno-umetniškem in strokovnem nivoju;
- sodelovanje z različnimi nevladnimi organizacijami s primerljivimi humanističnimi usmeritvami in poslanstvom na področju kulture;
- spodbujanje družbenega dialoga z uprizarjanjem in s prirejanjem žanrsko raznolikih kulturno-umetniških dogodkov ter z razpiranjem različnih družbenih tematik in problematik;
- omogočiti umetniški razvoj nadarjenim mladim umetnikom na področju gledaliških, glasbenih, plesnih in koncertnih dejavnosti in skrbeti za njihovo promocijo v širšem slovenskem kulturnem prostoru;
- sistematično skrbeti za novo slovensko literarno, gledališko, glasbeno, plesno in koncertno produkcijo (s praižvedbami del različnih umetnostnih zvrsti in žanrov) z namenom povečevanja slovenske kulturne dediščine;
- skrbeti za ohranjanje in negovanje slovenskega jezika, še posebej v segmentu gledališkega, glasbenega žanra in plesne (baletne) tradicije;
- aktivno sodelovati z lastnimi produkcijami na uveljavljenih festivalih doma, v Evropi in drugod po svetu z namenom promoviranja in diseminacije slovenske ustvarjalnosti in poustvarjalnosti;
- biti kozmopolitsko repertoarno gledališče z jasno zastavljeno literarno, glasbeno, plesno in koncertno dejavnostjo, ki s svojim zanimivim, inovativnim in estetsko dovršenim umetniškim programom zadovoljuje visoka pričakovanja in hotenja ciljnih skupin publike, ustanovitelja, pokroviteljev in različnih deležnikov s področja gospodarstva;
- stremeti h kontinuiranemu povečevanju števila obiskovalcev in lastnega tržnega deleža v kulturnem segmentu s pertinentnimi marketinškimi aktivnostmi, s trajnostno umetniško promocijo ter z optimizacijo človeških virov;
- povečati število abonentske publike, izboljšati obstoječi abonentski sistem in ga približati mlajšim generacijam ter povečati spletno prodajo vstopnic in abonmajev doma in v tujini;
- spodbujati kreativnost in pozitivno motiviranost zaposlenih in drugih sodelavcev;
- ustvarjati vrhunski gledališki, glasbeni, plesni in koncertni program ob upoštevanju sprejetih izhodišč in ukrepov sanacijskega načrta od leta 2017 do 2021;
- prizadevanje za učinkovitejše pridobivanje evropskih sredstev s kandidiranjem na različnih evropskih razpisih (Ustvarjalna Evropa, Interreg, kohezijski skladi idr.) za realizacijo projektov, ki izkazujejo mednarodni kulturno-umetniški pomen ter humanistično podobo sodobne evropske demokracije;
- ureditev formalnosti pravnih aktov: sprememba določil kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti v RS, ki so v nasprotju z delovnopravno zakonodajo in v svojih določilih onemogočajo specifičnost procesa v gledališču z gledališko, z glasbeno, s plesno in s koncertno dejavnostjo;
- izboljšanje infrastrukture javnega zavoda – nabava najsodobnejše tehnološke opreme za izvedbo najzahtevnejšega kulturno-umetniškega programa Drame, Opere, Baleta in Festivala Borštnikovo srečanje;

- temeljita vsebinska prevetritev mednarodnega tekmovanja mladih opernih pevcev Ondina Otta z namenom dviga ugleda tekmovanja ter posledičnega trajnostnega razvoja operne poudarjalnosti in njene popularizacije;
- izboljšanje infrastrukture javnega zavoda – energetska sanacija hiše in nabava tehnološke opreme za izvedbo programa Drame, Opere, Baleta in Festivala Borštnikovo srečanje z namenom doseganja tehnološke usposobljenosti in opremljenosti za izvedbo najzahtevnejših produkcij;
- obnova garderob za celotni umetniški ansambel, izgradnja skladišča za scenografijo;
- nadaljevanje gledališkega – dramskega arhivarskega sistema in ureditev glasbenega arhiva z namenom realizacije postopnega procesa digitalizacije in trajnega hranjenja (arhiviranja) kulturnih artefaktov (eksponatov) s področja glasbene in plesne umetnosti, ki izkazujejo širši nacionalni in evropski pomen;
- prostorska adaptacija gledališke kavarne, ki naj postane integralni del uprizoritvenih praks mariborskega gledališča in eksemplarični primer spodbujanja druženja in komuniciranja med različnimi generacijami obiskovalcev;
- povečevanje dostopnosti kulturno-umetniških vsebin s pomočjo digitalizacije in razvijanja spletne strani;
- prizadevati si za kontinuirano vzgojo in izobraževanje publike od najmlajših do najstarejših generacij;
- stremeti k optimalni politiki zaposlovanja in angažiranja umetnikov, ekspertov (strokovnjakov specifičnega področja), splošnih in tehničnih služb z namenom zagotavljanja karseda najboljših pogojev za izvajanje temeljnega poslanstva javnega zavoda in javne službe;
- povečati obseg deleža prihodkov iz nejavnih virov z uprizorjenjem tematsko najzanimivejših predstav.

2.2 KLJUČNI ELEMENTIVIZIJE IN DOLGOROČNEGA RAZVOJA, KI JIH PRI SVOJI DEJAVNOSTI ZASLEDUJE SNG MARIBOR

- Uresničevanje poslanstva, zapisnega v ustanovitvenem aktu SNG Maribor (Uradni list RS, št. 33/17 z dne 30. junija 2017), in spoštovanje veljavne zakonodaje RS ter sledenje strateškemu načrtu javnega zavoda;
- upoštevanje in sooblikovanje ciljev resolucije predlaganega Nacionalnega programa za kulturo 2018–2025 (NPK 2018–2025 še ni potrjen) ter Evropske kulturne agende (maj 2018);
- stabilizacija poslovanja gledališke hiše ob upoštevanju začrtanih določb sanacijskega načrta, ki so ga potrdili Vlada RS, Ministrstvo za kulturo in Svet zavoda SNG Maribor;
- izvajanje programa dela in investicij v okviru vsakoletnega potrjenega programa dela s strani Ministrstva za kulturo RS z upoštevanjem razpoložljivih sredstev, dodeljenih z odločbo s strani Ministrstva za kulturo RS;
- učinkovitejše uresničevanje poslanstva, ciljev in vrednot v novem mandatnem obdobju 2018–2023 z upoštevanjem transparentne in evropsko primerljive metodologije vsakoletnih evalvacij umetniškega in strokovnega dela (v skladu z veljavno zakonodajo RS in z ustanovitvenim aktom SNG Maribor);
- aktivnejši angažma vodstva in Sveta zavoda SNG Maribor pri povečevanju deleža sredstev, namenjenih za realizacijo umetniškega programa, in sredstev, namenjenih za plače zaposlenih ter investicije v gledališko hišo;

- vzpostaviti kreativno okolje in optimalne pogoje za ustvarjanje umetniških inovativnih presežkov, sočasno pa skrbeti za zdravje in zadovoljstvo zaposlenih;
- trajnostni razvoj kulturno-umetniških vsebin s pomočjo implementacije repertoarne politike po načelih aktualnosti, konceptualne inovativnosti, estetske razpršenosti, poustvarjalne vrhunskosti in dostopnosti;
- izvedba kadrovske implementacije z namenom doseganja mednarodno primerljivih izvedbenih standardov, zlasti: 1) vzpostavitev stalnega umetniškega ansambla, tehnične podpore in drugih strokovnih služb, 2) zadostno število članov orkestra, zbora, baleta, solistov in dramskega ansambla v skladu s primerljivimi evropskimi standardi, 3) zadostno število članov tehnične ekipe in strokovnih služb;
- zagotavljati kontinuirano izobraževanje tako umetniškega kot tehničnega kadra;
- intenzivnejše vključevanje samozaposlenih s področja kulture v delovne procese javnega zavoda, še posebej mladih, z namenom odpiranja nadaljnje zaposlitvene možnosti, razvijanja specifičnih profesionalnih veščin in sposobnosti;
- kontinuirano ter inovativno delo s publiko (izobraževanje, umetnostna vzgoja, opismenjevanje), še posebej mladostnikov, otrok ter marginalnih in ranljivih družbenih skupin;
- razvijanje širše prepoznavnosti lastne umetniške blagovne znamke »Ustvarjeno v SNG Maribor« ter s sloganom »Investiranje v kulturni jutri« z namenom ustvarjanja novega simbolnega in posledično tudi dejanskega kapitala gledališča, s katerim izkazujemo lastno zavezo in zavedanje k soustvarjanju našega skupnega družbenega jutri;
- aktivneje poseči v družbeni, ekonomski in kulturni razvoj vzhodne kohezijske slovenske regije (KRVS);
- intenzivnejše sodelovanje in povezovanje z drugimi, po poslanstvu sorodnimi (kulturnimi, izobraževalnimi ...) institucijami (Cankarjev dom, Slovenska filharmonija, Festival Ljubljana, SNG Opera in balet Ljubljana, SNG Drama Ljubljana, AGRFT, Akademija za glasbo, SLOGI, Filozofska fakulteta v Mariboru in v Ljubljani, Mariborska knjižnica, Narodni dom Maribor, Konservatorij za glasbo in balet Maribor, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana idr.);
- biti sodobno evropsko gledališče primerljivih standardov in demokratičnih nazorov tako po kakovosti umetniškega programa kot po načinu organiziranosti, načinu oglaševanja oziroma komuniciranja ter delu s publiko;
- biti ustvarjalno, inovativno, uspešno in prepoznavno gledališče v slovenskem, evropskem in svetovnem prostoru, pri čemer želimo izkoristiti položaj kulturnega središča na geografski osi Milano–Maribor–Dunaj–Budimpešta oziroma v širšem geografskem prostoru Podonavja;
- biti eden izmed ključnih nosilcev kulturnega, gospodarskega in turističnega razvoja ter razvoja človeških virov in kakovosti življenja v širšem slovenskem in mednarodnem okolju;
- dati pomemben prispevek k uveljavljanju slovenske dramske, operne, baletne oziroma plesne in glasbene kulturne zakladnice v multikulturni Evropi in širše v svetu;
- sodelovati na kulturno-umetniškem in strokovnem nivoju z najpomembnejšimi kulturno-umetniškimi institucijami in osebnostmi v domačem mestu, v celotnem slovenskem prostoru, v zamejstvu in v tujini;
- sodelovati z nevladnimi organizacijami ter z individualnimi predstavniki civilnih iniciativ;
- omogočiti umetniški razvoj nadarjenim mladim umetnikom na področju gledališko-glasbenih in plesnih dejavnosti;
- sistematično skrbeti za novo slovensko dramsko, glasbeno in plesno produkcijo (z izvedbami na novo nastalih del);
- skrbeti za ohranjanje in negovanje slovenskega jezika in kulturne dediščine;

- aktivno sodelovati na uveljavljenih festivalih doma, v Evropi in drugod v svetu z namenom promocije slovenske umetnosti in kulture;
- biti gledališče, ki s svojim umetniškim programom izpolnjuje želje, pričakovanja in hotenja ciljnih skupin publike, pokroviteljev in gospodarstva;
- sistematično vzgajati ter izobraževati najmlajše in mlajše generacije obiskovalcev z izvajanjem zanje primernih in posebej za njih ustvarjenih dramskih, opernih in baletnih uprizoritev;
- spodbujati mlade k negovanju in soustvarjanju slovenske in evropske gledališke kulture ter omogočiti pogoje za družbeno refleksijo in razvijanje kritičnega mišljenja;
- s premišljenimi in ciljno usmerjenimi marketinškimi aktivnostmi povečevati število obiskovalcev in aktivni tržni delež na kulturnem trgu – digitalni marketing/ticketing;
- postopoma povečevati število abonentske publike, izboljšati obstoječi abonentski sistem ter povečati spletno prodajo vstopnic in abonmajev doma in v tujini (z nagovarjanjem mlajše populacije ter z izvajanjem posebnih akcij);
- spodbujati kreativnost, strokovnost in pozitivno motiviranost zaposlenih in drugih sodelavcev;
- organizacija in izvedba Festivala Borštnikovo srečanje, spodbujanje mednarodne dostopnosti festivala kakor tudi dostopnosti slovenskega občinstva;
- ustvarjati vrhunski umetniški program ob sočasnem izvajanju sanacijskega načrta;
- vzdrževati trajnostni odnos in neposredni dialog z občinstvom;
- kandidiranje na evropskih in drugih državnih razpisih bodisi samostojno ali z drugimi slovenskimi in mednarodnimi partnerji z namenom širše in dolgotrajnejše promocije slovenske gledališke umetnosti;
- implementacija pravnih aktov, ki se navezujejo na spremembo določil kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti v RS, ki so v nasprotju z delovnopravno zakonodajo in v svojih določbah ne upoštevajo specifičnosti delovnih (še posebej kreativnih) procesov v gledališču in pogojev za njegov nadaljnji razvoj;
- implementacija infrastrukture javnega zavoda – energetska sanacija, prostorska reorganizacija, iskanje finančnih virov za gledališko kavarno, iskanje primerne lokacije za scenske delavnice in skladišča scenske opreme, nabava tehnološke opreme, ki omogoča najnaprednejšo in najučinkovitejšo izvedbo programa Drame, Opere, Baleta in Festivala Borštnikovo srečanje;
- spodbujanje mecenstva v domeni uprizoritvenih umetnosti (zbiranje donacij, koordinacija in izvedba zanimivih avtorskih projektov mladih in še neznanih slovenskih avtorjev v različnih umetnostnih zvrsteh) z namenom širjenja in krepitve prepletenosti umetnosti in družbe ter spodbujanje nastanka novih (aktualnih) poetik in estetik;
- nadaljnja krepitev vezi z Mestno občino Maribor z namenom pridobivanja investicijskih in programskih sredstev, potrebnih bodisi za implementacijo infrastrukture gledališča in realizacijo umetniškega programa, ki krepiti in reflektira identiteto mesta Maribor in širše regije;
- povečevanje splošne dostopnosti kulturno-umetniškega programa, še posebej za socialno ranljive skupine (gibalno ovirane, socialno in ekonomsko šibkejšje);
- spodbujanje in vzpostavitev umetniških rezidenc z namenom spodbujanja širšega sodelovanja med slovenskimi regijami in mednarodnega kulturnega dialoga;
- podpiranje uveljavitve kulturnega evra z namenom povečanja sredstev, namenjenih za razvijanje kulturno-umetniškega sektorja v RS;
- izvajanje vseh aktivnosti v zvezi z evropsko Uredbo o varovanju osebnih podatkov;
- ureditev sistema evidentiranja prisotnosti zaposlenih, ki bo ustrezen z varstvom osebnih podatkov;
- ureditev prostora v skladu z idejo »Zeleni Maribor« s posebno skrbjo za zdravje zaposlenih in s spodbujanjem večje uporabe koles;
- prekvalifikacija baletnih plesalcev (pilotski projekt) do leta 2020;

- zaposlitev dveh strokovnih delavcev s področja digitalnih medijev v letu 2019;
- sodelovanje pri projektu *Kulturni bazar* z namenom širše dostopne javne predstavitve gledališke produkcije Drame SNG Maribor, krepitev stika z različnimi ciljnim občinstvi ter izmenjave profesionalnih izkušenj z možnostjo programske razširitve za področje vzhodne kohezijske regije Slovenije;
- spodbujanje interdisciplinarnih povezav z drugimi umetniškimi enotami SNG Maribor ter z zunanjimi umetniškimi korpusi in s samostojnimi kulturnimi delavci različnih umetniških in strokovnih profilov;
- intenzivna promocija slovenske dramske in baletne (po)ustvarjalnosti s prirejanjem izjemnih kulturnih dogodkov (jubilejne uprizoritve, gala baletni večeri, retrospektivne razstave) in ostalih aktivnosti (okrogle mize, filozofski pogovori o gledališču) z namenom doseganja večje dostopnosti oziroma obiskanosti gledaliških predstav.

Usklajenost predlaganega programa z ustanovnim aktom in s strateškim načrtom javnega zavoda:

- izvaja dramske, operne, baletne in plesne predstave različnih žanrov;
- izvaja dramske, operne, plesne in druge prireditve (koncerte) samostojno ali v sodelovanju z drugimi organizacijami;
- organizira in izvaja dramske, plesne in glasbene delavnice, prilagojene za različne starostne skupine (od najmlajših, mladostnikov, odraslih, upokojujencev idr.);
- nudi prireditve mlajšemu občinstvu in težje prilagodljivim družbenim skupinam po dostopnejših cenah;
- programsko in poslovno sodeluje z državnimi dramskimi in operno-baletnimi gledališči, s Cankarjevim domom, s Slovensko filharmonijo in s Slovenskim gledališkim muzejem (SLOGD);
- na podlagi poslovnega sodelovanja svojo produkcijo in prireditve predstavlja na RTV Slovenija in drugim javnim zavodom in nevladnim organizacijam;
- sodeluje z Akademijo za glasbo in z Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo, s Konservatorijem za glasbo in balet Maribor ter umetniškimi šolam omogoča predstavitve njihove umetniške produkcije;
- aktivno sodeluje z lastnimi predstavami in s kulturno-umetniškimi dogodki na referenčnih kulturnih prizoriščih v prioritarnih državah kulturnega sodelovanja;
- pripravi in izvede različne brezplačne kulturno-umetniške dogodke (predstave, koncerte, vodene ogleda) ob dnevu odprtih vrat slovenskih kulturnih ustanov – Ta veseli dan kulture;
- nudi domicil mednarodnemu tekmovanju opernih pevcev Ondina Otta;
- skrbi za razvoj operne in plesne dejavnosti z uvajanjem novitet, z usposabljanjem umetniških ustvarjalcev in poustvarjalcev ter z usposabljanjem tehničnega osebja;
- skrbi za celovito umetniško vzgojo in izobraževanje občinstva, predvsem za gledališko, operno in plesno vzgojo najmlajših generacij;
- omogoča predstavljanje novih del slovenskih avtorjev ter vzdržuje ravnovesje med kulturno tradicijo, dediščino in novimi umetniškimi stremljenji;
- omogoča umetniški razvoj najbolj talentiranim mladim umetnikom s primernim angažmajem v lastni kulturno-umetniški program;
- skrbi za strokovni kulturni diskurz, dokumentiranje in refleksijo z izdajanjem gledaliških in koncertnih listov ter drugih publikacij;
- skrbi za lažje dostopanje do različnih umetniških vsebin z dokumentiranjem in z arhiviranjem predstav s pomočjo avdio in avdiovizualnega snemanja in predvajanja (t. i. podcasti) ter prenašanjem predstav v živo (t. i. live streaming);

- skrbi za predstavitev kvalitetne umetniške produkcije z organizacijo gostovanj slovenskih in tujih gledališč;
- predstavlja lastno umetniško produkcijo na gostovanjih v Sloveniji in v tujini;
- nudi prostorske pogoje ter produkcijsko in tehnično pomoč drugim izvajalcem kulturnih programov, še posebej samozaposlenim in nevladnim organizacijam v kulturi;
- sodeluje s slovenskimi kulturnimi organizacijami v zamejstvu in v tujini;
- sodeluje s kulturnimi institucijami v kulturnih središčih sosednjih regij in v mednarodnem prostoru severnega Mediterana, zahodnega Balkana, Podonavja ter Srednje in Vzhodne Evrope;
- se vključuje v kulturno življenje lokalne in širše skupnosti ter omogoča uporabo svojih prostorskih in tehničnih zmogljivosti za druge javne kulturne prireditve;
- predstavlja svojo in nasploh slovensko umetniško produkcijo mednarodni strokovni javnosti preko Festivala Borštnikovo srečanje;
- skrbi za referenčnost, kritiško vrednotenje in mednarodno odprtost lastnih kulturno-umetniških prireditev z vabljenjem tuje strokovne javnosti in selektorjev mednarodnih festivalov;
- izvršuje različne programske in poslovne ukrepe sanacijskega načrta (sprejet za obdobje od leta 2017 do 2021) z namenom zagotavljanja najboljših možnih pogojev opravljanja javne službe;
- načrtuje nove strategije razvoja kulture in umetnosti, predvsem v domeni dramske umetnosti, glasbe, plesa (baleta) in ostalih umetnosti nasploh z upoštevanjem neposrednih potreb družbenega okolja, v katerem deluje javni zavod;
- skrbi za razvoj kulturnega turizma med slovenskimi državljani kakor tudi ostalimi državljani EU in državami izven Evropske skupnosti s popularizacijo različnih kulturno-umetniških vsebin;
- spodbujanje nastajanja slovenskih novitet z instrumentom javnega naročila oziroma natečaja ter z uprizarjanjem nagrajenih del (na področju dramske, operne in baletne umetnosti);
- razvijanje žanrsko nediskriminatorne repertoarne politike po načelih slogovnega pluralizma, multikulturalnosti in socialne inkluzije;
- ustvarjanje optimalnih delovnih pogojev za kreativno individualno in timsko delo;
- postopna kadrovska implementacija do polne zapolnitve umetniških ansamblov ter strokovnih in tehničnih kadrov, še posebej s področja digitalnih tehnologij;
- sodelovanje z inovativnimi slovenskimi in tujimi režiserji in z ostalimi ustvarjalci dramskih glasbenogledaliških projektov, oblikovanje zaključenih projektnih timov za obdobje več sezon z namenom doseganja avtorsko prepoznavnih poetik;
- spodbujanje samostojne koncertne dejavnosti Simfoničnega orkestra SNG Maribor (Simfonični cikel);
- spodbujanje samostojne koncertne dejavnosti Zbora Opere SNG Maribor (božični zborovski koncert, priložnostni koncerti, sodelovanje pri izvedbi zahtevnejših vokalno-instrumentalnih del);
- sodelovanje pri projektu Kulturni bazar ter programska razširitev in implementacija projekta za področje vzhodne kohezijske regije Slovenije;
- spodbujanje interdisciplinarnih povezav z drugimi umetniškimi enotami SNG Maribor in z zunanjimi umetniškimi korpusi ali solisti;
- intenzivna promocija slovenske baletne poudarjalnosti s prirejanjem izjemnih kulturnih dogodkov (gala baletni večeri, koreografske retrospektive in razstave, jubilejne uprizoritve) in ostalih aktivnosti z namenom doseganja večje dostopnosti oziroma obiskanosti plesnih (baletnih) predstav;
- realizacija številnih kulturno-umetniških dogodkov v letu 2019 in njihova promocija ob stoletnici obstoja institucionalnega slovenskega gledališča v Mariboru.

3 VSEBINSKO POROČILO JAVNEGA ZAVODA SNG MARIBOR – DRAMA, OPERA, BALET, FESTIVAL BORŠTNIKOVO SREČANJE – ZA LETO 2019

3.1 ZASTAVLJENI OPERATIVNI CILJI za leto 2019

- Izvedba dramskih premier po finančnem načrtu in programu dela za leto 2019;
- izvedba ponovitev izbranih predstav po finančnem načrtu in programu dela za leto 2019;
- izvedba opernih in baletnih premier po finančnem načrtu in programu dela za leto 2019;
- izvedba simfoničnih in drugih glasbenih in zborovskih koncertov po finančnem načrtu in programu za leto 2019;
- koprodukcijsko (programsko in izvedbeno) sodelovanje s slovenskimi in s tujimi opernimi in baletnimi hišami ter festivali;
- varčevalni ukrepi in racionalizacija na vseh področjih delovanja;
- kljub varčevalnim ukrepom in racionalizaciji na vseh področjih delovanja poskušati ustvarjati vrhunski umetniški program;
- reorganizacija in konsolidacija javnega zavoda po organizacijskih enotah;
- slediti predlogom v Resoluciji o nacionalnem programu za kulturo 2018–2025;
- vzpostavitev pogojev v okolju za vrhunsko produkcijo na področju glasbene, plesne in koncertne umetnosti in dvig ugleda »karakterja« zaščitne znamke – USTVARJENO V DRAMI, OPERI IN BALETU MARIBOR;
- ureditev večletnega financiranja enote Drama, Opera in Balet SNG Maribor (4 leta);
- sledenje in pridobivanje dodatnih sredstev iz razpisov evropskih projektov (Podpora novim kariernim perspektivam v obdobju 2018–2021, SNG Maribor FBS – Podpora novim kariernim perspektivam v kohezijski regiji Vzhodna Slovenija (KRVS) v obdobju 2019–2021 – Operacija Mladi za Borštnika, Borštnik za mlade; SNG Maribor FBS – Borštnikov program socialne aktivacije);
- izvajanje mednarodnega projekta Pristanišče sanjačev/Port of Dreamers z Dubrovniškim poletnim festivalom v okviru programa Ustvarjalna Evropa (Creative Europe);
- tudi v letu 2019 smo izvajali sprejeti sanacijski program 2017–2021;
- koncerti za promocijo kulture in turizma;
- dostopnost javnih kulturnih dobrin s področja uprizoritvenih umetnosti, glasbene, plesne in koncertne umetnosti za vse generacije;
- ustvariti program, ki slehernika nagovarja in spodbuja k refleksiji (zrcalo družbe in posameznika) s kvalitetno uprizoritveno, glasbeno, plesno in koncertno produkcijo;
- omogočiti umetniški razvoj nadarjenim mladim umetnikom na področju dramskih, glasbenih in plesnih dejavnosti;
- skrb za abonmajski sistem in vključitev oziroma vzpostavitev mreže gledališč z odrsko, glasbeno, plesno in koncertno dejavnostjo v celotnem slovenskem prostoru;
- skrb za izmenjave in gostovanja najbolj kakovostnih domačih predstav v zamejstvu in v tujini;
- skrb za promocijo slovenske dramatike, glasbe, plesa, koncertne dejavnosti v tujini;
- motiviranje zaposlenih in povečanje marketinških aktivnosti na področju pridobivanja sredstev iz nejavnih virov – sponzorstva;
- ureditev formalnosti pravnih aktov: sprememba določil kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti v RS, ki so v nasprotju z delovnopravno zakonodajo in v svojih določilih onemogočajo specifičnost procesa v gledališču in njegov nadaljnji razvoj;

- skrb za informatizacijo in digitalizacijo, vzpostavitev digitalne knjižnice SNG Maribor;
- maksimalno koriščenje infrastrukture, tehnologije, izobraževanje tehničnega kadra, doseganje visoke kakovosti glasbeno-plesne-koncertne produkcije, omogočanje razvoja in koriščenje potenciala umetniškega ansambla;
- začetek priprave dokumentacije za izvedbo energetske sanacije, ki bo izvedena v letu 2020 in je potrjena s strani Ministrstva za kulturo;
- izboljšanje infrastrukture javnega zavoda – nabava tehnološke opreme za izvedbo programa in najzahtevnejših produkcij Drame, Opere, Baleta in Festivala Borštnikovo srečanje (obnova garderob za umetniški ansambel).

3.2 DOSEŽENI CILJIV LETU 2019

V letu 2019 so bili doseženi vsi zastavljeni cilji v Drami, Operi, Baletu, pri simfoničnih in zborovskih koncertih, na Festivalu Borštnikovo srečanje, saj smo v Slovenskem narodnem gledališču Maribor imeli 595 prireditev, ki jih je obiskalo 193.828 obiskovalcev.

Med dosežene cilje uvrščamo tudi naša gostovanja v tujini, predvsem:

- *Medeja* v Berliner Herstsalonu, Maxim Gorki Theater, Berlin, Nemčija;
- *Somrak bogov* v GDK Gavella Zagreb, Hrvaška;
- *Somrak bogov* na festivalu Teatar na raskršću, Niš, Srbija;
- *Somrak bogov* na festivalu Ohridsko leto, Ohrid, Makedonija;
- v zamejstvu v Trstu (Italija) smo izvedli predstavo *Popolni tujci*;
- *Le Sacre du printemps (Posvetitev pomladi)* v Teatru Sociale Corno, Italija;
- *Stabat mater* v Teatru Sociale Corno, Italija;
- *Nabucco* v Oderzu, Italija;
- *Stabat mater in Hora – Cantata* – European Music Open Festival Oradea, Romunija;
- *Hora – Cantata* – Narodno gledališče Brno, Češka;
- *Peer Gynt* – Bolšoj teater Moskva, Rusija;
- *Radio and Juliet* – Coliseum London, Velika Britanija;
- *Peter in volk* v HNK Varaždin, Hrvaška.

Z velikim uspehom smo izvedli tudi:

- Operno noč v Mestnem parku;
- Božično-novoletni koncert Simfoničnega orkestra;
- Božični koncert Zbora SNG Maribor;
- Koncert opernih arij na Panorami na Ptuj in na Gaju pri Bresternici, Koncert v parku v Slovenski Bistrici;
- Koncert Simfoničnega orkestra SNG Maribor s študenti Akademije za glasbo v Ljubljani;
- Vodnik po gledališču z dramskima igralcema;
- Dramanje v Lutkovnem gledališču Maribor;
- Evropski abonma Slovenija-Hrvaška;
- gostovanja drugih gledališč in producentov pri nas;
- druge prireditve, ki smo jih organizirali;
- izvajali smo sanacijski načrt 2017–2021;

- izvajali smo evropske projekte operacije »Podpora novim kariernim perspektivam v obdobju 2018–2021, SNG Maribor FBS – Podpora novim kariernim perspektivam v kohezijski regiji Vzhodna Slovenija (KRVS) v obdobju 2019–2021 – Operacija Mladi za Borštnika, Borštnik za mlade; SNG Maribor FBS – Borštnikov program socialne aktivacije);
- povečanje marketinške aktivnosti, predvsem spletni vsebinski marketing, za dvig obiskanosti predstav;
- izvajanje motivacijskih in izobraževalnih prijemov za vzgojo osnovnošolske, srednješolske in študentske publike;
- izvajanje motivacijskih in izobraževalnih dejavnosti za umetniške ansamble, tehnične delavce in strokovne službe;
- novi programi in primerne vsebine za povečanje programske ponudbe in s tem zagotovitev optimalne zasedenosti zaposlenih v SNG Maribor – izvedba koncertov za promocijo kulture in turizma;
- Festival Borštnikovo srečanje nadaljuje z zastavljenimi programskimi smernicami in marketinškimi aktivnostmi, ki že kažejo svoj pozitiven vpliv na mesto, Slovenijo in mednarodni prostor;
- maksimalno koriščenje infrastrukture, tehnologije, izobraževanje tehničnega kadra, doseganje visoke kakovosti gledališke, glasbeno-plesne-koncertne produkcije;
- mednarodna prepoznavnost Drame, Opere in Baleta SNG Maribor ter Festivala Borštnikovo srečanje.

Gostili smo:

- Gala koncert zvezd baleta Sankt Peterburga;
- SNG Drama Ljubljana, SNG Nova Gorica, MGL, SLG Celje, Gledališče Koper;
- HNK Zagreb, HNK Varaždin in INK Pula.

Izjemno smo ponosni na naše prejete nagrade:

- *Somrak bogov* – nagrada za najboljšo predstavo, nagrada okrogle mize kritikov, nagrada žirije novinarjev na festivalu Teatar na raskršću v Nišu, Srbija;
- *Somrak bogov* – nagrada Daliborju Mataniću za režijo, Nataši Matjašec Rošker za žensko vlogo in Petji Laboviću za mladega igralca ter Marku Japlju za scenografsko stvaritev na festivalu Teatar na raskršću Niš, Srbija;
- Danilo Rošker – priznanje Sveta zavoda za Ambasadorja SNG Maribor;
- Edward Clug – priznanje Sveta zavoda za Ambasadorja SNG Maribor;
- Vili Ravnjak – priznanje Sveta zavoda za posebne zasluge in nadpovprečen prispevek k razvoju in delovanju SNG Maribor;
- Simon Krečič – priznanje Sveta zavoda za posebne zasluge in nadpovprečen prispevek k razvoju in delovanju SNG Maribor;
- Miro Solman – priznanje Sveta zavoda za posebne zasluge in nadpovprečen prispevek k razvoju in delovanju SNG Maribor;
- Liza Marijina – nagrada za najboljšo glavno žensko v filmu *Polsestra*, Festival slovenskega filma Portorož;
- Nataša Matjašec Rošker – nagrada za najboljšo glavno vlogo v uprizoritvi *Somrak bogov*, Gavelline večeri, Zagreb, Hrvaška;
- Nejc Gazvoda – Borštnikova nagrada za dramsko besedilo *Tih vdih* – FBS 2019;
- Ana Urbanc – nagrada Sklada Staneta Severja 2019.

Dogodki, ki so zaznamovali 2019:

- stoletnica SNG Maribor (monografija *Slovensko narodno gledališče v Mariboru 1919–2019*);
- slavnostna akademija;
- izdaja poštne znamke;
- 50. ponovitev uprizoritve *Staromodna komedija*;
- 150. ponovitev uprizoritve *Vilinček*;
- sodelovanje na Kulturnem bazarju 2019;
- sodelovanje na Festivalu za tretje življenjsko obdobje.

V letu 2019 nismo dosegli:

- nismo uspeli urediti stabilnega programskega financiranja in kadrovske okrepitve;
- ureditve formalnosti pravnih aktov: sprememba določil kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti v RS, ki so v nasprotju z delovnopravno zakonodajo in v svojih določilih onemogočajo specifičnost procesa v gledališču in njegov nadaljnji razvoj, na katere smo sicer opozarjali, a so v pristojnosti vlade in sindikatov, kamor spada tudi ureditev statusa ter posledičnega zaposlovanja in upokojevanja baletnih plesalcev.

Nismo uspeli izboljšati pogojev dela za umetniški in tehnični ansambel:

- izboljšanja infrastrukture javnega zavoda – nabava in zamenjava tehnološke opreme za izvedbo programa Drame, Opere, Baleta in Festivala Borštnikovo srečanje (obnova garderob za umetniški ansambel) zaradi nedodeljenih sredstev s strani financerja;
- nedokončan je tudi projekt energetske sanacije gledališča;
- v celoti nismo izpolnili plana nabave instrumentov;
- v celoti nismo izpolnili plana zamenjave ozvočenja Velike dvorane;
- v celotni nismo izpolnili dopolnitve informacijskega sistema.

STOLETNICA SLOVENSKEGA NARODNEGA GLEDALIŠČA MARIBOR

Predstavitve monografije *Slovensko narodno gledališče v Mariboru 1919–2019* (20. september 2019)

Ob stoletnici Slovenskega narodnega gledališča Maribor je izšla knjižna monografija *Slovensko narodno gledališče v Mariboru 1919–2019*.

Knjižna monografija *Slovensko narodno gledališče v Mariboru 1919–2019* predstavlja vodnik skozi stoletje trajajočo dinamiko umetniškega razvoja in ključnih osebnosti, ki so zaznamovale delovanje Drame, Opere in Baleta. Poleg tega prinaša oris predzgodovine mariborskega gledališkega ustvarjanja od druge polovice 18. stoletja.

Slavna seja Sveta SNG Maribor s podelitvijo priznanj (21. september 2019)

Na slavna seji Sveta Slovenskega narodnega gledališča Maribor smo podelili naziv "Ambasador SNG Maribor" Petru Boštjančiču, Edwardu Clugu, Danilu Roškerju in Tomažu Pandurju. Za posebne zasluge in nadpovprečen prispevek k razvoju in delovanju SNG Maribor pa je Svet zavoda podelil priznanja Simonu Krečiču, Viliju Ravnjaku, Darku Brleku, Miru Solmanu, Dragu Prosniku in Darku Štandekarju.

Svečana akademija ob stoletnici SNG Maribor (21. september 2019)

Z najvišjimi častmi je **predsednik Republike Slovenije Borut Pahor** Slovenskemu narodnemu gledališču Maribor ob stoletnici ustanovitve vročil državno odlikovanje **zlati red** za zasluge za izjemen prispevek k razvoju uprizoritvenih umetnosti in oblikovanju slovenske kulturne identitete.

Na svečani akademiji so umetniške moči združile vse enote, zbrane pod streho največjega gledališča v Sloveniji, in pripravile spektakularni umetniški dogodek po idejni zasnovi Edwarda Cluga.

Ostali dogodki

- Javno omizje *Stoletnica med spomini in vizijo*, povezoval Stane Kocutar (16. september 2019)
- Posebna priloga *Fokus* časopisa *Večer*, posvečena stoletnici SNG Maribor (19. september 2019)
- Oddaja *Profil TVS*, posvečena stoletnici in izidu knjižne monografije – gost Vili Ravnjak (19. september 2019)
- Otvoritev razstave *O zgodovini SNG* v UKM Maribor (20. september 2019)
- Predstavitev priložnostne poštne znamke ob stoletnici SNG (20. september 2019)
- Okrogla miza *Zgodovina mariborskega gledališča*, povezovala Melita Forstnerič Hajnšek (26. september 2019)
- Okrogla miza *Igralska izkušnja*, povezovala Melita Forstnerič Hajnšek (2. oktober 2019)
- *Umetnost igre TVS* – oddaja o stoletnici SNG Maribor (25. november 2019)

Beseda umetniškega direktorja Drame o letu 2019

Aleksandar Popovski
umetniški direktor Drame
SNG Maribor

Leto 2019, ko smo slavili stoletnico mariborskega gledališča, nas je polnilo s skoraj vzneseno radostjo, z neizmernim ponosom, da smo ob tem častitljivem jubileju del velike mariborske in slovenske zgodbe. Prelomnica pa nam je hkrati ponudila tudi priložnost za zahvalo vsem, ki so s svojimi sanjami, s poklicno in z osebno požrtvovalnostjo, z vztrajnostjo in z ljubeznijo omogočili, da lahko mi danes pišemo novih sto. Izjemno zgodbo o uspehu, ki danes nosi ime Slovensko narodno gledališče Maribor, je predsednik republike Borut Pahor na slavnostni akademiji ob stoletnici SNG Maribor nagradil z zlatim redom za zasluge »za izjemen prispevek k razvoju uprizoritvenih umetnosti in oblikovanju slovenske kulturne identitete«, s priznanjem, ki ga ni prejelo še nobeno slovensko gledališče.

V veliko čast nam je, da lahko danes gradimo na temeljih, ki so jih pred stoletjem postavili gledališki entuziasti, branilci in tvorci slovenskega jezika ter kulture. Ob prebiranju njihovih zgodb se še bolj zavedamo svoje odgovornosti. Želimo si, da ne bi ponavljali napak, ki s(m)o jih storili v preteklosti, da bi vzeli v obzir tisto znamenito reklo »historia magistra vitae« in bi z novo močjo, z zagonom, z energijo, z vero, z upanjem in z ljubeznijo pisali uspešna poglavja v novem mariborskem gledališkem stoletju.

V letu 2019 smo sledili drznim odločitvam z zavedanjem, da ne pljujemo po »varnih« vodah, a samo izza znanih mej lahko odkrivamo nove obale. Pripravili smo šest premier, ki so jih na naše odre postavili režiserji različnih generacij (najmlajše – Nina Rajić Kranjac, Tamara Damjanović, srednje – Miha Golob, Aleksandar Popovski, starejše – Matjaž Berger, Janusz Kica), repertoarna zasnova je odprla vrata številnim igralcem (novim članom ansambla in gostom: Nejc Cijan Garlatti, Pavle Ravnohrib, Benjamin Krnetič, Aleš Valič, Vojko Belšak, Minca Lorenci, Blaž Dolenc, Gorazd Žilavec ...), prvič smo pod našo streho dali priložnost trem avtorsko in estetsko raznolično profiliranim režiserjem (Rajić Kranjac, Damjanović, Berger), uprizorili smo tri besedila slovenskih avtorjev ... Če bi letošnje uprizoritve ocenjevali z ocenami kritik, bi se lahko pohvalili, da smo bili to leto odlični (vse uprizoritve so bile namreč izjemno dobro ocenjene pri obeh kritikih Dela in Večera, ki ažurno spremljata našo produkcijo).

Leto 2019 smo začeli z »zelo simpatično dramsko miniaturo«, s krstno uprizoritvijo *Popolni tujci* Tamare Damjanović, ki je nastala po motivih istoimenskega filma. Hrvaška režiserka je kljub mladosti pokazala veliko spretnosti pri obvladovanju režijskega metreja, tenkočutno je vodila igralce (za vlogo Blanke je Ana Urbanc prejela Severjevo nagrado, kritika pa je posebej

izpostavila tudi Matejo Pucko, »ki kot Marta dokazuje, da je sposobna natančnega in prepričljivega oblikovanja lika, naj gre za subtilne nianse, humorne vložke ali hiperintenzivne izraze desperatnosti« in poskrbela za eno od uspešnic sezone, ki se ji obeta še veliko gostovanj in domačih ponovitev.

Naslednjo uprizoritev, nastalo po znamenitem Jamesovem romanu *Krila golobice*, je v odrski adaptaciji Eve Mahkovic (ki je lucidno spojila notranje monologe, dialoge in vezno besedilo, slednjega iz gledališke lože pripoveduje stvaritelj likov – Henry James) režijsko vodil eden izmed estetsko najbolj profiliranih slovenskih režiserjev Matjaž Berger. Na pomenljivi sceni prepletajočih ecscherjevskih stopniščnih labirintov – ki like bolj kot do sočloveka vodijo do iskanja bistva samega sebe – se je odlično znašla igralska ekipa (Nataša Matjašec Rošker, Ksenija Mišič, Pavle Ravnohrib, Petja Labović, Eva Kraš, Kristijan Ostanek, Minca Lorenci ...), ki je obšla tipično bergerjevsko filozofsko gledališče, se rešila »hladne distanciranosti in hiperestetske sterilnosti« in z detajli človeškosti prebila hlad črno-belega prostora, z ritmičnim nizanem govornih nivojev pripovedovanja pa pričarala poetično-gledališki užitek.

Zadnja premiera sezone je bila poslastica za vse ljubitelje klasične drame. Janusz Kica je mojstrsko prenesel na oder Millerjev *Lov na čarovnice* brez vsebinskih in formalnih zastranitev, ki so v postavitvah klasičnih tekstov postali že skoraj utečena praksa. Uprizoritev je temeljila na uigranosti petnajstčlanske igralske ekipe, ki je »v izjemni maniri in z natančno doziranostjo predstavila široko paleto racionalnih, mentalnih in čustvenih stanj, akcij in reakcij«. Dodelane igralske kreacije so prispevali vsi nastopajoči, izpostaviti pa moram intenzivne kreacije Vladimirja Vlaškalića kot pastora Parisa, Branka Jordana kot Johna Proctorja in Ane Urbanc, ki je tudi za vlogo Elizabeth Proctor prejela Severjevo nagrado. Kici je uspelo narediti »prepričljivo, zavzeto in brezkompromisno« uprizoritev, ki je smelo napovedala konec sezone 2019/2020, hkrati pa je kot vrhunska predstavica klasičnega dramskega gledališča končala niz uprizoritev v prvem stoletju mariborskega gledališča.

Stoletnico, ki smo jo skrbno pripravljali več let, smo počastili s številnimi dogodki (s pogovori, z okroglimi mizami, z oddajami, z razstavo, z izdajo priložnostne znamke ...), med katerimi sta bila najodmevnejša slavnostna akademija, ki jo je RTV Slovenija predvajala v živo, in obsežna izdaja monografije *Sto let Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru 1919–2019*, ki jo je uredil Vili Ravnjak. Znanstvena knjižna monografija, »kakor brevir veličastno delo, ki ni iskalo le megalomanskega učinka, temveč je zares tehtno«, na več kot 600 straneh predstavi (i)zbrano strokovno in slikovno gradivo, ki razkriva znano in manj znano mariborsko gledališko zgodovino.

Slavnostna premiera Zajčevih *Grmač* 27. septembra 2019, prav na dan, ko je pred stotimi leti na odru prvič stal prvi mariborski dramski ansambel, je doživela vrhunske odzive strokovne javnosti, z njo pa je mlada mariborska režiserka Nina Rajić Kranjac drzno predstavila novo branje slovenskega dramsko-poetičnega kanona z mlado »krvjo«, ki vročično brbota nad dedovskimi kostmi. Uprizoritev je zarezala v novo dobo s »silovitostjo in svežo energijo teh, ki prihajajo v grmače novih časov in jih bodo razgrmačili«. Ob slavnostnih dogodkih nismo pozabili na mlajšo publiko, za katero smo pripravili uprizoritev besedila Mariborčana Andreja Predina, ki je s serijo knjig *Mica pri babici* navdihnil istoimensko uprizoritev. Z interakcijo, ki je vpletena v piratsko drobovje uprizoritve, lahko otroci prestopijo mejo med igralcem in gledalcem, med odrom in dvorano ter se z Mico in z Ludvikom podajo med strašne dogodivščine na piratski ladji, ki ji poveljuje kapitan Cvenk. Nad uprizoritvijo Mihe Goloba, ki »sugestivno prehaja med pravljичnim in realnim«, so otroci vidno navdušeni. Zadnja premiera v letu 2019 *Mostovi in bogovi*, ki sem jo sam postavil na Stari oder, je moj poklon Mariboru, mestu, ki me je sprejelo, pa tudi njegovi legendi Tonetu Partljiču, po zgodbah katerega je Nejc Gazvoda napisal dramsko besedilo. Ni lahko kot umetniški direktor stopiti pred tako velik izziv, a s svojo ekipo sem si upal odvrtni sto let mesta in njegovih ljudi. Sodeč po odzivih strokovne javnosti in gledalcev smo delo dobro opravili. »Duhovito sočasno sobivanje zdajšnjih in nekdanih (anti)junakov so ustvarjalci ujeli v marsičem. Ta naš mariborski Macondo pa je zasijal v vseh odtenkih mesta letargičnega hedonizma.«

Če sem program za leto 2018 v celoti podedoval, je program za leto 2019 moj prvi. Ponosen na to, kar smo s skupnimi močmi naredili, vesel, da sem ob prelomnem trenutku tukaj, da mi je zaupano, da štejemo prva »nova leta«, da vodim Dramo SNG Maribor, ki si je v letu 2019 prislužila kar 11 domačih in mednarodnih nagrad, da smo se predstavili 38.216 gledalcem, da smo z *Medejo* gostovali v Maxim Gorki Theatru v Berlinu, da smo iz Festivala Teatar na raskršću v srbskem Nišu, kjer smo odigrali *Somrak bogov*, odnesli kar sedem nagrad, da smo slavili 150. ponovitev *Vilinčka* in 50. ponovitev *Staromodne komedije ...* Veselim se nadaljnjega trdega dela, ki pušča za sabo tako dobre rezultate, kot smo jih nanizali v jubilejnem letu 2019.

Aleksandar Popovski
umetniški direktor Drame

Maribor, februar 2020

Premierne uprizoritve

Tamara Damjanović
po motivih filma
POPOLNI TUJCI
Krstna uprizoritev
Režiserka Tamara Damjanović
Premiera 9. februarja 2019
v Stari dvorani

»Režiserka ima izostren občutek za tanko mejno črto, na kateri se stopnjevana teatralna sugestivnost prevesi v pretirano teatralično sugestivnost, s katero se ni več mogoče identificirati. Očitno je zelo spretna tudi pri stimulaciji igralcev in igralk, v tej predstavi bi lahko o marsikom rekli, da je odigral eno od najboljših vlog v karieri. /.../ Zelo simpatična dramska miniatura, ki brez težav prenese transkripcijo iz filmskega medija, ne nazadnje ima že original bolj odrski kot filmski značaj in potencial.«

Peter Rak, *Na odru vsaj tako prepričljivo kot na filmu*, Delo, 20. februar 2019

Henry James
KRILA GOLOBICE
(The Wings of the Dove)
Prva slovenska uprizoritev
Režiser Matjaž Berger
Premiera 15. marca 2019
v Stari dvorani

»To nikakor ni teater, ki ga spremljaš z lahkoto in z užitkom, dotika se na nekih drugih nivojih in na videz bolj odbija kot privablja s svojo hladno distanciranostjo in s hiperestetsko sterilnostjo. A prav v vseprisotnem odtegovanju je njegova draž. /.../ Igralci v celoti vešče, premišljeno in prepričljivo nosijo težavno breme zelo drugačnega interpretiranja, vživljanja, kot smo ga vajeni v današnjem večinski performativnem teatru.«

Melita Forstnerič Hajnšek, *Kompleksno, drugačno, drzno*, Večer, 20. marec 2019

Arthur Miller
LOV NA ČAROVNICE
(The Crucible)
Režiser Janusz Kica
Premiera 26. aprila 2019
v Stari dvorani

»Predstava je zastavljena tako prepričljivo, zavzeto in brezkompromisno, da celo pogum in neuklonljivost ne izpadeta melodramatično ali patetično. /.../ V predstavi ni niti enega šibkega člana ... /.../ Kica ob ustrezni igralski asistenci ostaja skoraj neprekosljiv mojster ne samo v vrhunskem obvladovanju režiserskega metjeja, temveč tudi v zares magičnih razsežnostih interpretativnega koda.«

Peter Rak, *Brez pokroviteljske drže do občinstva*, Delo, 25. april 2019

Dane Zajc
GRMAČE

Režiserka Nina Rajić Kranjac
Premiera 27. septembra 2019
v Stari dvorani

»Razsuli so nas, vernike vrlih pesniških modernistov. Priznam. Do temeljev. /.../ Predstava zareže v novo sezono, v novo gledališko stoletje s silovitostjo in svežo energijo teh, ki prihajajo v grmače novih časov. /.../ V performativnem pristopu, ko se med nenehno spodmikajočim se likom in igralcem brišejo meje, so avtorji predstave k Zajcu dodali še več Zajca ... Prav vsak lik je izcizeliran. /.../ Vsi liki so neverjetno koncizno umeščeni v celoto.«

Melita Forstnerič Hajnšek, *Vse naše grmače danes*, Večer, 1. oktober 2019

Andrej Predin
MICA PRI BABICI

Krstna uprizoritev
Režiser Miha Golob
Premiera 9. novembra 2019
na Komornem odru

»Režiser Miha Golob, ki se je že skoraj specializiral za izvirne, tehnološko inovativne vizualne adaptacije slikanic, vseskozi organsko vpleta v dogajanje male gledalce z replikami, ki jih spodbuja iz publike, ali z aktivno udeležbo v predstavi. /.../ Prehodi med pravljичnim in realnim so sugestivni /.../, igra je učinkovita, dovolj dinamična, da priteguje razpršeno pozornost mladih gledalcev. /.../ Novo, pravo dimenzijo igri vdihnejo prav zabavne intervencije in replike iz avditorija.«

Melita Forstnerič Hajnšek, *Z Mico v Menikako*, Večer, 30. december 2019

Nejc Gazvoda
po motivih zgodb Toneta Partljiča
MOSTOVI IN BOGOVI

Krstna uprizoritev
Režiser Aleksandar Popovski
Premiera 29. novembra 2019
v Stari dvorani

»Režiser Aleksandar Popovski se je lotil kolaža na svoj ironični način, ki omenjene elemente identitete, zgodovine, ideologije in mitologije obenem vzpostavlja in sesuva. /.../ Da so ti preskoki med posameznimi prizori vizualno sugestivni in ima celotna predstava nadrealno, magično komponento, je zaslužen predvsem Rok Predin. /.../ Petnajst igralk in igralcev se ves čas levi iz lika v lik /.../, vendar vsi svojo nalogo opravijo odlično.«

Peter Rak, *Ironičen odmik od kodificirane obravnave zgodovinskih in družbenih vprašanj*, Delo, 4. december 2019

Dodatni program

VODNIK PO GLEDALIŠČU

DRAMANJE

Amfiteater
Lutkovnega gledališča Maribor

PRVI PRIZOR

evropski projekt

Ponovitve uprizoritev iz prejšnjih let

1. VEČNO MLADI (2015)

2. BREZMADEŽNA/
IMMACULATA (2016)

3. GLORIOUS! (2016)

4. MEDEJA (2017)

5. STAROMODNA
KOMEDIJA (2017)

6. BOG MASAKRA (2017)

7. FANT, DEKLE IN
GOSPOD (2018)

8. SOMRAK BOGOV
(2018)

9. DRUGIBUTALCI
(2018)

Predstave za otroke

10. ČAROVNICA HILLARY
GRE V OPERO (2005)

11. VILINČEK (2007)

12. JANKO IN METKA
(2010)

13. GULIVERJEVA
POTOVANJA (2014)

14. GLEDALIŠČE
OD Ž DO A (2015)

15. KAKO STA BIBI IN
GUSTI SIPALA SREČO
(2016)

16. SKRIVNOSTNI
PRIMER ALI KDO JE
UMORIL PSA (2018)

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

Nagrade in priznanja

SOMRAK BOGOV

Nagrada za najboljšo predstavo na Festivalu Teatar na raskršću, Niš, Srbija (19. marec 2019)

SOMRAK BOGOV

Nagrada okrogle mize kritikov na Festivalu Teatar na raskršću, Niš, Srbija (19. marec 2019)

SOMRAK BOGOV

Nagrada žirije novinarjev na Festivalu Teatar na raskršću, Niš, Srbija (19. marec 2019)

DALIBOR MATANIĆ

Nagrada za režijo
uprizoritve *Somrak bogov*
na Festivalu Teatar na raskršću,
Niš, Srbija
(19. marec 2019)

**NATAŠA MATJAŠEC
ROŠKER**

Nagrada za žensko vlogo
baronice Sophie von Essenbeck
v uprizoritvi *Somrak bogov*
na Festivalu Teatar na raskršću,
Niš, Srbija
(19. marec 2019)

PETJA LABOVIĆ

Nagrada za mladega igralca
za vlogo Martina von
Essenbecka, sina baronice von
Essenbeck, v uprizoritvi *Somrak
bogov* na Festivalu Teatar na
raskršću, Niš, Srbija
(19. marec 2019)

MARKO JAPELJ

Nagrada za scenografsko stvaritev
v uprizoritvi *Somrak bogov*
na Festivalu Teatar na raskršću,
Niš, Srbija
(19. marec 2019)

VILI RAVNJAK

Priznanje Sveta zavoda
za posebne zasluge in
nadpovprečen prispevek
k razvoju in delovanju
SNG Maribor
(21. september 2019)

LIZA MARIJINA

Nagrada vesna za najboljšo
glavno žensko vlogo v filmu
Polsestra, Festival slovenskega
filma Portorož
(22. september 2019)

**NATAŠA MATJAŠEC
ROŠKER**

Nagrada za najboljšo glavno žensko vlogo baronice Sophie von Essenbeck v uprizoritvi *Somrak bogov* na festivalu Gavelline večeri, Zagreb, Hrvaška (23. oktober 2019)

NEJC GAZVODA

Borštnikova nagrada za dramsko besedilo uprizoritve *Tih vdih* v produkciji Mestnega gledališča ljubljanskega na Festivalu Borštnikovo srečanje (27. oktober 2019)

ANA URBANC

Nagrada Sklada Staneta Severja 2019 za vloge Véronique Houillé v uprizoritvi *Bog masakra*, Antigone v uprizoritvi *Ojdip v Kolonu*, Karoline v uprizoritvi *Kazimir in Karolina*, Blanke v uprizoritvi *Popolni tujci* ter Elizabeth Proctor v uprizoritvi *Lov na čarovnice* (16. december 2019)

Statistični pregled produkcije

	2015	2016	2017	2018	2019
Skupno število predstav	231	313	267	259	210
<i>Dramine predstave</i>	220	300	253	241	189
Predstave v SNG Maribor	172	243	188	188	163
• Dramine predstave	161	230	174	170	142
• gostujoče predstave	11	13	14	18	21
• Festival Borštnikovo srečanje	**	**	**	**	**
Dramine predstave na gostovanjih	59	70	79	71	47
• po Sloveniji	42	63	69	56	42
• v tujini in zamejstvu	17	7	10	15	5
Skupno število obiskovalcev	41.461	53.338	51.867	47.943	38.216
Obiskovalci na Draminih predstavah	38.206	48.911	48.801	44.171	34.300
Obiskovalci v SNG Maribor	28.110	36.264	29.062	27.653	26.174
• na Draminih predstavah	24.855	31.837	25.996	23.881	22.258
• na gostujočih predstavah	3.255	4.427	3.066	3.772	3.916
• na predstavah Festivala Borštnikovo srečanje	**	**	**	**	**
Obiskovalci na Draminih gostovanjih	13.351	17.074	22.805	20.290	12.042
• po Sloveniji	10.550	15.340	18.936	13.562	10.038
• v tujini	2.801	1.734	3.869	6.728	2.004
Zasedenost dvoran	76,9 %	81,3 %	78,8 %	77,9 %	79,6 %

* Na odrih SNG Maribor/Drama smo v letu 2019 zabeležili še 86 drugih prireditev, ogledalo si jih je 8.151 obiskovalcev.

** Statistika Festivala Borštnikovo srečanje za leto 2019 je sestavni del poročila FBS.

100^{let}

**DRAMA
MARIBOR**

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
SLOVENE NATIONAL THEATRE

Drama na gostovanju Gostovanja in festivali v Sloveniji

Gledališča

Cankarjev dom Ljubljana

- SOMRAK BOGOV (gostovanje ob stoletnici SNG Maribor)
- SKRIVNOSTNI PRIMER ALI KDO JE UMORIL PSA

 cankarjev dom

SNG Drama Ljubljana

- GRMAČE

DRAMA

SNG Nova Gorica

- BOG MASAKRA

Mestno gledališče ljubljansko

- POPOLNI TUJCI

SLG Celje

- LOV NA ČAROVNICE
- SKRIVNOSTNI PRIMER ALI KDO JE UMORIL PSA

 Slovensko ljudsko Gledališče Celje

Gledališče Koper

- ČAROVNICA HILLARY GRE V OPERO

Avditorij Portorož

- POPOLNI TUJCI
- BOG MASAKRA

AVDITORIJ
PORTOROŽ - PORTOROSE

Festivali

**Festival
Borštnikovo srečanje**

- SOMRAK BOGOV

**Teden slovenske drame,
Prešernovo gledališče
Kranj**

- FANT, DEKLE IN GOSPOD

**Festival Zlata paličica,
Ljubljana**

- SKRIVNOSTNI PRIMER ALI KDO
JE UMORIL PSA

**Festival Minimanija,
Maribor**

- KAKO STA BIBI IN GUSTI
SIPALA SREČO

Somrak bogov na Festivalu Borštnikovo srečanje

Fant, dekle in gospod na Tednu slovenske drame

Skrivnostni primer ali kdo je umoril psa na festivalu Zlata paličica

Kako sta Gusti in Bibi sipala srečo na festivalu Minimanija

Gostovanja in festivali v tujini

Festivali

**Berliner Herbstsalon,
Maxim Gorki Theater,
Berlin, Nemčija**
• MEDEJA

Medeja v Maxim Gorki Theatru, Berlin

**Festival Teatar na raskršću,
Niš, Srbija**
• SOMRAK BOGOV

**Gavelline večeri,
GDK Gavella Zagreb,
Zagreb, Hrvaška**
• SOMRAK BOGOV

Somrak bogov v Nišu, Srbija

**Festival Ohridsko leto,
Ohrid, Makedonija**
• SOMRAK BOGOV

Zamejstvo

**Slovensko stalno
gledališče Trst**
• POPOLNI TUJCI

*Somrak bogov v GDK Gavella Zagreb,
Hrvaška*

Somrak bogov v Ohridu, Makedonija

Popolni tujci v SSG Trst, Italija

Gostovanja drugih gledališč

HNK Zagreb, Hrvaška

1. CIGAN, AMPAK NAJLEPŠI

GDK Gavella Zagreb, Hrvaška

2. PIJANI

HNK Ivana pl. Zajca, Reka, Hrvaška

3. LJUDOMRZNIK

Novosadsko gledališče

Újvidéki Színház, Novi Sad, Srbija

4. MIKVE

SNG Nova Gorica

5. TROJANKE

6. BARON MÜNCHHAUSEN

Mestno gledališče

ljubljsko

7. ŽLAHTNI MEŠČAN

8. VSE O ŽENSKAH

9. ADDAMSOVI

10. TAKA SEM KOT VI,

RADA IMAM JABOLKA

Gledališče Koper in

SNG Nova Gorica

11. ŽIVALSKÉ NOVICE

(3 ponovitve)

SLG Celje

12. LJUBI MOJ

13. ERAZEM IN POTEPUH

(3 ponovitve)

14. NAŠE SKRIVNOSTI

15. OČE

Gledališče Koper

16. VENTILATOR

GT22

17. MOZAMBIQUE

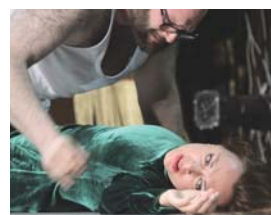
1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

100^{let}

DRAMA
MARIBOR

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
SLOVENE NATIONAL THEATRE

Ostale zanimivosti v letu 2019

Publikacije

Zbirka gledaliških listov
v letu 2019

Plakati uprizoritev

Monografija ob stoletnici
Slovenskega narodnega
gledališča Maribor
*Slovensko narodno gledališče
v Mariboru 1919–2019*

Jubilejne predstave

50. ponovitev uprizoritve
Staromodna komedija
(23. januar 2019)

50. ponovitev uprizoritve *Staromodna komedija*

150. ponovitev uprizoritve
Vilinček
(21. december 2019)

150. ponovitev uprizoritve *Vilinček*

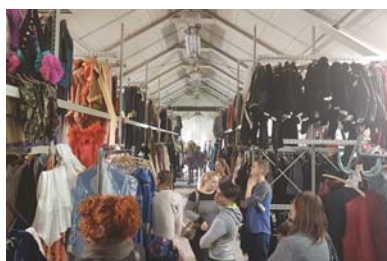
Dodatni program

Dramanje – Amfiteater
Lutkovnega gledališča Maribor
(15. junij 2019)

Dramanje – Amfiteater Lutkovnega gledališča Maribor

Vodnik po gledališču z igralci:
Mateja Pucko, Matevž Biber,
Bojan Marošević

Vodnik po gledališču

Ostale zanimivosti v letu 2019

Pogovori in okrogle mize

- Pogovor o uprizoritvi *Medeja* z Natašo Matjašec Rošker, z Davorjem Hergo in z Mašo Žilavec (9. januar 2019)
- Pogovor o uprizoritvi *Drugibutalci* (18. januar 2019)
- Pogovor o uprizoritvi *Mostovi in bogovi* (26. november 2019)
- *Mostovi med bregovi* – pogovor s Tonetom Partljičem, z Nejcem Gazvodo in z Aleksandrom Popovskim (15. oktober 2019)

PRVI PRIZOR: gledališče kot prostor učenja simbolnih jezikov

Razvoj projektne dela v letu 2019 je mogoče oceniti kot zelo uspešen, saj sledi zastavljenim količinskimi kazalnikom, konkretizira vsebinske in strateške cilje, vzpostavlja skladno delujoče delovne skupine (spremljevalne dejavnosti, usposabljanja, spletna platforma), razvija privlačne, komunikativne in kakovostne vsebine, s katerimi izvaja zahtevne, etapne in učinkovite nagovore mladega občinstva, zagotavlja obliko, vsebino in okvir inovativnega učenja na področju gledališča, enakovredno za OŠ in SŠ, sodeluje z univerzama v MB in LJ. Strokovno delo se usmerja tudi v pripravo spletne aplikacije o gledališču. Projekt je zasnovan razvojno – vsebine se oblikujejo postopno, hkrati se preverjajo, nato izvajajo in dopolnjujejo.

Zaznati je povečano prepoznavnost projekta tudi v širši javnosti. Povpraševanje po vsebinah raste. Priporočilo: ogled vsebin na zavihku <https://www.sng-mb.si/prvi-prizor/>.

V okviru KUV projekta *Prvi prizor* je bilo v letu 2019 izvedenih 78 dogodkov (46 v SNG Maribor in 32 drugod, od tega 4 prvič v tujini). Na dogodkih je bilo zabeleženih 2.935 obiskov. V letu 2019 izvedene vsebine:

- *Pedagoška gradiva* k predstavam
- Spremljevalne dejavnosti za mlade: *Učna ura gledališkega bontona, Gledališki labirint, Pogovori o predstavah (metoda 'vrstniki vrstnikom'), Dijaški klub, PKP, gledališke delavnice na partnerskih šolah*
- Izobraževanja in usposabljanja za strokovne delavce in ustvarjalce: *Kulturni bazar (delavnica gledališke komunikacije) in Kulturni bazar v regiji (gledališke igre), SkrEU nosten dan (EU projekt, moj projekt), srečanje z mentorji in delavnica projektnega načrtovanja, usposabljanje Mlado gledališče na FBS (12 dogodkov), pogovori študentov po predstavah FBS*
- Predstavitve projekta v Sloveniji in v tujini
- *Spletna knjižnica* – dostopna širši javnosti (dopolnjevanje in posodabljanje)
- *Fotogalerija* – slikovna predstavitev dejavnosti
- *Partnerske vezi* – razvoj znotraj skupine in nove povezave

Pripravila Mojca Redjko

Poročilo umetniškega direktorja Aleša Novaka o 54. Festivalu Borštnikovo srečanje 2019

Aleš Novak
umetniški direktor FBS

Festival Borštnikovo srečanje po desetletjih, v katerih je doživljalo tudi nemirna obdobja, ostaja osrednji slovenski gledališki festival tekmovalnega značaja ter vse bolj tudi mednarodna platforma, ki se razvija v smeri uveljavljanja slovenskega gledališča v tujini, usposabljanja, mreženja, razvoja novih občinstev in povezovanja slovenskega gledališkega prostora. Skladno s svojim poslanstvom je festival v letošnji izvedbi poudaril kompleksnost in širino gledališke ustvarjalnosti, ponudil širok razpon estetik in različnih pristopov, s tem pa želel spodbuditi raznolikost in povezanost našega gledališkega prostora in izraza – ponudil je več kot štirideset gledaliških predstav, obsežen spremljevalni ter strokovni program s številnimi slovenskimi in tujimi gosti, poudarjeno mednarodno razsežnost in usmerjenost v razvoj občinstev ter promocijo in uveljavljanje slovenske gledališke ustvarjalnosti doma in v tujini.

Tekmovalni program je sestavljalo dvanajst uprizoritev po izboru selektorja – dramatika, režiserja in gledališkega pedagoga Matjaža Zupančiča – in obsežen izbor uprizoritev slovenskih in tujih producentov v spremljevalnem programu po izboru umetniškega direktorja. Spremljevalni program je sledil načelu, da je izbrana uprizoritev pomemben dosežek, opaznejši premik v letošnji gledališki sezoni, tekmovalni in spremljevalni program pa skupaj omogočata sorazmerno celovit vpogled v aktualno stanje slovenske gledališke ustvarjalnosti. Uprizoritvam v tekmovalnem sporedu in v obeh sklopih za mlade gledalce so sledili pogovori z ustvarjalci (večino jih je vodila Alja Lobnik). V zadnjem obdobju vse pomembnejši mednarodni značaj festivala smo izkoristili tudi kot platformo za promocijo in uveljavitev slovenskega gledališča pri tujih selektorjih, umetniških direktorjih, kritikih in novinarjih, večina predstav je bila zato prevedena v angleški jezik in opremljena z nadnapisi.

Razvijali smo že oblikovana partnerstva s strokovnimi organizacijami in vzpostavljali nova. Razvoj novih občinstev in mednarodno zasnovano vključenost študentov smo že leta 2018 zasnovali kot trajna programska sklopa, Mlado in Študentsko gledališče smo nadgradili in vključili nove partnerje iz tujine, v sodelovanju z Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo pa smo razvili raznovrstne načine aktivnega vključevanja študentov (festivalski blog, pogovori po predstavah itd). Pripravili smo mednarodno konferenco o razvoju novih občinstev (CEI), z Društvom gledaliških kritikov in teatrologov

Slovenije smo izvedli mednarodni simpozij o gledališki kritiki, z Mednarodnim gledališkim inštitutom pa osrednje regionalno srečanje s številnimi tujimi gosti. Dan gledaliških ustvarjalcev, ki smo ga ponovno pripravili skupaj z Združenjem dramskih umetnikov Slovenije, je bil posvečen tudi gledališkemu srečevanju in druženju, ob tej priložnosti je bil izveden javni posvet o položaju gledaliških ustvarjalcev in ukrepih za izboljšanje pogojev njihovega dela. S Platformo sodobnega plesa smo gostili plesno predstavo in dva performansa, programsko smo se povezali z Lutkovnim gledališčem Maribor in z Mestom žensk. Z Umetnostno galerijo Maribor smo organizirali mariborsko postavitev pregledne razstave Slovenskega gledališkega inštituta *Prostor v prostoru: Scenografija na Slovenskem do leta 1991*. V novi festivalski zbirki Boršnikov prstan smo izdali knjigo, posvečeno lanskoletnemu prejemniku Boršnikovega prstana Janezu Škofu, založniško dejavnost pa dopolnili z dvojezično fotografsko monografijo umetniških portretov prejemnic in prejemnikov Boršnikovega prstana fotografa Primoža Korošca, ki jo je spremljala razstava fotografij v Razstavišču Vetrinjski.

Za nami je najobsežnejši festivalski program doslej, dva tedna povezanih gledaliških doživetij, vznemirljivo potovanje po pokrajinah gledališke lepote in radostno praznovanje gledališke ustvarjalnosti.

Aleš Novak
umetniški direktor FBS

Maribor, januar 2020

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

Tekmovalni program – 12 uprizoritev po izboru selektorja Matjaža Zupančiča

1. Ivor Martinić po filmskem scenariju Luchina Viscontija, Enrica Mediolija in Nicole Badalucca: **SOMRAK BOGOV**, režija Dalibor Matanić, Drama SNG Maribor

2. Simona Semenič: **ŠE NI NASLOVA**, režija Tomi Janežič, Slovensko mladinsko gledališče

3. Tena Štivičić: **KRESNICE**, režija Nina Rajić Kranjac, Mestno gledališče ljubljansko

4. Nejc Gazvoda: **TIH VDIH**, režija Nejc Gazvoda, Mestno gledališče ljubljansko

5. Anton Podbevšek: **IZUMITELJ NA ZEMLJI**, režija Bara Kolenc, Anton Podbevšek Teater

6. Ivo Svetina: **V IMENU MATERE**, režija Ivica Buljan, SNG Drama Ljubljana

7. William Shakespeare: **MACBETH**, režija Janusz Kica, SNG Nova Gorica

8. Ivan Cankar: **OB ZORI**, režija Žiga Divjak, Prešernovo gledališče Kranj

9. Po motivih drame Daneta Zajca *Otroka reke*: **REKA, REKA/ Syntapiens::IZ**, režija Dragan Živadinov, Zavod Delak¹

10. Molière: **LJUDOMRZNIK**, režija Nina Rajić Kranjac, Slovensko ljudsko gledališče Celje

11. Rainer Werner Fassbinder: **ALI: STRAH TI POJÉ DUŠO**, režija Sebastijan Horvat, SNG Drama Ljubljana²

12. Boris Nikitin: **NASPROTJE STVARI**, režija Boris Nikitin, Slovensko mladinsko gledališče

1.

2.

3.

4.

5.

6.

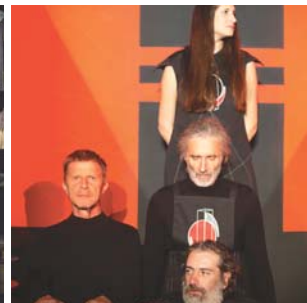
7.

8.

9.

10.

11.

12.

¹ Predstava je bila na sporedu v dveh terminih isti dan.

² Predstava je bila na sporedu v dveh terminih; vsak dan ena.

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

Spremljevalni program

1. Manlio Santanelli: KRALJICA MATI, režija Damir Zlatar Frey, Gledališče Koper in Mestno gledališče Ptuj

2. Duncan Macmillan: PLJUČA³, režija Žiga Divjak, SNG Drama Ljubljana

3. POSVETITEV POMLADI, režija Matjaž Farič, Lutkovno gledališče Ljubljana

4. GROSSE ERWARTUNGEN I VELIKA PRIČAKOVANJA, režija Beton Ltd., Bunker, Ljubljana

5. TATOVI PODOB, Emanat (koprodukcija Kluba Gromka in Maske Ljubljana)

6. RAZGALJENO, koreografija in idejna zasnova Rosana Hribar, Flota, Ljubljana, in Flota, zavod, Murska Sobota (koprodukcija Plesnega teatra Ljubljana in Zavoda Orlandina)

7. ALIEN EXPRESS: DRUGI LET, avtorski projekt Gašperja Kunška in Žigana Krajncana, Flota, Ljubljana, in Flota, zavod, Murska Sobota (koprodukcija Kina Šiška in Dijaškega doma Ivana Cankarja)

8. SONG, koncept in koreografija Mala Kline, ELIAS 2069, Mercedes Klein (koprodukcija Pekinpaha, Centra kulture Španski borci/Zavoda EN-KNAP, Platform 0090 Antwerpen, CUK Kino Šiška in Nomad Dance Academy /CoFestival/), izvedba v sodelovanju s Platformo sodobnega plesa

9. DE FACTO, avtorski projekt Leje Jurišič in Milka Lazarja, Pekinpah in Leja Jurišič (koprodukcija s Cankarjevim domom), izvedba v sodelovanju s Platformo sodobnega plesa

10. THE LIVE CONCERT, performans avtorja Iva Dimcheva, izvedba v sodelovanju s Platformo sodobnega plesa

11. GEORGES, avtorski projekt Julike Mayer (DE) in Mylène Benoit (FR), contour Progressif (koprodukcija SACD, Festival d'Avignon), izvedba v sodelovanju z Lutkovnim gledališčem Maribor

12. Nataša Živković: SINE, Mesto žensk in Bunker – Stara mestna elektrana

13. Varja Hrvat: VSE SE JE ZAČELO Z GOLAŽEM IZ ZAJČKOV, režija Eva Kokalj, Kulturno umetniško društvo Krik

14. Marjan Nečak in Maja Hrgović: DEKLICA S STRUNAMI, režija Marjan Nečak, SNG Drama Ljubljana

Vse sklope spremljevalnega programa je oblikoval umetniški direktor **Aleš Novak**, pri zasnovi programskih sklopov Mlado gledališče in Študentsko gledališče je sodelovala programska sodelavka **Mojca Redjko**.

V slovenskem delu spremljevalnega programa je bilo uprizorjenih štirinajst predstav:

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

³ Predstava je bila odpovedana zaradi bolezni v ansamblu.

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

Mednarodni program

1. Po motivih Hanne Arendt:
EICHMANN V JERUZALEMU,
režija Jernej Lorenci,
Zagrebačko kazalište mladih,
Hrvaška

1.

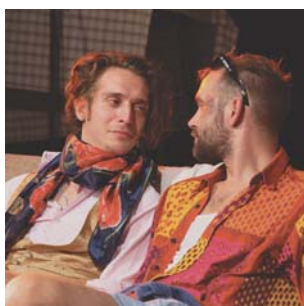
2. Amit Lahav: POROKA, Gecko,
Velika Britanija

2.

3. Ivan Penović: KATALONEC,
Umetniška organizacija RUPER in
Teatar & TD, Hrvaška

3.

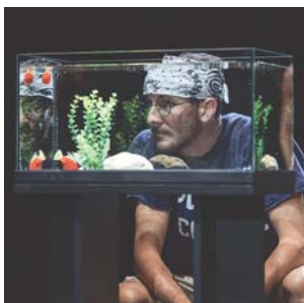
4. Milena Minja Bogavac:
JAMI DISTRIKT,
režija Kokan Mladenović,
Bitef teater (Srbija), Center za
kulturo Tivat (Makedonija),
Festival MASZK (Mađarska),
Think tank studio (Srbija)

4.

5. Sotterraneo:
PREOBREMENITEV, Sotterraneo
v koprodukciji s Teatrom Nacional
D. Maria II nell'ambito di APAP
(Italija)

5.

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

Mlado gledališče – usposabljanje za učitelje in gledališke ustvarjalce

1. Avtorska predstava mladih:

PRAVICA BITI ČLOVEK,
režija Marko Bulc,
Lutkovno gledališče Ljubljana

2. Matija Solce po motivih
romana M. A. Bulgakova

Mojster in Margareta:
SEANSA BULGAKOV,
Lutkovno gledališče Ljubljana

3. Nassim Soleimanpour:
BELI ZAJEC, RDEČI ZAJEC,
Festival Borštnikovo srečanje in
Aurora Nova v sodelovanju
z UL AGRFT

4. Jakub Vašíček: BELI OČNJAK,
Gledališče DRAK, Češka

5. Jack Timmermans: MANKIND,
De Stijle (Nizozemska)⁴

1.

2.

3.

4.

5.

⁴ Predstava je bila izvedena v treh terminih, po prvih dveh je po predstavi potekal tudi pogovor.

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

Mlado gledališče – usposabljanje za učitelje in gledališke ustvarjalce

Delavnice:

Ob uprizoritvi *Seansa Bulgakov* sta bili izvedeni dve delavnici:

14. oktober / 18.00 / Komorni oder / Priprava na ogled predstave

15. oktober / 10.00 / Komorni oder / Refleksija po ogledu predstave

Ob uprizoritvi *Beli očnjak* je bila izvedena delavnica o ustvarjalni uporabi multimedijjskih sredstev na gledališkem odru, namenjena mladim ustvarjalcem.

16. oktober / 14.00 / Komorni oder / Kamera na odru

Ob uprizoritvi *Mankind* je bila izvedena delavnica kot demonstracija poustvarjalnega vstopanja na področje plesne umetnosti.

16. oktober / 14.00 / Mali oder / 1–2's

Pravica do gledališča: posvet o sodobnih uprizoritvenih praksah za mlade (14. 10. 2019)

Posvet je vodil Boštjan Narat; gostje:

- Ana Duša, dramaturginja, pripovedovalka, besedilopiska in pedagoginja;
- Davorin Juhart, študent, gledališki ustvarjalec in član Prvega prizora;
- Ivan Lorenčič, ravnatelj II. gimnazije Maribor, šolski reformator, iniciator dejavnosti za mlade in z njimi, njihov producent in mentor;
- Mojca Redjko, strokovnjakinja na področju kulturno-umetnostne vzgoje, sodelavka gledališča za mlade, z njimi in zanje;
- Tomaž Toporišič, dramaturg, gledališki teoretik, publicist, prevajalec in univerzitetni učitelj;
- Aiko Zakrajšek, dijakinja, gledališka in filmska ustvarjalka, mlada raziskovalka, violinistka, košarkarica in kritična opazovalka.

Pedagoška načela v gledališču: predstavitev dobrih praks (16. 10. 2019)

Sodelujoči:

- Jack Timmermans, De Stille (Nizozemska);
- Dominika Špalkov, Gledališče DRAK (Češka);
- Sandra Jenko, Slovenski gledališki inštitut.

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

Študentsko gledališče – mednarodna študentska platforma

Programski sklop je bil oblikovan v delovni skupini, sestavljeni iz predstavnikov FBS in UL AGRFT, kjer so se v vzajemnem premišljevanju rojevale nove študentske festivalske vsebine.

1. William Shakespeare:

SEN KRESNE NOČI,
režiserka Kristina Grubiša,
produkcija 2. letnika BA Oddelka
igre ADU Zagreb (HR)

2. Po motivih C. Goldonija:

RIBIŠKE ZDRAHE,
režiserka in mentorica za igro
Ekaterina G. Nikolajeva,
diplomska produkcija Akademije
za igro, razred Vladimirja A.
Andrejeva, Ruski gledališki inštitut
GITIS, Moskva (RU)

3. Dino Pešut:

STADION OLYMPIA,
režija Maša Pelko,
produkcija VIII. semestra DI, GLR
in DSU UL AGRFT⁵

4. Avtorska predstava po motivih

R. Vitrac in D. Jovanovića:

OTROCI NA OBLASTI,
režija Luka Marcen,
produkcija V. semestra DI, GLR in
DSU UL AGRFT

5. Po motivih *Plešaste pevke*

Eugèna Ionesca: POŽAR,
režija Živa Bizovičar, produkcija
IV. semestra DI in GLR UL AGRFT

Pogovori o uprizoritvah, UL AGRFT

6. Borštnikov eksperiment:

BELI ZAJEC, RDEČI ZAJEC,
Festival Borštnikovo srečanje in
UL AGRFT

Minutna drama,

mednarodni projekt, UL AGRFT in
Festival Borštnikovo srečanje

Borštnikov blog, Festival
Borštnikovo srečanje in UL AGRFT

1.

2.

3.

4.

5.

6.

⁵ Predstava je odpadla zaradi bolezni v ekipi.

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

Študentsko gledališče – mednarodna študentska platforma

1. Z NEVTRALNO MASKO
K UNIVERZALNOSTI
2. NOTRANJI GESTUS

Delavnice:

Geckovski svet: Gecko, Velika Britanija

Osnovni igralski trening po sistemu Stanislavskega:

Ekaterina G. Nikolajeva, Ruski gledališki inštitut GITIS Moskva

Z nevtralno masko k univerzalnosti: Boris Ostan, profesor igre na UL AGRFT

Notranji gestus: Ozren Prohić in Tomislav Pavković, Akademija dramskih umetnosti Zagreb

Smeh?: Sotterraneo, Italija

1.

2.

Gledališke akademije:

Akademija dramskih umetnosti (ADU) Zagreb

<https://www.adu.unizg.hr/>

Akademija za gledališče, radio, film in televizijo Univerze v Ljubljani, Slovenija

<https://www.agrft.uni-lj.si/>

Ruski gledališki inštitut GITIS Moskva

<http://www.gitis.net/>

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

Strokovni del 54. FBS: Simpoziji in okrogle mize

1. Prečiti meje

14.–16. 10. 2019, Mali oder SNG Maribor

Konferenca o razvoju občinstev v gledališču je bila namenjena spodbujanju dejavnosti za razvoj občinstev v stalnih gledališčih iz držav članic SEP, natančneje: programskega načrtovanja, trženja, prodaje, raziskave občinstev. Cilj dejavnosti je povečanje obiska, predvidene strategije pa se usmerjajo v trajnostno vključevanje obiskovalcev in sodobno sporazumevanje v okviru umetniških in spremljevalnih gledaliških vsebin. Konferenca se je zaokrožila z delavnico načrtovanja dejavnosti, kjer je vsak udeleženec pripravil konkreten in aplikativen načrt. Dodatno je bila vključena predstavitev finančnih mehanizmov podpore implementacije projektov razvoja gledaliških občinstev. V okviru dogodka Arhitektura odnosov je bilo predstavjenih tudi nekaj primerov dobrih praks od festivalov in repertoarnih gledališč preko agencij in strokovnih centrov do mednarodnih projektov, med njimi petih projektov s področja kulturno-umetnostne vzgoje. Izvajalci programa so bili: Toni Attard (Culture Venture, Malta), Luisella Carnelli (Fondazione Fitzcarraldo, Italija), Jonathan Goodacre (The Audience Agency, Velika Britanija), Larisa Javernik in Mateja Kokol (Prvi prizor Drame SNG Maribor, Slovenija), Gerd Taube (Kinder und Jugendtheaterzentrum in der BRD, Nemčija), Zavod Motovila (Center Ustvarjalna Evropa, Slovenija), Young Europe III (Evropska gledališka konvencija ETC). Konferenca je potekala v angleškem jeziku, udeležilo se je okoli 25 udeležencev. S podporo Srednjeevropske pobude SEP Central European Initiative CEI.

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

2. Srečanje Evropskega regionalnega sveta Mednarodnega gledališkega inštituta ITI

19. 10. 2019 ob 17.00 / Medetaža SNG Maribor / Uvodno srečanje ERC ITI

20. 10. 2019 ob 10.00 / Vetrinjski dvor / Delovno srečanje ERC ITI 1. del

21. 10. 2019 ob 9.00 / Vetrinjski dvor / Delovno srečanje ERC ITI 2. del

Mednarodni gledališki inštitut je bil ustanovljen leta 1948. Namen ustanoviteljev je bila vzpostavitev organizacije s cilji v kulturi, izobraževanju in umetnosti z namenom izboljšanja položaja vseh članov na področju uprizoritvenih umetnosti. ITI je zasnovan kot platforma za mednarodno izmenjavo, izobraževanje na področju uprizoritvenih umetnosti za začetnike in profesionalce ter uveljavitev gledališča kot promotorja medsebojnega razumevanja in miru. Evropski regionalni svet iz 37 nacionalnih centrov, vključno s slovenskim, se sestaja letno, obravnava za evropsko kulturo in kulturne producente pomembne teme, krepi sodelovanje in promovira skupne kulturne akcije. Letos so se predstavniki evropskih centrov sestali v Mariboru v okviru Festivala Borštnikovo srečanje. Na tridnevnem srečanju so razvijali nove strategije sodelovanja, izmenjali izkušnje dobrih praks in predlagali oblike mednarodnih dejavnosti, ob tem pa so si ogledali uprizoritve slovenskih producentov in se udeležili dodatnih festivalskih dogodkov. Srečanja se je udeležilo 31 predstavnikov nacionalnih centrov.

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

3. Formtirati kritiko

24. 10. 2019 ob 10.00 / Vetrinjski dvor

Mednarodni simpozij v sodelovanju z Društvom gledaliških kritikov in teatrologov Slovenije

Gledališka kritika je v svojem starem formatu doživela širok niz sprememb, zaradi katerih vedno težje ohranja svoje mesto in domet. Kritiko je treba formatirati in na novo premisliti njene možnosti. Kako naj se kritika na novo postavi in vzpostavi? Kakšna instanca kritike bi bila sinhronizirana s sodobnim svetom in s sodobno medijsko krajino? Kateri so nujni parametri, da neko besedilo javnega sporočanja še lahko opredelimo kot kritiko? Obstajajo primeri besedil, ki po formi niso več klasični kritiški zapisi, pa vendar funkcionirajo na tem strukturnem mestu? Kdo je bralec, s katerim mora kritika računati?

Pripravljalni odbor: Rok Bozovičar, Pia Brezavšček, Alja Lobnik.
Sodelujoči: Una Bauer, Diana Damian Martin, kolektiv Nezavisna kritika Beograd, Andreja Kopač, Alma R. Selimović, Klara Drnovšek Solina in Maša Radi Buh.

4. Pogled navznoter: gledališki ustvarjalci tukaj in zdaj

23. 10. 2019 ob 11.00 / Mali oder

Okrogla miza v organizaciji Združenja dramskih umetnikov Slovenije

Na letošnjem dnevu gledaliških ustvarjalcev je Združenje dramskih umetnikov Slovenije predstavilo nekaj aktualnih projektov, ki izhajajo iz vsakdana samozaposlenih, zaposlenih in upokojenih članov ter članic združenja. Namen predloga določitve standardov in normativov za delo v gledališču je utemeljitev termina osebna priprava, zdaj ko hiperprodukcija kaže svoje negativne plati. V okviru tega projekta je bila izvedena raziskava z anketo o položaju igralk in igralcev v javnih zavodih, na katero se je odzvalo veliko število zaposlenih igralk in igralcev. Izsledki so zgovorni in na okrogli mizi so bili predstavljeni bolj podrobno. V pripravi je tudi anketa za samozaposlene, ki pa zahteva več časa, saj so tudi težave, s katerimi se samozaposleni srečujejo, kompleksne in številne. Hkrati je ZDUS izpostavil pomembnost ustanovitve ambulante – zdravstvenega dispanzerja za ustvarjalce na področju kulture in umetnosti, saj se na tem področju dela kažejo specifični izzivi, težave in bolezni, ki presegajo splošno obravnavo. Okrogla miza je odprla tudi

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

vprašanje o pogojih ustvarjanja slovenskih dramatikov in o njihovem izboljšanju ter o upokojenih članih ZDUS-a in o medgeneracijskem sodelovanju.

Sodelujoči:

- Zoran Poznič, minister za kulturo;
- Neda Rusjan Bric, dosedanje delo ZDUS-a in Sklad Jerneja Šugmana;
- Iva Babić, predstavitev izsledkov ankete o zaposlenih igralkah in igralcih v javnih zavodih;
- Mateja Pucko, osebna priprava igralca;
- Boris Mihalj, ustanovitev zdravstvenega dispanzerja za ustvarjalce na področju kulture in umetnosti;
- Barbara Skubic, položaj samozaposlenih članov in članic ZDUS-a;
- Kim Komljanec, skupina za dramatiko.

5. Baletno izobraževanje v Sloveniji od predšolske vzgoje do II. bolonjske stopnje

Okrogla miza v organizaciji Alma Mater Europaea – Akademija za ples

26. 10. 2019, sobota / 11.00 / Alma Mater Europaea

Diplomantke baletnega oddelka Alma Mater Europaea – Akademije za ples so predstavile svoje raziskovalno delo v času študija. Mentor diplomantk je izr. prof. dr. Svebor Sečak, dekan Alma Mater Europaea – Akademije za ples.

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

Razstave

1. Portreti

Vetrinjski dvor, razstava fotografij prejemnikov in prejemnic Borštnikovega prstana

V zadnjih dveh letih je fotograf Primož Korošec ustvaril ciklus umetniških portretov prejemnic in prejemnikov najuglednejše nagrade na področju igralske ustvarjalnosti. Fotografska razstava z ekspresivnimi fotografijami spregovori o mnogoterosti izrazov gledaliških igralk in igralcev, o njihovi večpojavnosti in človeškosti, ranljivosti hkrati. Razstava – ki jo je spremljala tudi izdaja monografije *Poklôn / A Tribute* – je zahvala, poklon velikim ustvarjalcem in sooblikovalcem slovenskega gledališkega prostora, odtis neminljivih igralskih vrlin.

2. Prostor v prostoru

UGM studio, razstava o scenografiji na Slovenskem do leta 1991, Slovenski gledališki inštitut – Gledališki muzej v sodelovanju z Narodno galerijo, mariborska postavitev v sodelovanju z Umetnostno galerijo Maribor

Prva pregledna razstava *Prostor v prostoru* slovensko scenografijo prikazuje zgodovinsko, stilno, likovno in gledališko obnem. S pomočjo ohranjenih maket, scenskih osnutkov v različnih likovnih tehnikah, skic, načrtov in fotografij uprizoritev predstavlja scenografijo kot vedo, delo sodobnih in starejših scenografov, razvoj prostorov igre na slovenskih odrih ter prinaša nov pogled na zgodovino likovne umetnosti in gledališča na naših tleh. Večina scenografov starejše generacije je tudi pomembnih slovenskih likovnih umetnikov, razstava pa poudarja gledališki del njihovih opusov, ki je bil do sedaj slabše predstavljen, npr. dela Ivana Vavpotiča, Avgusta Černigoja, Marija Pregla, Gabrijela Stupice, Vala Bratine, Maksa Kavčiča, Jožeta Polajnka, Toše Primožiča idr.; vse do projektov Vadima Fiškina, Mirana Moharja, Marka Japlja v letu 1991.

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

Avtorica razstave je mag. Ana Kocjančič, ki je v sklopu festivala opravila tudi več vodenj po razstavi.

3. Zadnja petletka

Revija dramatike v sodelovanju z Mariborsko knjižnico

Kljub potencialu, da izraziteje udarijo in zarežejo v kolektivno ter glasneje odzvanjajo v družbenem drobovju, se domača in prevedena dramska besedila redkeje prebijejo na literarno-kulturni piedestal. Zato je Mariborska knjižnica v Knjižnici Rotovž med festivalom izpostavila dramske tekste in z njimi povezana strokovna besedila, ki so v zadnjih petih letih izšla v slovenskem književnem prostoru.

4. Zaodrje

V predverju Kazinske dvorane SNG Maribor oziroma ob njej smo pripravili fotografsko razstavo *Zaodrje* fotografa Boštjana Laha. Razstava je obsegala 25 izbranih fotografij, ki so prikazovale dogajanje v zakulisju (maska, postavljanje/podiranje scen, vaje ipd.) 53. Festivala Borštnikovo srečanje.

5. Fotografske razstave na spletu

FBS je v letu 2019 pripravil tri fotografske razstave na medmrežju (SIGLEDAL). V sodelovanju z zavodom Novi ZATO in z drugimi partnerji smo pripravili razstavo *53. FBS (2018)* <http://repertoar.sigledal.org/razstava/festival-borstnikovo-srecanje-2018>, iz nabora arhivskih fotografskih gradiv smo pripravili razstavo *Janez Škof, prejemnik Borštnikovega prstana 2018*, ter razstavo *6 v režiji Žige Divjaka in v koprodukciji Slovenskega mladinskega gledališča in Maske Ljubljana, velika nagrada FBS 2018*.

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

Mednarodni projekt

Shifting baselines

Mednarodni projekt Društva Nagib, Goethe-Instituta Ljubljana in Avstrijskega kulturnega foruma

Shifting Baselines je večleten mednarodni projekt, ki z razpiranjem različnih pogledov združuje teoretske in znanstvene refleksije z umetniškimi praksami. Termin »shifting baselines« izvira iz naravoslovja (natančneje pomorskih in ribiških raziskav), dobro ga je sprejel in raziskal sociološki diskurz, nato se je uveljavil v družboslovnih kontekstih in v kulturi. Namen projekta je detektiranje in reflektiranje transformativnih procesov, ki jih po eni strani razumemo kot razmerja med zaznavami, vrednotami in vzorci delovanja ter kot spreminjajoče se okolje na drugi. Socialni psiholog Harald Welzer to pojasni kot razmerje dveh drsečih referenčnih točk, na primer dveh vlakov, ki z enako hitrostjo potujeta po vzporednih tirih, zaradi česar se zdi, opazujoč primerjalno, da stojita pri miru. Pogosto se zgodi, da posamezniki in družbene skupnosti ne prepoznamo procesov, ki vplivajo na nas in spreminjajo družbene okvire, saj se istočasno – in prav tako nezavedno – spreminjajo tudi naše zaznave, vrednote in vzorci delovanja. Zato pogosto ne prepoznamo pomembnih zgodovinskih dogodkov in se ne soočamo z njimi v trenutku njihove aktualnosti. V formatu štiridnevne umetniško-znanstvene raziskovalne platforme so bili osvetljeni različni vidiki in razsežnosti fenomena. Dva javna dogodka sta obiskovalce popeljala na fizično, teoretsko, vizualno in performativno eksperimentalno potovanje.

Koncerta

1. **Natrljetno kolobarjenje s praho;** koncert (Jure Novak, Uroš Buh, Polona Janežič, Marko Širec in Marek Fakuč) v KGB
2. **Grad gori!;** (Brina Voglenik, Matija Solce in Barja Drnovšek) v KGB

1.

2.

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

Pogovor

Mostovi med bregovi

Pogovor s Tonetom Partljičem, z Nejcem Gazvodo in z Aleksandrom Popovskim

Naši »mostovi med bregovi« so najprej mostovi reke Drave. Stari oziroma glavni je v naslovu in središču monumentalnega romana Toneta Partljiča o mestu v prvih desetletjih 20. stoletja. Usode realnih meščanov, ki jih zvest literarni kronist in vrhunski komediograf popisuje tudi v zbirki *Ljudje iz Maribora*, bodo v jubilejni sezoni SNG Maribor zaživele na odru v dramski priredbi Grumovega nagrajenca Nejca Gazvode in v režiji Aleksandra Popovskega, umetniškega vodje mariborske Drame. Pogovor s triom ustvarjalcev se je dotaknil tudi mostov med proznimi in dramskimi besedili, med klasičnimi in sodobnimi besedilnimi predlogami ter pristopi k uprizarjanju, je bil pa tudi diskurz o razmerju resničnosti in fikcije, lokalnega in globalnega ter atraktivnega in zavezujočega. Zgodb, ki bi jim morali prisluhniti, je veliko več kot tistih, ki jih radi slišimo. Pogovor je vodila urednica kulture na Večeru Petra Vidali.

Dokumentarni film

Tom Janežič: La cura del teatro

Kratki dokumentarni film

V dokumentarnem filmu iz leta 2018 spremljamo režiserja in pedagoga Tomislava Janežiča na njegovi poti v Campi Salentino, na festivalu v Italiji in kasneje doma na Kruščah, kjer udeleženci delavnice spregovorijo o psihodrami, o metodah in raziskovanju skozi svoje izkušnje. Janežiča z igralskim ansamblom nato spremljamo na vaji *Utrve* v Novem Sadu in na delavnici (po črni komediji *Pijani* Ivana Viripajeva) na gledališkem festivalu v Neaplju, ki jo dopolnijo vtisi udeležencev. Film je reflektiral spoznanje, da gledališče samo po sebi ni dovolj, srečati se mora z drugimi terapevtskimi in raziskovalnimi praksami, s čimer briše ločnice med gledališčem in življenjem. Ogledu dokumentarca je sledil pogovor z ustvarjalci, ki ga je vodila Ksenija Repina.

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

Sprehodi

Urbani in razigrani sprehodi z Rajzefibrom

Rajzefiber raziskuje, odgrinja, spodbuja in igrivo prikazuje raznolike zgodbe mesta in njegovih prebivalcev. V sodelovanju s prebivalci, z organizacijami, z restavracijami, s študenti, s profesorji, z muzeji in z gledališči razvija sprehode, razstave, predstave, raznolike kulturne dogodke za skupno razkrivanje skritih strani mesta. Vse Rajzefibrove dejavnosti in izdelki temeljijo na načelih nanoturizma – lokalno senzibilne, intenzivne izkušnje z zelo osebnim pristopom. Skupaj so bili izvedeni trije sprehodi.

1. KULT:URA S KAVO

Izvedli smo dva sprehoda, eden je bil v angleškem jeziku, drugi v slovenskem.

2. KULT:URA Z VINOM

Izveden je bil en sprehod.

Pogovori o uprizoritvah

Pogovori o tekmovalnih uprizoritvah so potekali takoj po predstavi v medetaži SNG Maribor, vodila jih je kritičarka Alja Lobnik (delno tudi Pia Brezavšček). Organizirali smo pogovor z ekipo Gecko Theatre (otvoritvena uprizoritev *Poroka*). Dodali smo še pogovor po predstavi *Mankind*, ki je sodila v sklop Mlado gledališče.

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

Posvet

Kritika, rojena iz maternice umetnosti

V sodelovanju s Cankarjevim domom smo v septembru 2019 izvedli posvet o pomenu in vlogi umetnostne kritike.

Na posvetu v Cankarjevem domu v Ljubljani so o afirmativnih vidikih in pomenu umetnostne kritike za posamezna področja umetnosti premišljevali Uršula Cetinski, generalna direktorica Cankarjevega doma, Aleksander Bassin, likovni kritik (vizualna umetnost), Jani Virk, urednik igranega programa TV Slovenija (literatura), red. prof. dr. Gregor Pompe, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (glasba), Simon Popek, vodja filmskega programa Cankarjevega doma (film), in Aleš Novak, umetniški direktor Festivala Borštnikovo srečanje (uprizoritvene umetnosti).

Showcase

Letos je FBS za daljše obdobje (več kot en dan) obiskalo 21 tujih gostov. Med njimi so bili direktorji gledaliških festivalov, dramatik, predavatelji, gledališki kritiki in novinarji. Ogledali so si uprizoritve iz tekmovalnega in spremljevalnega ter mednarodnega dela programa.

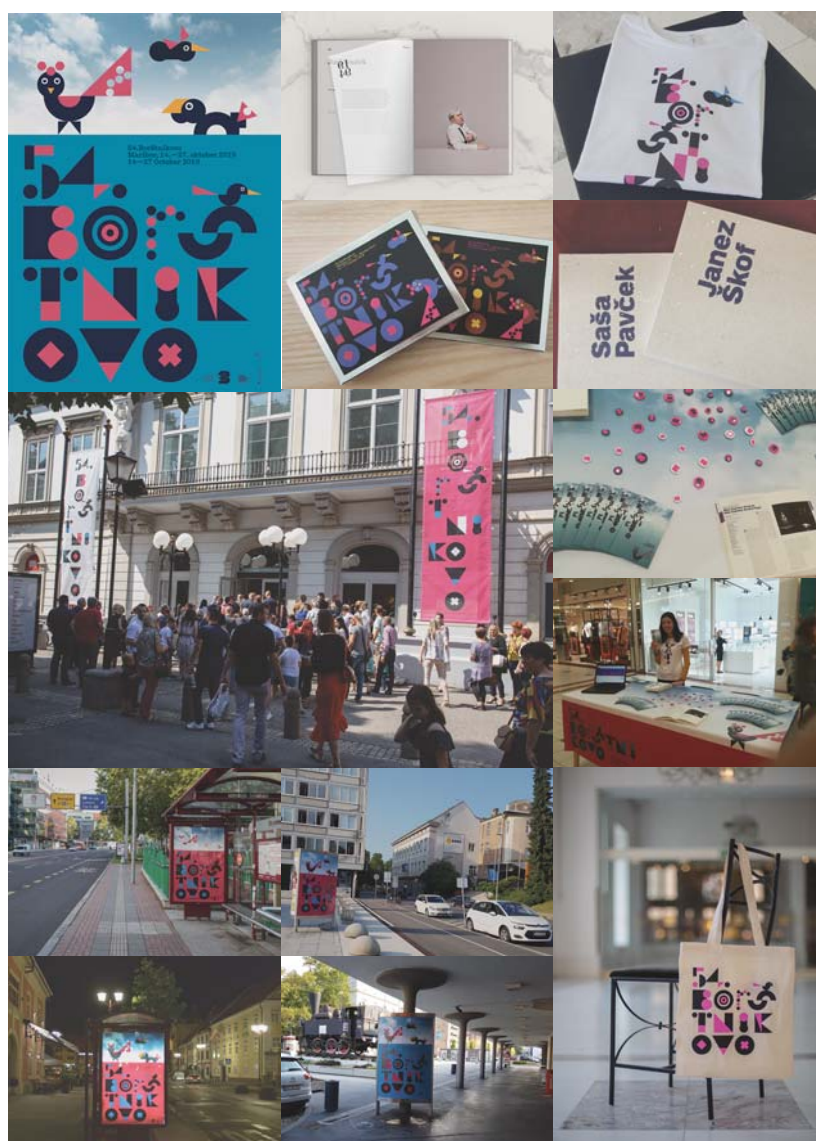

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

Publikacije

Na festivalu smo izdali naslednje tiskovine:

- dvojezični slovensko-angleški *Katalog 54. FBS*,
- publikacijo *Janez Škof*, Borštnikov prstan,
- publikacijo *Poklòn / A Tribute*,
- slovensko-angleško programsko knjižico 54. FBS,
- plakate city light,
- plakate B1,
- plakate B2,
- programsko knjižico *Mlado gledališče*.

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

Nagrade 54. FBS

Mednarodna petčlanska strokovna žirija je podelila 12 festivalskih nagrad. Veliko nagrado FBS za najboljšo uprizoritev je prejela uprizoritev *še ni naslova* v režiji Tomija Janežiča in v izvedbi Slovenskega mladinskega gledališča. Žirija za Borštnikov prstan je najvišje priznanje za igralsko ustvarjalnost, Borštnikov prstan, podelila dramski igralki **Marinki Štern**.

Podeljena je bila tudi nagrada DGKTS (ni festivalna nagrada) za najboljšo uprizoritev pretekle sezone, ki jo je prejela uprizoritev *Ali: Strah ti pojé dušo* v režiji Sebastijana Horvata in v izvedbi SNG Drama Ljubljana.

Podrobnosti o nagradah 54. FBS so Priloga št. 1 temu poročilu.

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

Priloga 1. – nagrade 54. FBS

Velika nagrada Festivala Borštnikovo srečanje za najboljšo uprizoritev

še ni naslova v režiji Tomija Janežiča v produkciji Slovenskega mladinskega gledališča

Predstava *še ni naslova* izkazuje izjemno moč gledališča danes. Gre za intenzivno, deset ur trajajočo stvaritev, ki zaradi izjemnosti vseh gledaliških elementov in visoke koncentracije vztrajno tke vezi med igralci in gledalci in je zapeljiva ne le zato, ker se razgali, ampak tudi zato, ker nam pokaže, kako se razgali. Predstava se izkaže za gledališki čudež, za doživetje v polnem pomenu besede, ki ni ustvarjeno na način prevare očesa, ampak nasprotno, z globokim uvidom v posameznika in družbo.

Borštnikova nagrada za najboljšo režijo

Tom Janežič za režijo predstave *še ni naslova* v produkciji Slovenskega mladinskega gledališča

Režiser Tomi Janežič s predstavo *še ni naslova* ustvari kompleksno režijsko in dramaturško strukturo, ki je hkrati oboje, proces in stvaritev, ki temelji na različnih gledaliških tehnikah in metodah psihodrame. Vzporedno prepletanje besedila dramatičarke Simone Semenič z individualnimi zgodbami ustvarjalcev pripelje do zlitja množstva glasov v polifonično celoto, ki je nastajala več kot leto dni in izkazuje dosežke onkraj običajnih gledaliških praks.

Štiri Borštnikove nagrade za igro

Iztok Drabik Jug za vlogo Salema v predstavi *Ali: Strah ti pojé dušo* v produkciji Slovenskega narodnega gledališča Drama Ljubljana

Iztok Drabik Jug v predstavi *Ali: Strah ti pojé dušo* uprizori lik tujca – kot človeka, ki je eden izmed nas. Svoje vloge ne stilizira, temveč jo upodobi z minimalnim znakovnim sistemom, kar ima subtilen učinek. S tem ponotranji niz družbenih in intimnih razklanosti. Te se izkazujejo kot notranji boj med ljubeznijo in zanikanjem.

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

Nataša Barbara Gračner za vlogo Emmi v predstavi *Ali: Strah ti pojé dušo* v produkciji Slovenskega narodnega gledališča Drama Ljubljana

Nataša Barbara Gračner v predstavi *Ali: Strah ti pojé dušo* iz melodramskega lika ustvari samosvojo kreacijo, ki gledalce angažira in se jih dotakne tako na čustveni kot na miselni ravni. Psihološka stanja lika so prepletena z odzivi okolja in s pogojenostjo družbenega konteksta, s čimer doseže prepričljiv igralski *gestus*. Ta se kaže skozi filigransko izdelan lik skozi telo, besede, obraz in ne nazadnje oči igralka, kar predstavlja izjemen igralski dosežek.

Matej Recer za vlogo v predstavi *še ni naslova* v produkciji Slovenskega mladinskega gledališča

Matej Recer v predstavi *še ni naslova* prepričljivo in neposredno vzpostavi kod deseturne uprizoritve. Njegove zgodbe postajajo naša skupna doživetja, saj z njimi ustvarja občutek gledalčeve premestitve v Matejev prostor in čas. Pri tem vzpostavlja edinstveno razmerje med pričevalcem in hkrati interpretom in na preprost način doseže visoko raven verjetnosti vsebin, o katerih pripoveduje in s katerimi ustvarja pristno gledališko izkušnjo.

Stane Tomazin za vlogo v predstavi *še ni naslova* v produkciji Slovenskega mladinskega gledališča

Stane Tomazin v predstavi *še ni naslova* pokaže izjemen igralski razpon. Ubesedi lik antijunaka, odrskega delavca, ki stopi v ospredje po ovinkih, v premorih, ki jih razvije v medigre, v katerih nastopi kot *homo ludens* z igrivo, duhovito mešanico veselja in žalosti. Gledališki marginelec tako postane protagonist uprizoritve, ki z razvojem lastnega lika hkrati vpelje kontrapunkt vsem drugim likom in omogoči demontažo gledališkega ustroja.

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

Borštnikova nagrada za mlado igralko

Anja Novak za vlogo v predstavi *še ni naslova* v produkciji Slovenskega mladinskega gledališča

Anja Novak v predstavi *še ni naslova* izkazuje način igre, ki deluje prepričljivo prav s kombinacijo krhkosti in čustvene neposrednosti ter s silovitostjo igralske izraznosti. Ves čas predstave je hkrati v vlogi in onkraj nje, pri čemer vzpostavi edinstveno ravnotežje, v katerem ni ničesar premalo in ničesar preveč. Z vztrajanjem pri ženski krhkosti izkazuje tenkočutnost in suverenost, ki se nam vse do konca uprizoritve odkriva in na novo razkriva.

Borštnikova nagrada za dramsko besedilo

Nejc Gazvoda za izvirno dramsko besedilo predstave *Tih vdih* v produkciji Mestnega gledališča ljubljanskega

Nejcu Gazvodi v izvirnem dramskem besedilu *Tih vdih* uspe ujeti glas generacije navadnih ljudi v posttranzicijskem obdobju slovenske družbe skozi formo družinske drame. Avtor dosledno in natančno izpelje tako dramski lok družinske zgodbe kakor tudi lok dramskih likov in njihovih medsebojnih odnosov, ob čemer upošteva »četrto steno«, ki jo mestoma tudi preči. Poleg tega, da je avtor ujel trenutek življenja v Sloveniji danes, je dramsko besedilo univerzalno in prenosljivo tudi v druga okolja.

Borštnikova nagrada za oblikovanje svetlobe

Borut Bučinel za oblikovanje svetlobe v predstavi *Ljudomrznik* v produkciji Slovenskega ljudskega gledališča Celje

Borut Bučinel v predstavi *Ljudomrznik* natančno spremlja dramaturgijo predstave in oblikuje svetlobo v razponu od klasične postavitve do večplastnih svetlobnih podob. Na ta način oblikovanje svetlobe vzporedno s spremembo scenografije in z razvojem režijsko-dramaturške postavitve preraste v samostojen avtorski prispevek, ki spominja na distopičnost sodobnega časa.

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

Borštnikova nagrada za avtorsko glasbo

Arturo Anecchino za avtorsko glasbo v predstavi *Macbeth* v produkciji Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica

Arturo Anecchino v predstavi *Macbeth* premišljeno gradi glasbeno podlago skozi prepletanje različnih glasbenih struktur, ki natančno spremljajo tok uprizoritve. Ob tem ustvarja specifične akustične momente in poudarke, ki izrisujejo stanja likov in povezujejo zunanji prostor z notranjim občutjem. Avtor glasbe s tem ustvarja samostojno zvočno krajino.

Borštnikova nagrada po presoji žirije

Posebna nagrada žirije **Sebastijanu Horvatu** za umetniško gesto

Sebastijan Horvat vedno znova ustvarja umetniške geste, ki razpirajo nevralgične točke, paradokse, stereotipe in tabuje. Gledalec je aktiven udeleženec, ki premišljuje situacije in kontekste skupaj z ustvarjalci predstave, pri čemer režiser pušča razpoke v strukturi, ki omogočajo drugačen pogled. Predstava *Ali: Strah ti pojé dušo* je kompleksna uprizoritev, v kateri se okoli vprašanja ljubezni med starejšo žensko in mlajšim tujcem vrtinči vihar predsodkov. Tu ne gre le za prepovedano razmerje, ampak tudi za vprašanje ženske seksualnosti v starejšem obdobju. Ob tem se kaže trdovratnost ponotranjene ideologije.

Posebna nagrada žirije **Draganu Živadinovu** za umetniško vizijo

Dragan Živadinov se je na svoji bogati umetniški poti soočal z različnimi formati gledališkega ustvarjanja, ki so imeli izjemen vpliv na slovenski in mednarodni prostor. V zadnjem času se ukvarja z intimnejšim prostorom v gledališču, pri čemer je velike odre zamenjal z manjšimi, ki omogočajo svojevrstno gledališko izkušnjo. Ob tem dosledno udejanja svojo premišljeno umetniško vizijo, ki je kljub prepredenosti z različnimi referencami zgodovine gledališča in gledaliških avantgard povsem avtentična, kar se izkazuje tudi v predstavi *REKA, REKA/ Syntapiens.:IZ.*

Vse nagrade razen nagrade za oblikovanje svetlobe so bile sprejete soglasno.

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

Strokovna žirija (tekmovalni program)

Uršula Cetinski (predsednica), direktorica Cankarjevega doma, Andreja Kopač, publicistka in teoretičarka, Aldo Milohnič, visokošolski učitelj za področje dramaturgije in scenske umetnosti UL AGRFT, Dora Ruždjak Podolski, gledališka režiserka, in Giorgio Ursini Uršič, gledališki selektor.

Žirija za podelitev Borštnikovega prstana

Tea Rogelj, Barbara Orel, Tomi Janežič, Janez Škof in Aleš Novak.

Selektor

Selektor tekmovalnega programa 54. Festivala Borštnikovo srečanje je bil režiser in profesor UL AGRFT Matjaž Zupančič.

Lokacije

Festivalsko dogajanje se je odvijalo v SNG Maribor, v Vetrinjskem dvoru, v Galeriji Vetrinjskega dvora, v Lutkovnem gledališču Maribor, v Minoritski cerkvi, v Narodnem domu, v Alma Mater Europaea – ECM, v Umetnostni galeriji Maribor ter v industrijskem objektu TAM-ova kotlovnica v Coni Tezno.

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

Odnosi z javnostmi

Festival se je v nagovarjanju strokovne in zainteresirane javnosti posluževal različnih komunikacijskih strategij in metod: ažurno obveščanje medijev o dogodkih vse leto, raba Facebook in Instagram profila, pošiljanje newsletter sporočil naročnikom, atraktivno oblikovana in dinamična spletna stran, ki poroča o aktualnih dogodkih na festivalu in po njem. Festival je tudi letos ponudil brezplačno mobilno aplikacijo (na voljo za android in iOS), ki uporabnikom omogoča hiter in pregleden dostop do festivalskih dogodkov ter vsebin.

Izvedli smo:

- dve novinarski konferenci (junij in oktober),
- poseben termin za medije ob odprtju fotografske razstave *Portreti* v Vetrinjskem dvoru,
- poseben termin za medije s predstavniki Gecko Theatre,
- poseben termin za medije z ministrom za kulturo Zoranom Pozničem, z britansko veleposlanico Sophie Honey in z umetniškim direktorjem Alešem Novakom.

Sklepna prireditve s podelitvijo nagrad je bila v nedeljo, 27. oktobra 2019, ob 20.00 v Veliki dvorani SNG Maribor in v živo na I. programu Televizije Slovenija. Povezovala jo je igralka Sara Dimbek, režiser prireditve je bil Krešimir Dolencič.

Tudi letos smo izvedli številne aktivnosti na področju odnosov z mediji in bili prisotni v večini slovenskih medijev. Akreditiranih je bilo tudi nekaj novinarjev iz sosednjih držav.

V letošnjem letu smo ohranili in povečali obseg komunikacije na Instagramu, kjer nas trenutno spremlja slabih 1200 ljudi. V primerjavi z lanskim letom smo povečali število sledilcev. Objave na Facebooku so imele letošnje v času trajanja festivala velik doseg. Dnevno nas je spremljalo (všečkalo in delilo naše objave) okoli sedem tisoč ljudi.

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

Analiza po tipu medija

ANALIZA PO TIPU MEDIJA

Od 1. 6. 2019 do 31. 12. 2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
TISKANI	348	380	291	346	377	333
INTERNET	381	521	368	453	482	423
RADIO	100	105	121	131	136	131
TISKOVNA AGENCIJA	65	43	48	82	94	79
TELEVIZIJA	45	53	44	45	47	54
SKUPAJ	939	1102	872	1057	1136	1020

Razmerje med različnimi tipi medijev se glede na prejšnja leta ni bistveno spremenilo. Kot vsa leta do sedaj prevladujejo objave na spletu (41 %), ki ne vključujejo objav na socialnih omrežjih. Kljub vsemu nas veseli, da skoraj ne pada število objav v tiskanih medijih, nekaj več kot v letih prej pa smo zabeležili objav na televizijskih ekranih (skoraj 10 % povečanje). Polovica vseh video objav je bila na TV Slovenija 1, ostale večinoma na TV Maribor, nekaj pa na BKTV. Največ objav v tiskanih medijih je bilo v Večer, sledita Delo in Dnevnik. Pri radiu ne beležimo večjih sprememb, razen občutno večjega spremljanja na Radiu 1, ki je zabeležil celo največ (sicer krajših) objav. Otvoritveno in zaključno prireditev je spremljalo tudi veliko lokalnih medijev in fotoagencij.

54. Festival Borštnikovo srečanje 2019

Prodaja vstopnic

Aktivnosti na področju prodaje so se nanašale na oblikovanje cen predstav in oblikovanje abonmaja. Letos smo razpisali šest različnih abonmajev, ki smo jih poimenovali Borštnikovi trojčki. Vsak trojček je zajemal po tri predstave iz različnih programskih sklopov. Tudi letos smo ohranili izbirni festivalski abonma.

Tabela: Statistika prodaje vstopnic in prihodek po posameznih programskih sklopih:

VSTOPNICE SKLOP	Prodane	Brezplačne (sponzorji, novinarji, žirija, gostje)	Vse vstopnice	Prihodek (v EUR)
Tekmovalni	1046	911	1.957	16.819,10
Spremljevalni	274	668	942	2.771,50
Mednarodni	584	482	1.066	4.586,20
Mlado gledališče	555	510	1.065	1.614,50
Študentsko gledališče	163	225	388	870,75
Ostale prireditve	10	19	29	84,00
Sklepna prireditvev*	0	782	782	0,00
Skupaj	2.632	3.597	6.229	27.736,05

*Vstopnice za sklepno prireditvev so brezplačne.

S prodajo vstopnic smo ustvarili **27.736,05 EUR** prihodka. Skupno je bilo izdanih 6.229 vstopnic, od tega prodanih 2.632.

Poročilo pripravila:

Aleš Novak, umetniški direktor

Daša Šprinčnik, producentka

Beseda umetniškega direktorja Opere SNG Maribor

Simon Krečič
umetniški direktor Opere
SNG Maribor

Ob stoletnici SNG Maribor v letu 2019 – v znamenju vrhunskih dosežkov kljub perpetuiranju nekaterih stalnih problematik

Preteklo leto 2019 je tudi v mariborski Operi minilo v znamenju praznovanja stoletnice slovenskega gledališča v Mariboru, ko so se leta 1919 vzpostavili daljnosežni pogoji slovenskega gledališkega profesionalizma, po ustanovitvi mariborske Drame pa je še v okviru iste sezone sledila tudi ustanovitev Opere kot druge umetniške enote, ki ji je v tem času uspelo zgraditi prepoznavno kulturno-umetniško identiteto. Kljub vrsti težav, ki se ponavljajo iz leta v leto in na katere konstantno opozarjamo pristojno Ministrstvo za kulturo RS – te se navezujejo predvsem na manko financiranja umetniškega programa v obliki programskih stroškov, kar ima za izvedbo posameznih projektov in premierskih produkcij večplastne negativne posledice: v svetu umetnosti postaja namesto vprašanja izbire tudi zahtevnejšega umetniškega programa namreč vedno bolj relevantno vprašanje, *kako kvalitetno* oziroma na *kakšen način* je neki projekt izveden, poustvarjen. Prav od tega »kako« je torej odvisna takojšnja percepcija gledalcev, kritikov in druge zainteresirane javnosti ter posledično ugled neke institucije. Neizprosna konkurenčnost tako slovenskih in še bolj tujih glasbenih gledališč nas tako po eni strani sili v iskanje vedno bolj privlačnih, skorajda trendovskih naslovov, po drugi strani pa smo omejeni z realnimi zmožnostmi hišnih ansamblov in solistov, pri čemer je končna izbira vselej pogojena z imperativom končne umetniške kvalitete in njene relevantnosti za sodobni prostor in čas.

Leto 2019 smo tako začeli z razmeroma tveganim projektom, z uprizoritvijo Mozartove spevoigre (singspiela) *Ugrabitev iz seraja* (*Die Entführung aus dem Serail*), ki jo je kljub lepim poustvarjalnim dosežkom nekaterih posameznikov kritika ovrednotila pretežno negativno. Na tem mestu bi veljalo v naš zagovor izpostaviti dejstvo, da je sami izvedbi tega zahtevnega podviga botrovalo več negativnih dejavnikov (predvsem zaradi boleznih v ansamblu), četudi je sama produkcija Mozartove prve dunajske spevoigre pokazala scenografsko in predvsem kostumsko razkošje Orienta v bolj sodobnem kontekstu operne režije Bruna Berger-Gorskega. Bogata repertoarna paleta, ki smo jo v časovnem smislu zamejili z biserom italijanskega verizma, tj. z opero *Andrea Chénier* Umberta Giordana, se je v nadaljevanju leta realizirala še z izredno uspešno uprizoritvijo kultne opere *Faust* Charlesa

Gounoda, ki so jo pohvalili tako kritiki kot bučni aplavzi publike, ter s pregovorno »lahkotnejšim« pendantom dveh operet, *Netopirja (Die Fledermaus)* Johanna Straussa mlajšega, s katerim smo odprli operno sezono 2019/2020, in *Planinske rože* slovenskega skladatelja Radovana Gobca. Prav z uprizoritvijo slednje smo želeli v koprodukciji s Konservatorijem za glasbo in balet Maribor iz primeža pozabe iztrgati delo, ki je leta 1963 zanetilo »operetno vojno« oziroma razvnelo prvo povojno polemiko o domnevni umetniški manjvrednosti operete v primerjavi s svojo kronološko starejšo »sorodnico« opero.

Kot se je izkazalo, opereta v smislu same produkcije ni prav nič manj zahtevna glasbenogledališka zvrst kot opera, saj prav tako zahteva celotno gledališko »mašinerijo« in celo plejado tako glasbenih kot neglasbenih izvajalcev, pri čemer si vselej prizadevamo za karseda kakovostno raven glasbene izvedbe in celostne uprizoritve nasploh; dogmatična prepričanja o lahkotnosti oziroma zahtevnosti neke umetnosti so tako odraz različnih in pogosto nasprotujočih si estetskih doktrin oziroma del filozofskih tradicij iz preteklosti, ki se ukvarjajo predvsem s končnim učinkom nekega umetniškega dela – gre po navadi za katarzo, etično sporočilo oziroma moralni nauk –, čeprav je danes bolj v veljavi stališče, da tudi v glasbi in konkretno na področju glasbenega gledališča obstajajo in sobivajo različne umetniške konfiguracije, ki vsaka na svoj način sporočajo svoje legitimne umetniške »resnice«. Prav z vidika razodevanja teh resnic lahko trdimo, da je za nami zelo pestro leto, v katerem so se prepletale estetike in glasbene poetike dunajskega klasicizma, pozne romantike (tako nemške kot francoske), italijanskega verizma in nove romantike 20. stoletja.

Velik uspeh pa nismo beležili zgolj s slogovno raznoliko premiersko produkcijo, ampak tudi z vrhunsko izvedbo ponovitev iz prejšnjih sezon, ki so bile zelo dobro obiskane, kar velja pripisati predvsem izvrstnim solistom in talentiranim gostujočim umetnikom iz Slovenije in tujine, s katerimi redno sodelujemo. Med spodbudnimi dejstvi velja izpostaviti tudi izrazito razvejano in bogato koncertno dejavnost, ki jo poleg osrednjega *Simfoničnega cikla* sestavljajo še naš stalni nabor koncertnih dogodkov, kot so *Božični koncert Zbora Opere SNG Maribor*, *Božično-novoletni koncert Simfoničnega orkestra SNG Maribor* ter *Operna noč v Mestnem parku*, ki so se že trajno vpisali v glasbeno tradicijo mesta Maribor. Prav zadnji koncert pa se zaradi svoje priljubljenosti v zadnjih letih širi tudi v druge kraje in mesta po Sloveniji, med drugim na Ptuj, v Gaj pri Brestrnici, s Slovensko Bistrico in celo v Portorož. Omenjeno koncertno ponudbo tako v zvrstnem kot v slogovnem smislu dodatno bogatijo še cikel komorne glasbe *Carpe artem*, katerega producent je Društvo za komorno glasbo Amadeus, cikel samospeva

z naslovom *Samospevanje*, ki ga je zasnoval pianist Nejc Lavrenčič, ter koprodukcijski koncert med simfoničnim orkestrom naše hiše in s solisti oziroma s študenti Akademije za glasbo Univerze v Ljubljani, ki ga izvedemo v matični hiši ter v Dvorani Marjana Kozine v Slovenski filharmoniji.

Med opazne poustvarjalne uspehe mariborske Opere velja prišteti tudi gostovanja opernih predstav po Sloveniji (med drugim z operama *Aida* in *Turandot* v Cankarjevem domu v Ljubljani, če omenimo zgolj najvidnejši) in v tujini. Julija 2019 smo tako ponovno in v skladu s hišno tradicijo gostovali v italijanskem Oderzu z opero *Nabucco*. Kljub navedenim uspehom pa se velja vseeno dotakniti tudi nekaj stalnih problemov, s katerimi se spopadamo že dalj časa, a jih brez vidnejših intervencij s strani ustanovitelja žal ne moremo samostojno rešiti. V mislih imamo predvsem problematiko prepočasne dinamike upokojevanja ter posledično nezmožnost zaposlovanja novih mladih in perspektivnih pevcev in instrumentalistov, zaradi česa prihaja do vse opaznejšega staranja umetniških ansamblov. Prav takšno stanje, ki vodi v postopni, a nezadržni upad poustvarjalne kvalitete, nas iz leta v leto vedno bolj ovira pri načrtovanju zahtevnejšega in ambicioznejšega umetniškega programa, zato naprošamo pristojno Ministrstvo za kulturo, da se v prihodnje – tudi v dialogu z nami in z drugimi zavodi oziroma izvajalci javnega interesa na področju kulture – s skupnimi močmi posvetimo reševanju te problematike, ki nas resnično ovira pri realizaciji mednarodno primerljivih umetniških dosežkov.

S spoštovanjem

Simon Krečič
umetniški direktor Opere

Maribor, februar 2020

Beseda umetniškega direktorja Baleta SNG Maribor

Edward Clug
umetniški direktor
Baleta SNG Maribor

Leto 2019 – leto zgodovinskih prelomnic za mariborski Balet

Živeti v svetu, kjer je tudi umetnost kot še ena izmed zadnjih oaz duha in človeške ustvarjalne svobode vedno bolj podvržena komercialnim impulzom gledanosti in potrebam po »biti viden«, pomeni vsakodnevno spopadanje z vse hujšo mednarodno konkurenco in z nepregledno poplavo kulturnih dogodkov. Prav v takem dinamičnem okolju danes eksistira baletna umetnost in v njej mariborski baletni ansambel kot eden izmed ključnih akterjev slovenske plesne in baletne poustvarjalnosti. Ko se ozremo po leto 2019, lahko brez posebnega pretiravanja zapišemo, da je bilo to stkano s številnimi uspehi in z resnično prelomnimi dogodki, ki niso pomembni zgolj za naš baletni ansambel ob Dravi, ampak se ti vpenjajo v prihodnost slovenskega baleta nasploh in mu dajejo zaželeno prepoznavnost v svetu.

Kot prvo naključje oziroma veliko sovpadanje različnih dogodkov velja izpostaviti stoletnico slovenskega profesionalnega baleta, ki je nastopila istočasno z obeležitvi stoletnice obstoja slovenskega gledališča v Mariboru od leta 1919. Obe zgodovinsko pomembni obletnici smo v Baletu SNG Maribor kot s skupnimi prizadevanji v okviru Društva baletnih umetnikov Slovenije obeležili z več dogodki v ljubljanskem Cankarjevem domu in v mariborskem gledališču.

Na domačem prizorišču smo v letu 2019 pripravili dve baletni premieri, začeni s koreografskim tandemom *Hora – Cantata* Edwarda Cluga in Maura Bigonzettija ter s kulturno-dramsko-pravljičnim baletom *Pepelka (Cendrillon)* uglednega koreografa Jean-Christopha Maillota, ki ga mednarodna javnost pozna kot vodjo prestižnega Baleta Monte Carlo. Kot svojevrstni dosežek si lahko štejemo že dejstvo, da smo Maillotev balet izvedli z lastnim ansamblom in s solisti, ki niso dokazali zgolj tega, da so kos zahtevnim in slogovno nadvse različnim poustvarjalnim izzivom, ampak da resnično aktivno sooblikujejo prihodnost slovenskega baleta z dvigovanjem ravni profesionalizma. Ta postaja vse bolj mednarodno primerljiv in opazen, čeprav velja omeniti tudi manj hvalevredno dejstvo, na katerega opozarjamo že dalj časa, namreč na to, da se mariborski baletni ansambel zaradi neizogibnega staranja in prepočasne dinamike oziroma nezmožnostjo upokojevanja baletnih plesalcev sooča z vse težjimi pogoji delovanja. V tem kontekstu velja izpostaviti naše sodelovanje s pristojnim Ministrstvom za kulturo RS pri reševanju problematike upokojevanja baletnih plesalcev.

Upamo, da bo tej sistemski problematiki v prihodnje namenjeno še več angažiranosti in predvsem konstruktivne volje vseh vpletenih.

Poleg izvrstnih kritik tako publike kot baletne stroke, ki so glede izvedb obeh premierskih produkcij vedno znova omenjale vrhunsko poustvarjalno raven mariborskega baletnega ansambla kakor tudi tehnično virtuoznost in odrsko ekspresivnost baletnih solistov, pa predstavlja sam vrh preteklega leta 2019 odmevno dvodnevno gostovanje (23. in 24. julija 2019) v moskovskem Bolšoj teatru (Velikem gledališču), ki se je v stoletni zgodovini mariborskega gledališča – in prvič v slovenski zgodovini nasploh – zgodilo kateremu izmed slovenskih baletov. Clugov sodobni balet *Peer Gynt* je ob dvakrat razprodani dvorani doživel stoječe ovacije sicer kritičnega in pregovorno zahtevnega moskovskega občinstva. Ob koncu leta, natančneje v mesecu decembru, pa je mariborski Balet dobil še eno priložnost promovirati slovensko (po)ustvarjalnost, in sicer z izvedbo Clugovega sodobnega baleta *Radio and Juliet*, ki je bil izveden v domicilu Angleške narodne opere, gledališču London Coliseum, kjer so slovenski plesalci prav tako doživeli izredno topel sprejel in bučen aplavz publike. Vsi navedeni in tudi drugi nenamerno zamolčani uspehi zgovorno dokazujejo, da je Balet SNG Maribor postal eden izmed ključnih umetniških akterjev v polju plesne umetnosti, ki na najboljši možen način promovirajo slovensko baletno (po)ustvarjalnost, in to celo v okoljih z izredno močno baletno tradicijo. Lahko si samo želimo, da bomo s kontinuiranim ustvarjalnim delom, prepotrebni pomlajevanjem ansambla ob podpori Ministrstva za kulturo RS in ne nazadnje celotne slovenske javnosti nemoteno nadaljevali s svojim plemenitim poslanstvom in še naprej navduševali in z različnimi poetikami nagovarjali karseda široko paleto sodobnega občinstva – od zapriseženih ljubiteljev plesa in baletnih zanesenjakov pa vse do največjih skeptikov.

Edward Clug
umetniški direktor Baleta

Maribor, februar 2019

Premierne uprizoritve

Wolfgang Amadeus Mozart
UGRABITEV IZ SERAJA
(*Die Entführung aus dem Serail*)

Dirigent Simon Robinson
Režiser Bruno Berger-Gorski
Premiera 15. februarja 2019,
Velika dvorana SNG Maribor

»Nina Dominko je očarala z lahkotnim, mehkim, tehnično gibčnim vokalom ter njemu ustrezno, lahkotno zapeljivo igro. /.../. Posebno kvaliteto predstave daje njena vizualna podoba: izjemno lepa scenografija in slogovno ustrezni kostumi kažejo na ambicioznost, ki pa ni bila usmerjena v ekstravaganco in inovativnost, temveč v avtentičnost videza in natančnost izdelave.«

Tomaž Gržeta, *Posodobitev za vsako ceno*, Večer, 19. februar 2019

HORA – CANTATA

Premiera 2. marca 2019,
Velika dvorana SNG Maribor

1. HORA

Koreograf Edward Clug

2. CANTATA

Koreograf Mauro Bigonzetti

1.

2.

»Za razliko od prvega meditativnega Clugovega dela je Bigonzetti izvrsten mariborski ansambel dobesedno 'razgнал': zelo kompleksni koreografski prijemi ob frenetičnem ritmu zahtevajo izjemno preciznost in koncentracijo, saj bi v nasprotnem primeru izvedba lahko bila pogubna.

Hora in *Cantata* vsaka zase ustvarjata svoj mali svet zase, pri čemer predstavljata obe hkrati dve plati življenja: duhovno in fizično komponento, zadržano premišljenost in razigrano razuzdanost. Clugova in Bigonzettijeva baleta, izmed katerih je vsak zase sodoben in komunikativen, sta pokazala, da je mariborski baletni ansambel v resnici dorel raznolikim koreografskim izzivom.«

Olga Vujović, *Od smiraja do strasti* (Kultura, www.kritikaz.com), 25. marec 2019

Umberto Giordano
ANDREA CHÉNIER

Dirigent Loris Voltolini
Režiser Sarah Schinasi
Premiera 5. aprila 2019,
Velika dvorana SNG Maribor

»Igra orkestra je zvočno zablestela /.../. Dirigent Loris Voltolini je poskrbel za dinamično in natančno predstavo /.../. Ljubeči se par (Chénier in Maddalena) je navdušil z vzajemno predanostjo in navdihom. /.../. Sopranistka je dramsko razsežnost vloge inteligentno zajela s svojimi sredstvi, bolj z zgoščanjem tona kot z eksplozivnostjo, in z nianserskimi uvidi, ki še izzvenevajo.«

Jure Dobovišek, *Prvaka v zenitu, a klavna režija*, Dnevnik, 9. april 2019

Charles Gounod

FAUST

Dirigent Gianluca Martinenghi
Režiser Pier Francesco Maestrini
Premiera 17. maja 2019,
Velika dvorana SNG Maribor

»Fausta je interpretiral Martin Sušnik, katerega glasovne sposobnosti vsakič znova očarajo. Tokrat jih je enkratno združil z odskim gibom /.../ in ustvaril resnično večplastno podobo razočaranega učenjaka, ki podleže skušnjavi ponovne izkušnje mladostne ljubezni in zagona.«
»Sopranistka Sabina Cvilak je izjemno utelesila romantično junakinjo Margareto – estetski ideal viktorijanske dobe: prikupno, krepkostno, a vendar naivno, fizično fragilno in čustveno labilno lepotic. S svojim čudovitim odskim pojavom, mehko in ekspresivnostjo tako telesnega kot tudi glasovnega giba /.../ je predstavila razvoj svojega lika iz zapeljivke prek zapeljanke, do skoraj pogubljene duše in končne moralne zmagovalke.«

Tomaž Gržeta, *Krona letošnje sezone*, Večer, 27. maj 2019

Johann Strauss ml.

NETOPIR

Dirigent Simon Robinson
Režiser Stanislav Moša
Premiera 4. oktobra 2019,
Velika dvorana SNG Maribor

»Glavno žensko vlogo je interpretirala izvrstna Andreja Zakonjšek Krt, katere lahkotni lirični sopran in njemu ustrezni značaj je bil kot na kožo pisan vlogi Rosalinde. /.../ S prikupnostjo in lahkotnostjo ter bravurozno pevsko tehniko je svojo vlogo sobarice Adele oblikovala tudi mlada sopranistka Nika Gorič. Glavno vlogo Gabriela von Eisensteina, Rosalindinega soproga in nepopravljivega zapeljivca, je prepričljivo in šarmantno interpretiral vedno sijajni Martin Sušnik.«

Tomaž Gržeta, *Začetek sezone v velikem slogu*, Večer, 8. oktober 2019

Sergej Prokofjev

PEPELKA

Dirigent Simon Robinson
Koreograf Jean-Christophe Maillot
Premiera 8. novembra 2019,
Velika dvorana SNG Maribor

»Izvedba baleta, tako plesna kot glasbena /.../, je vrhunska, prepričljiva in izpolni pričakovanja.«

Andrej Predin, *Pepelka kot odmev vztrajne preteklosti*, Delo, 14. november 2019

Premierne uprizoritve

Dodatni program

Radovan Gobec

PLANINSKA ROŽA

Dirigent Slavko Magdič

Režiser Matjaž Latin

Premiera 4. oktobra 2019,

Velika dvorana SNG Maribor

Koprodukcija Opere SNG Maribor

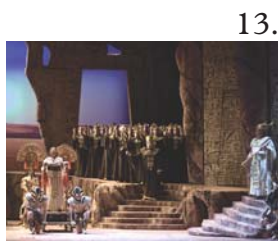
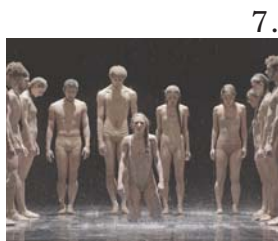
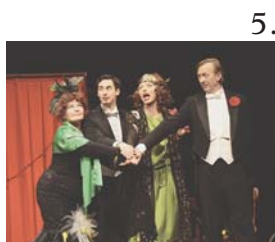
in Konservatorija za glasbo in

balet Maribor

Ponovitve uprizoritev iz prejšnjih let

1. Peter Iljič Čajkovski **HRESTAČ**
Dirigent Simon Robinson
Režiser David Nixon
2. Avtorski projekt Edwarda Cluga
in skupine Katalena **KEKEC**
Koreografija Edward Clug
3. Sergej Prokofjev
PETER INVOLK
Režija Katja Pegan
Koreografija Gaj Žmavc
4. César Cui **OBUTI MAČEK**
Režiserka Marta Frelih
5. Peter Quilter **GLORIOUS!**
Režiser Krešimir Dolencič
Koprodukcija z Dramo SNG Maribor
6. Giovanni Battista Pergolesi
STABAT MATER
Koncept in koreografija Edward Clug
Dirigent Egon Mihajlovič
7. I. Stravinski/B. Kržišnik/E. Clug
POSVETITEV POMLADI
Koreograf in režiser Edward Clug
8. Giacomo Puccini **TURANDOT**
Dirigent Filippo Tonon
Režiser Loris Voltolin
9. Edward Clug **TANGO**
Koreograf in režiser Edward Clug
10. Edward Clug
RADIO AND JULIET
Koreograf in režiser Edward Clug
11. Giuseppe Verdi
LA TRAVIATA
Dirigent Simon Robinson
Režiser Hugo de Ana
12. Ludwig Minku **DON KIHOT**
Dirigent Simon Robinson
Koreograf Krzysztof Nowogrodzki
13. Giuseppe Verdi **AIDA**
Dirigent Francesco Rosa
Režiser Pier Francesco Maestrini
14. Edward Clug, Edvard Grieg
PEER GYNT
Koncept in koreografija Edward Clug
Dirigent Simon Robinson
15. Giuseppe Verdi **NABUCCO**
Dirigent Stefano Romani
Režiser Filippo Tonon
16. Valentina Turcu, Gustav Mahler
SMRT V BENETKAH
Koreografinja Valentina Turcu

Koncertna dejavnost

Simfonični ciklus

3. KONCERT SIMFONIČNEGA CIKLA

Simfonični orkester SNG Maribor
Dirigentka Živa Ploj Peršuh
Solist Nejc Kamplet, klavir
9. januar 2019, Dvorana Union

4. KONCERT SIMFONIČNEGA CIKLA

Simfonični orkester SNG Maribor
Dirigent Francesco Rosa
Solistka Oksana Pečeny Dolenc,
violina
20. marec 2019, Dvorana Union

5. KONCERT SIMFONIČNEGA CIKLA

Simfonični orkester SNG Maribor
Dirigent Simon Krečič
Solista Branimir Slokar, pozavna,
Zora Slokar, rog
25. april 2019, Dvorana Union

6. KONCERT SIMFONIČNEGA CIKLA

Simfonični orkester SNG Maribor
Dirigent Philipp von Steinaecker
Solisti Tomaž Petrač, klavir,
Miran Kolbl, violina,
Andrej Petrač, violončelo
6. junij 2019, Dvorana Union

1. KONCERT SIMFONIČNEGA CIKLA

Simfonični orkester RTV Slovenija
Dirigent Simon Krečič
Solista Rebeka Lokar, sopran
25. september 2019,
Dvorana Union

2. KONCERT SIMFONIČNEGA ORKESTRA SNG MARIBOR

Simfonični orkester SNG Maribor
Dirigent Dominique Roggen
Solista Ettore Pellegrino, violina,
Dino de Palma, viola
16. oktober 2019, Velika dvorana

Cikel koncertov komorne glasbe Carpe artem

4. KONCERT CIKLA CARPE ARTEM »Sonatni večer na valentinovo«

Izvajalci Denis Masliuk, Ivan Ferčič,
klavir, Oksana Pečeny Dolenc, violina,
Gorazd Strlič, violončelo, Melanija
Pintar, flavta, Domen Marn, klarinet
14. februar 2019, Kazinska dvorana

5. KONCERT CIKLA CARPE ARTEM

Izvajalci Luka Juhart, harmonika,
Uroš Rojko, klarinet,
Miladin Batalović, violina,
Nikolaj Sajko, violončelo
14. april 2019, Kazinska dvorana

6. KONCERT CIKLA CARPE ARTEM

Izvajalci Božena Angelova, violina,
Levente Gidró, viola,
Gorazd Strlič, violončelo,
Piero Malkoč, kontrabas,
Mateja Kremljak Hotko, flavta,
Dario Golčič, oboa,
Aljaž Beguš, klarinet, Sarah Akif, rog,
Vuk Popović, fagot
20. maj 2019, Kazinska dvorana

1. KONCERT CIKLA CARPE ARTEM

»Razkritje večnosti«

Izvajalci Eszter Haffner,
Milan Batalović, violini,
Levente Gidró, viola, Andrej Petrač,
Nikolaj Sajko, violončela
1. oktober 2019, Kazinska dvorana

2. KONCERT CIKLA CARPE ARTEM

»Brezčasna ujemanja«

Izvajalci Matej Haas, violina,
Neža Papler, viola, Gorazd Strlič,
violončelo, Tadej Kenig in
Domen Marn, klarineta
20. november 2019,
Kazinska dvorana

3. KONCERT CIKLA CARPE ARTEM

»Clara, draga Clara«

Izvajalci Maja Gombač, klavir, Miladin
Batalović, violina, Neža Papler, viola,
Nikolaj Sajko, violončelo
11. december 2019,
Kazinska dvorana

Ostali koncerti

OPERNA NOČ V MESTNEM PARKU

Simfonični orkester SNG Maribor
Zbor Opere SNG Maribor
Dirigent Simon Krečič
Solisti Sabina Cvilak, Rebeka Lokar,
Irena Petkova, Jaki Jurgec,
Andreja Zakonjšek Krt, Martin Sušnik,
24. maj 2019, Mestni park Maribor

Opera noč v Mestnem parku

KONCERT SIMFONIČNEGA ORKESTRA SNG MARIBOR S ŠTUDENTI AKADEMIJE ZA GLASBO V LJUBLJANI

Simfonični orkester SNG Maribor
Dirigentka Jera Petriček Hrastnik
Solisti Daria Radič, violina,
Aljaž Kalin Kante, klarinet,
Ana Mezgec, violina,
Grega Rus, kontrabas, Blaž Ogrič, rog
6. marec 2019, Dvorana Union, Maribor
7. marec 2019, Dvorana Marjana
Kozine, Slovenska filharmonija

Božično-novoletni koncert

BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT SIMFONIČNEGA ORKESTRA SNG MARIBOR

Simfonični orkester SNG Maribor
Dirigent Simon Krečič
Solisti Nina Dominko, sopran,
Martin Sušnik, tenor,
Oksana Pečeny Dolenc, violina
20. december 2019,
Velika dvorana SNG Maribor

BOŽIČNI KONCERT ZBORA OPERE SNG MARIBOR

Zbor Opere SNG Maribor
Zborovodkinja Zsuzsa Budavari-Novak
Klapa Friško, Olga Pečeny, klavir,
Minca Lorenci, povezovalka koncerta
18., 19. in 21. december 2019, Stolna
cerkev sv. Janeza Krstnika v Mariboru
20. december 2019,
Dominikanski samostan na Ptuj

Božični koncert

OPERNI VEČER NA PANORAMI

Simfonični orkester SNG Maribor
Dirigent Simon Krečič
Solisti Sabina Cvilak, Jaki Jurgec,
Rebeka Lokar, Irena Petkova,
Martin Sušnik in Andreja Zakonjšek Krt
Zbor Opere SNG Maribor
Zborovodkinja Zsuzsa Budavari-Novak
8. junij 2019, Park Panorama, Ptuj

Operni večer na Panorami

NOČ NAJLEPŠIH OPERNIH ARIJ V AMFITEATRU

Simfonični orkester SNG Maribor
Dirigent Simon Krečič
Solisti Sabina Cvilak, Jaki Jurgec,
Rebeka Lokar, Irena Petkova,
Martin Sušnik in Andreja Zakonjšek Krt
Zbor Opere SNG Maribor
Zborovodkinja Zsuzsa Budavari-Novak
21. junij 2019, Avditorij Portorož

Noč najlepših opernih arij v Amfiteatru

KONCERT V PARKU

Simfonični orkester SNG Maribor
Dirigent Simon Krečič
Solisti Sabina Cvilak, Jaki Jurgec,
Rebeka Lokar, Irena Petkova, Martin
Sušnik in Andreja Zakonjšek Krt
Zbor Opere SNG Maribor
Zborovodkinja Zsuzsa Budavari-Novak
22. junij 2019, Grajski park,
Slovenska Bistrica

Koncert v parku

VEČER OPERNIH ARIJ NA GAJU

Simfonični orkester SNG Maribor
Dirigent Simon Robinson
Solisti Sabina Cvilak, Jaki Jurgec,
Rebeka Lokar, Irena Petkova,
Martin Sušnik in Andreja Zakonjšek Krt
Zbor Opere SNG Maribor
Zborovodkinja Zsuzsa Budavari Novak
24. junij 2019, Gaj nad Mariborom

Večer opernih arij na Gaju

Nagrade in priznanja

**Prva nagrada
Asami Nakashima in
Yuyi Omakiju
na 7. mednarodnem
baletnem tekmovanju
Rudolf Nurejev
v Budimpešti**

Solista Baleta Slovenskega narodnega gledališča Maribor **Asami Nakashima** in **Yuya Omaki** sta na sedmem mednarodnem baletnem tekmovanju Rudolf Nurejev, ki je od 30. marca do 5. aprila 2019 potekalo v Budimpešti na Madžarskem, **osvojila prvo nagrado.**

Baletna predstava
SMRT V BENETKAH
koreografinja Valentina Turcu

- **Valentina Turcu** je prejela nagrado Hrvaškega društva gledaliških umetnikov za leto 2019 za koreografijo uprizoritve *Smrt v Benetkah* na glasbo Gustava Mahlerja in v izvedbi HNK Zagreb in v koprodukciji Baleta SNG Maribor.
- Uprizoritev *Smrt v Benetkah* je prejela nagrado kot **najboljša baletna uprizoritev v letu 2019 na Hrvaškem.**

Dogodki, ki so zaznamovali leto 2019

Festival »Maribor je naš«

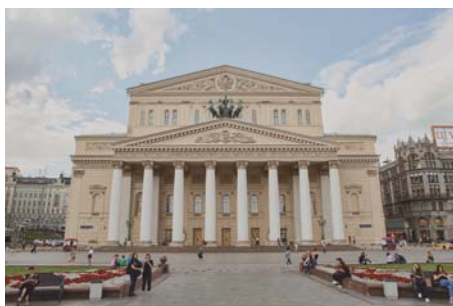
Na festivalu v Cankarjevem domu, ki je bil posvečen stoletnici SNG Maribor, so bila predstavljene najboljše stvaritve v umetniški produkciji SNG Maribor, in sicer:

- Verdijeva opera *Aida*, uspešna koprodukcija SNG Maribor in Cankarjevega doma,
- Puccinijeva opera *Turandot* z Rebeko Lokar v glavni vlogi, ki trenutno velja za eno najbolj iskanih interpretk Turandot v Evropi,
- balet *Peer Gynt* v koreografiji Edwarda Cluga ter *Smrt v Benetkah* v koreografiji Valentine Turcu, ki je nastala po motivih istoimenske novele Thomasa Manna,
- ljubljansko premiero bo na odru Linhartove dvorane doživela baletna pravljica *Kekec*, nova uspešnica koreografa Edwarda Cluga in zasedbe Katalena, ki je na odrih obeležila stoletnico slovenskega baleta.

Peer Gynt Edwarda Cluga kar dvakrat zapored v slovitom Bolšoj teatru (Velikem gledališču) v Moskvi

Balet Slovenskega narodnega gledališča Maribor se je odpravil na gostovanje v Moskvo v Rusijo, kjer je kar dva večera zapored gostoval v **Državnem akademskem gledališču Bolšoj** s sodobnim baletom Edwarda Cluga *Peer Gynt*

Radio and Juliet v prestižnem londonskem Coliseumu

Balet Slovenskega narodnega gledališča Maribor je s predstavo Edwarda Cluga *Radio and Juliet* gostoval v **londonskem Coliseumu**. Balet *Radio and Juliet* se lahko pohvali z največjim številom gostovanj v zgodovini slovenskega baleta.

Statistični pregled produkcije lastnih predstav v obdobju 2015–2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Skupno število predstav	140	133	137	174	133
• doma	115	109	103	109	90
• na gostovanjih	25	24	34	65	43
Skupna zasedenost predstav	96,7 %	94,4 %	94 %	95,6 %	97 %
• doma	96 %	92,9 %	93,5 %	95 %	95,8 %
• na gostovanjih	99 %	96,5 %	95 %	97 %	98,7 %
Skupno število obiskovalcev	105.168	102.278	107.798	127.265	118.510
• doma	84.518	82.613	85.916	83.610	72.285
• na gostovanjih	20.650	18.545	21.882	43.655	46.255

Statistični pregled produkcije v letu 2019

	Število predstav	Število obiskovalcev
Predstave Opere	54	43.282
Predstave Baleta	52	44.150
Koncertna dejavnost		
• simfonični ciklus	10	5.155
• koncert Carpe artem	6	874
• ostali koncerti	11	25.049
Gostujoče predstave	1	300
Skupaj	134	118.810

* Na odrih SNG Maribor/Opera in Balet smo v letu 2019 zabeležili še 60 drugih prireditev, ogledalo si jih je 21.085 obiskovalcev.

Opera in Balet na gostovanju Gostovanja in festivali v Sloveniji

AIDA

- Cankarjev dom, Ljubljana

KEKEC

- Cankarjev dom, Ljubljana

PEER GYNT

- Cankarjev dom, Ljubljana

KONCERT ZBORA OPERE IN BALETA SNG MARIBOR

- Dominikanski samostan, Ptuj

SIMFONIČNI ORKESTER SNG MARIBOR

- Slovenska filharmonija, Ljubljana
 - Avditorij Portorož

GLORIOUS!

- ŽKTŠ Žalec
- Kulturni dom Kamnik

KONCERT OPERE IN BALET

- Park Panorama Ptuj
- Gaj nad Mariborom
 - Avditorij Portorož
- Grand hotel Union, Ljubljana

PETER IN VOLK

- Mestni park Maribor
 - SLG Celje
- Cankarjev dom, Ljubljana

SMRT V BENETKAH

- Cankarjev dom

TURANDOT

- Cankarjev dom

HORA – CANTATA

- Festival Lent
- Cankarjev dom

Aida v Cankarjevem domu

Koncert opere in baleta na Ptuju

Peter in volk v Mestnem parku Maribor

Koncert opere in baleta na Gaju nad Mariborom

Opera in Balet na gostovanju Tujina

LE SACRE DU PRINTEMPS

(POSVETITEV POMLADI)

- Teatro Sociale Como, Italija

STABAT MATER

- Teatro Sociale Como, Italija
- European Music Open Festival, Oradea, Romunija

HORA – CANTATA

- European Music Open Festival, Oradea, Romunija
- Narodno gledališče Brno, Češka

NABUCCO

- Festival »Opera in piazza« – Giuseppe di Stefano v Oderzu, Italija

PEER GYNT

- Bolšoj teater (Veliko gledališče), Moskva, Rusija

TURANDOT

- Teatro Verdi, Padova, Italija

RADIO AND JULIET

- Coliseum, London, Velika Britanija

PETER INVOLK

- HNK Varaždin, Hrvaška

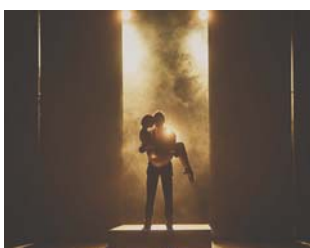
Radio and Juliet v London Coliseumu, Velika Britanija

Peer Gynt v Bolšoj teatru, Rusija

Posvetitev pomladi v Teatru Sociale Como, Italija

Radio and Juliet v Londonu

Turandot v Teatru Verdi, Italija

Nabucco, Oderzo, Italija

Hora – Canta v Narodnem gledališču Brno

Gostovanja drugih

Koncert Big Banda RTV Slovenija

Big Band RTV Slovenija
Dirigent Steve Klink
Mia Žnidarič, vokal

Ostale zanimivosti v letu 2019

Zbirka gledaliških listov

Plakati uprizoritev

Plakati koncertov

Velika mednarodna gostovanja
Baleta SNG Maribor

- Balet Slovenskega narodnega gledališča Maribor nadaljuje niz uspešnih gostovanj z baletoma *Stabat Mater* in *Le sacre du printemps* v koreografiji Edwarda Cluga. Tokrat se je karavana ustavila v gledališču Teatro Sociale Como v Italiji.
- Balet SNG Maribor je z uprizoritvama *Hora* in *Stabat Mater* v koreografiji Edwarda Cluga gostoval v romunskem gledališču Regina Maria in odprl festival European Music Open v Oradei.
- Gostovanje v znamenitem Janáčkovem gledališču v Brnu na Češkem; nastop na festivalu Dance Brno 2019 z uprizoritvama *Hora* Edwarda Cluga in *Cantata* Maura Bigonzettija.

Sodelovanje na Kulturnem bazarju 2019

Program največjega nacionalnega strokovnega usposabljanja na področju kulturno-umetnostne vzgoje Kulturni bazar vključuje več kot petdeset dogodkov: predstave, predstavitve, predavanja, delavnice in vodenja po razstavi, ki jih namenjamo strokovnim delavcem in študentom z različnih področij, kot denimo vzgoje in izobraževanja, kulture, kmetijstva in prehrane, zdravstva, sociale, okolja in prostora, športa.

Sodelovanje na Festivalu za tretje življenjsko obdobje

Festival za tretje življenjsko obdobje (F3ŽO) je edinstvena prireditev za starejše v Sloveniji in največja tovrstna prireditev v Evropi. Je prostor povezovanja, izmenjave idej in ustvarjanja, posvečen aktivnemu staranju, izboljšanju kakovosti življenja starejših in uresničevanju solidarnosti med generacijami. Na festivalu lahko vsako najde zase zanimive vsebine in načine, da izrazi svoje mnenje, najde nove poti k izboljšanju življenja starejše generacije in tudi druge usmeri na to pot. Vsako leto festival tako odpre vrata medgeneracijskemu sožitju, ustvarjalnosti in izmenjavi idej.

Evropski abonma

V letu 2019 je že četrtrič zaživel Evropski abonma z največ abonenti do sedaj. Abonma ponuja premišljen izbor iz produkcije SNG Maribor in HNK Zagreb. Obe gledališči ponujata dramsko, operno in baletno predstavo, skupaj torej šest predstav, ki navdušujejo z odličnostjo, zanimivim konceptom, inovativnostjo in estetsko dovršenostjo.

Opera noč v Mestnem parku

S peto operno nočjo na promenadi mariborskega Mestnega parka sta Slovensko narodno gledališče Maribor – Opera in Balet ter Društvo Ezlek v sodelovanju s sponzorji, partnerji in podporniki dogodka pripravila zdaj že tradicionalni koncert – Opera noč v Mestnem parku, kjer se je zbralo okrog 12.000 obiskovalcev.

Ostale prireditve v SNG Maribor

V okviru SNG Maribor

- Novinarske konference
- Predstavitve sezone
- Klub ljubiteljev Opere in Baleta
- Ogledi gledališča
- Pogovori
- Predstavitve opernih predstav

Koncerti

- Božični koncert mladih baletnih plesalcev – Konservatorij za glasbo in balet Maribor
- Koncerti cikla Glas iz davnine
- Tradicionalni koncert Toti big band
- Ciciban poje in pleše – JSKD Maribor
- Koncertni cikel Samospevanje
- Koncert ŽPZ NKBM
- Koncerti – Konservatorij za glasbo in balet Maribor
- Mednarodni projekt, koncert – Konservatorij za glasbo in balet Maribor
- Koncert profesorjev – Konservatorij za glasbo in balet Maribor
- Letna produkcija Plesne izbe Maribor
- Zaključni koncert – Zapleši.si
- Tekmovanje TUTI – Konservatorij za glasbo in balet Maribor
- Klavirski recital – Koncertna poslovalnica Maribor
- Letni koncert – II. gimnazija
- Koncert orkestrrov – Konservatorij za glasbo in balet Maribor
- Koncert maturantov – Konservatorij za glasbo in balet Maribor
- Koncert zborov – Konservatorij za glasbo in balet Maribor
- Koncert orkestrrov – Konservatorij za glasbo in balet Maribor
- Koncert Izidorja Ostana
- Koncert za klavir – Jan Satler
- Klavirski večer – Konservatorij za glasbo in balet Maribor
- Koncert Orkestra slovenske vojske
- Tradicionalni koncert Pihalnega orkestra Pošta
- Koncert Carmina Burana – Konservatorij za glasbo in balet Maribor

Dobrodelne prireditve

- Koncert Medobčinskega društva slepih In slabovidnih Maribor
- Prireditev Lions cluba Maribor
- Dobrodelni koncert Club Inter Wheel

Ostale prireditve

- Slovesnost ob dnevu Univerze v Mariboru
- Sever – prireditev Ministrstva za notranje zadeve RS
- Prireditev NKBM
- Prireditev Zavarovalnice Sava
- Podelitev Bob leta – Večer
- Koncert skupine Laibach
- Koncert skupine Siddharta
- Koncert Vlada Kreslina
- Koncert Nine Pušlar
- Proslava ob slovenskem kulturnem prazniku
- Kulturni večer invalidov Maribor
- Slovesnost ob spominskem dnevu generala Maistra – MO Maribor
- 600 let srbske pravoslavne cerkve v Sloveniji
- Poslovna skupnost OS
- Prireditev Pošte Slovenije
- Proslava ob kulturnem prazniku
- Slavnostna akademija ob prazniku – MO Maribor
- Slovesnost ob državnem prazniku
- Klasinčeve nagrade – Konservatorij za glasbo in balet Maribor
- Evropski pesniški turnir
- Srečanje Telekom Slovenije
- Predstavitve pesniške zbirke
- Obdaritve otrok
- Predstavitve knjige
- Večerova osebnost leta
- Akademija pravoslavne cerkve
- Predstavitve zbornika – KUD Studenci Maribor
- Modna revija Invidia – DH Fashion
- Prireditev III. gimnazije
- Okrogla miza – Radio Maribor

Predstavitve sezone

Klub ljubiteljev Opere in Baleta

Koncert skupine Siddharta

Podelitev Bob leta – Večer

Koncert skupine Laibach

Carmina Burana – Konservatorij za glasbo in balet Maribor

Svečani baletni večer – Konservatorij za glasbo in balet Maribor

Koncert Konservatorija za glasbo in balet Maribor

Modna revija Invidia – DH Fashion

600 let pravoslavne cerkve v Sloveniji

Število dogodkov in obiskovalcev v letu 2019

	Število predstav oz. prireditev	Število obiskovalcev
DRAMA		
• Lastne predstave	189	34.000
• Gostujoči	21	3.916
Festival Borštnikovo srečanje	105	7.866
OPERA IN BALET		
• Operne predstave	54	43.282
• Baletne predstave	52	44.150
• Koncertna dejavnost	27	31.078
• Gostujoči	1	300
OSTALE PRIREDITVE	146	29.236
Skupaj	595	193.828

4 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV ZA LETO 2019 IN PRIMERJAVA Z DOSEŽENIMI REZULTATIV LETU 2019

4.1 DOSEŽENI REZULTATIV LETU 2019

Cilje, ki smo si jih v SNG zastavili v letu 2019 s programskim načrtom in s sanacijskim načrtom, smo izpolnili.

V naslednji tabeli prikazujemo rezultate poslovanja v letu 2019 v primerjavi z doseženimi rezultati v letu 2018 in s planom 2019.

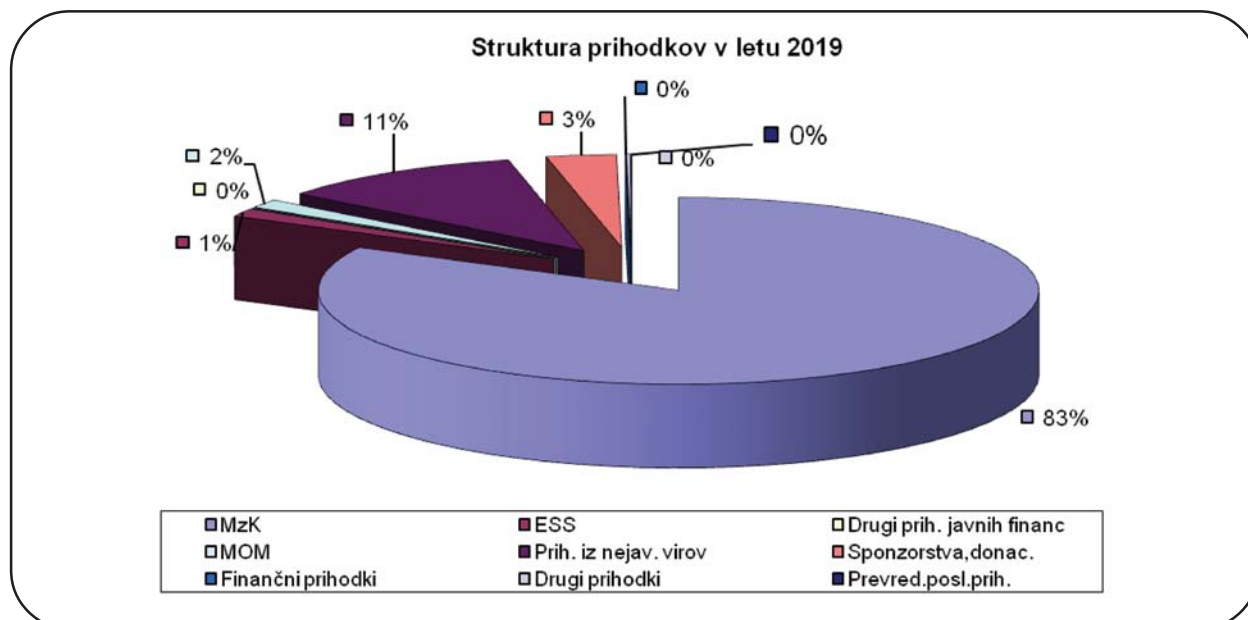
Tabela1 Poslovni izid SNG Maribor (v EUR)

OPIS	REALIZACIJA 2018	PLAN 2019	REALIZACIJA 2019	Struk. del. v %
1	2	3	4	5
I. PRIHODKI	14.058.347	14.985.471	14.660.648	100
MzK	11.466.839	11.993.271	12.114.252	83
ESS	167.413	170.000	201.777	1
Drugi prih. javnih financ		2.500	2.500	0
MOM	166.000	215.000	220.000	2
Prih. iz nejav. virov	1.829.221	1.997.000	1.627.832	11
Sponzorstva, donacije	419.630	605.200	460.869	3
Finančni prihodki	129	500	2.074	0
Drugi prihodki	580	1.000	27.273	0
Pprevred. posl. prih.	8.535	1.000	4.071	0
II. ODHODKI	13.988.522	14.850.100	14.529.104	100
Material	559.963	498.000	468.925	3
Storitve	2.110.606	1.835.100	2.041.748	14
Storitve – AH	1.417.411	1.590.000	1.115.911	8
Stroški dela	9.870.437	10.905.000	10.864.876	75
Amortizacija				0
Rezervacije				0
Drugi stroški	6.742	4.000	19.950	0
Finančni odhodki	19.148	16.000	17.032	0
Drugi odhodki		500	500	0
Pprevred. posl. odhodki	4.215	1.500	162	0
PRESEŽEK PRIH.	69.825	135.371	131.544	
PRESEŽEK ODH.				
Davek od dohodka	0	10	1.359	
Presežek prihodkov z upoštevanjem davka	69.825	135.361	130.185	
Presežek odhodkov z upoštevanjem davka				

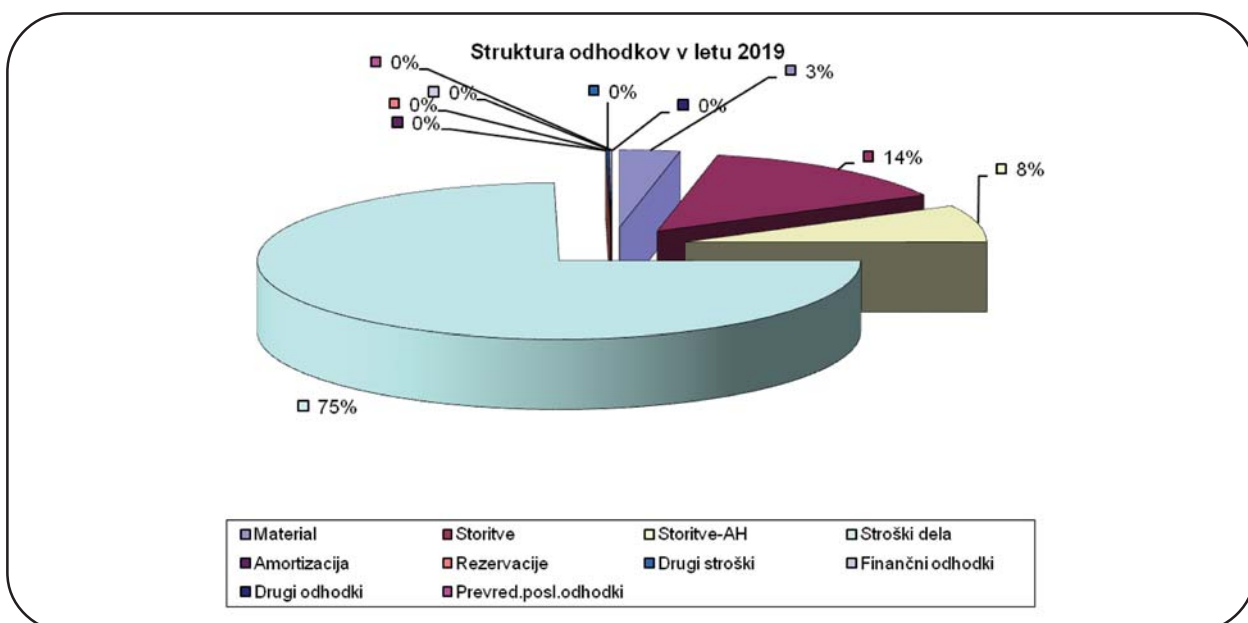
Poslovni izid je pozitiven in znaša 130.185 EUR. Doseženi prihodki in odhodki ne presegajo načrtovanih. V letu 2019 so bili doseženi prihodki v višini 14.660.648 EUR in ne presegajo načrtovanih za leto 2019.

Odhodki v letu 2019 so bili doseženi v višini 14.529.104 EUR in ne presegajo načrtovanih.

Slika 1 Struktura prihodkov v letu 2019

Slika 2 Struktura odhodkov v letu 2019

4.2 ANALIZA DOSEŽENIH REZULTATOV POSLOVANJA

4.2.1 Splošne ugotovitve za doseganje prihodkov

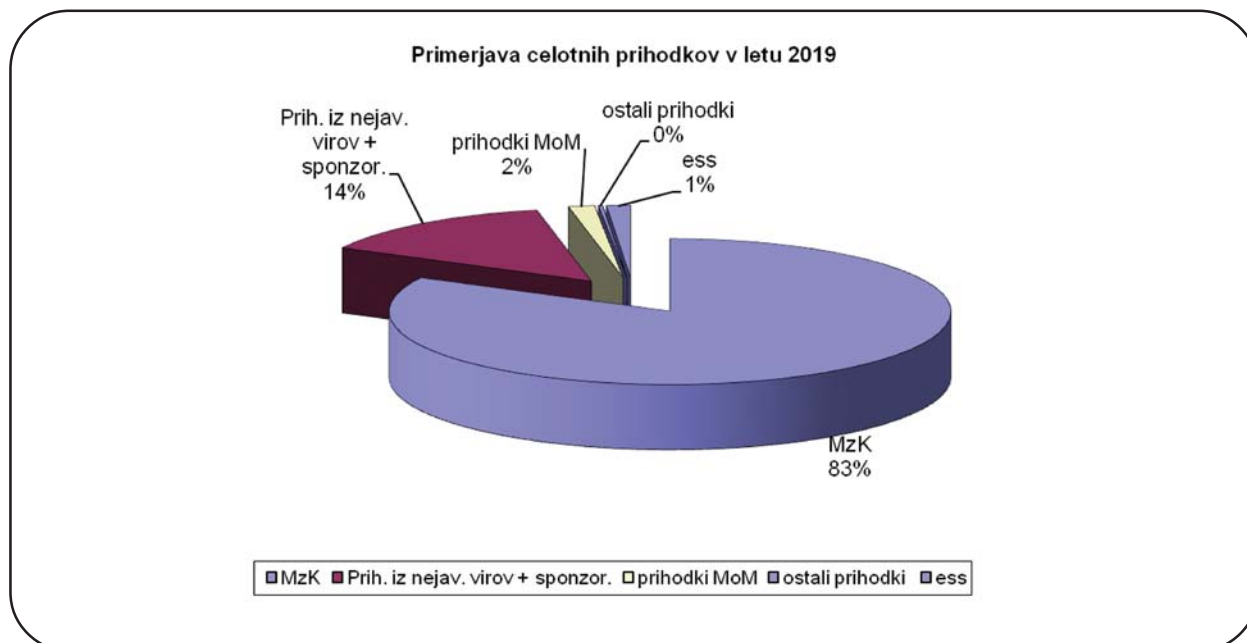
- Poslovni rezultat v letu 2019 je pozitiven, saj je Slovensko narodno gledališče Maribor ustvarilo 130.185 EUR pozitivne razlike med prihodki in odhodki. Program dela je bil v celoti izveden. Prav tako je poslovni rezultat v skladu s predvidenimi cilji sanacijskega načrta za leto 2019.
- Ministrstvo za kulturo RS je v letu 2019 financiralo Slovensko narodno gledališče Maribor v višini 12.114.252 EUR oziroma za 5,65 % več kot leto prej. V strukturi celotnega prihodka Slovenskega narodnega gledališča Maribor v letu 2019 znaša delež MzK 83 %.
- V letu 2019 je gledališče s prihodki iz nejavnih virov in s sponzorskim deležem v primerjavi s programskimi prihodki MzK vlagalo v program SNG Maribor – Drama, Opera, Balet – v razmerju 57 : 43. Kljub težki finančni situaciji smo uspeli povečati sponzorska sredstva, ki so nekoliko višja glede na leto poprej.

4.2.2 Splošne ugotovitve za doseganje odhodkov

- Celotni odhodki v letu 2019 so višji za 3,86 % v primerjavi z letom 2018.
- Razlika doseženih odhodkov v letu 2019 v primerjavi z letom 2018 je posledica višjih stroškov dela zaradi zakonskih sprememb.
- Najvišji znesek v strukturi odhodkov predstavljajo stroški dela, ki znašajo 75 % vseh odhodkov. Ta strukturni delež je v primerjavi z letom 2018 višji za 4 %.

4.3 SPLOŠNE UGOTOVITVE

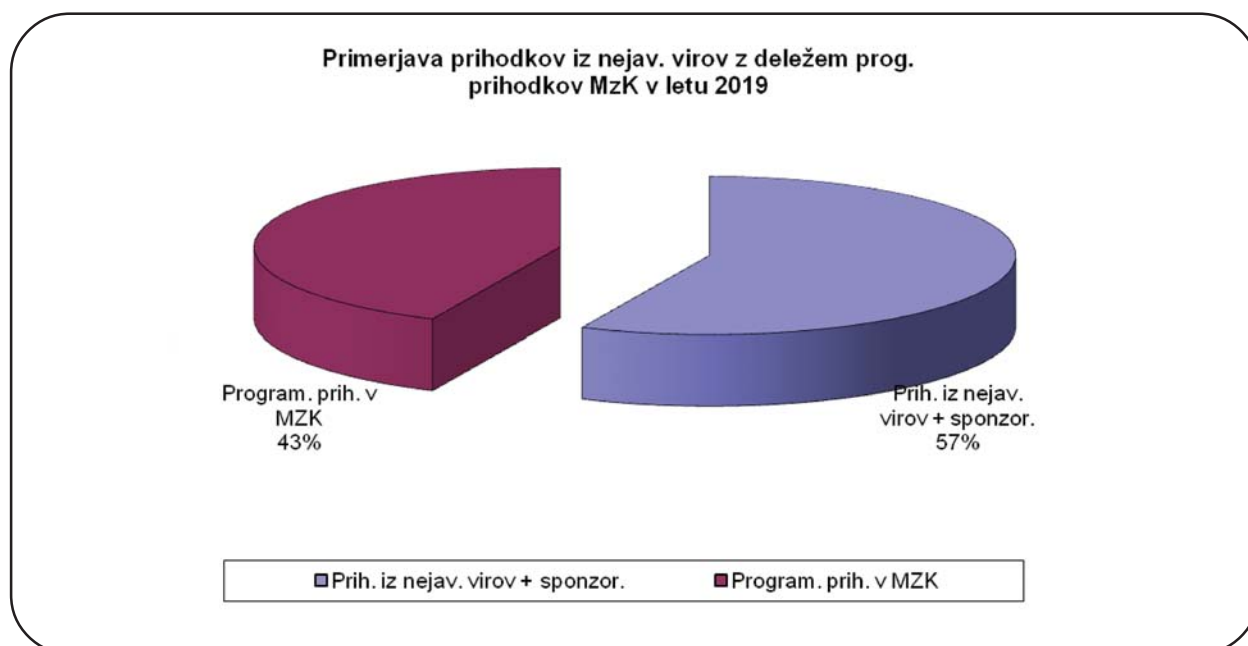
Slika 3 Primerjava celotnih prihodkov v letu 2019

Primerjava prihodkov iz nejavnih virov z deležem programskih prihodkov MzK po letih:

Leto	SNG	MzK
2009	55 %	45 %
2010	51 %	49 %
2011	47 %	53 %
2012	49 %	51 %
2013	50 %	50 %
2014	55 %	45 %
2015	52 %	48 %
2016	56 %	44 %
2017	59 %	41 %
2018	60 %	40 %
2019	57 %	43 %

Slika 4 Primerjava prihodkov iz nejavnih virov s prihodki MzK v letu 2019

5 NASTANEK MOREBITNIH NEDOPUSTNIH IN NEPRIČAKOVANIH POSLEDIC PRI IZVAJANJU PROGRAMA

V letu 2019 sta se celotni program dela in financiranje delovanja javnega zavoda izvajala po finančnem načrtu in programu dela za to leto in v skladu s sprejetim sanacijskim načrtom 2017–2021.

6 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU CILJEV PRIMERJAVI Z DOSEŽENIMI CILJI IZ POROČILA PRETEKLEGA LETA

Izvedeni Program dela 2019 je v skladu s kratkoročnimi načrti, s strateškim načrtom in v skladu z izvajanjem ciljev, zastavljenih v sanacijskem načrtu 2017–2021.

V letu 2019 smo poslovanje racionalizirali na nivoju načrtovanega. V letu 2019 smo izvedli pomembni baletni gostovanji v Bolšoj teatru v Moskvi (*Peer Gynt, Radio and Juliet*), v Coliseumu v Londonu, s predstavo *Medeja* smo gostovali v Berliner Herstsalonu v Maksim Gorki Theatreu in poželi izjemni odziv medijev in strokovne kritike. Meščanom Maribora in vsem naključnim obiskovalcem smo že petič podarili tradicionalen in brezplačen koncert opernih arij na prostem z naslovom »Operna noč v Mestnem parku«. Naši igralci in plesalci so prepričali tudi komisije za podelitve nagrad tako doma kot po svetu. Ponosni smo na nagrado za najboljšo žensko vlogo v *Somraku bogov* na festivalu Gavelline večeri, ki jo je prejela Nataša Matjašec Rošker, in na nagrado Sklada Staneta Severja 2019, ki jo je za svoje vloge prejela Ana Urbanc.

7 OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA GLEDE NA OPREDELJENE STANDARDE IN MERILA

V Slovenskem narodnem gledališču Maribor zasledujemo standarde in merila po veljavni zakonodaji in kot jih pričakuje oziroma predpisuje MzK.

Prizadevamo si dosežati vedno višji strukturni delež prihodkov iz nejavnih virov v celotnem prihodku, in sicer z odličnim programom in s pripadnostjo zaposlenih v zadnjih letih kljub finančni krizi, predvsem pa kljub krizi duha in vrednot. Ta podatek je pomemben temelj za ocenjevanje naše uspešnosti. Prihodek iz nejavnih virov nam omogoča dodano vrednost pri izvajanju visokega nivoja umetniškega izvajanja zastavljenega programa. Žal pa moramo velik del prihodkov iz nejavnih virov nameniti pokrivanju stroškov plač redno zaposlenih, financiranih s prihodki iz nejavnih virov, te pa nujno potrebujemo za nemoteno poslovanje. V skladu s sprejetim sanacijskim načrtom 2017–2021 izvajamo zastavljene ukrepe: zagotavljanje likvidnosti, povečali smo prihodke iz nejavnih virov, prav tako smo znižali programske materialne stroške in splošne stroške.

8 OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA – izjava (priloga)

V SNG Maribor obstajajo interna pravila in navodila delovanja na vseh področjih poslovanja. Za finančni nadzor sta odgovorna pomočnica direktorja za finančne zadeve in direktor, za nadzor nad poslovanjem pa direktor zavoda.

9 POJASNILA ZA PODROČJA, NA KATERIH ZASTAVLJENI CILJI NISO BILI DOSEŽENI, ZAKAJ NISO BILI DOSEŽENI

Zastavljeni cilji, ki niso bili izpolnjeni, so: stabilno programsko financiranje in kadrovske okrepitve; formiranje umetniških ansamblov za repertoarno gledališče – Opera (orkester, zbor) in Balet ter tehničnega ansambla – kadrovska podhranjenost (tehnično osebje servisira program Drame, Opere, Baleta, Festivala Borštnikovo srečanje in zunanje prireditve; počasno zmanjševanje prekarnega dela, kar je posledica ZUJF-a); nerešena problematika na področju upokojevanja baletnih plesalcev; ureditev formalnosti pravnih aktov: sprememba določil kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti v RS, ki so v nasprotju z delovnopravno zakonodajo in v svojih določilih onemogočajo specifičnost procesa v gledališču in njegov nadaljnji razvoj. Plan nujno potrebnega investicijskega vzdrževanja in nakupa opreme ni dosežen, saj nam ustanovitelj ni uspel zagotoviti vseh sredstev za nabavo tehnološke opreme, ki jo nujno potrebujemo za normalno in brezhibno izvedbo programa SNG Maribor – Drama, Opera, Balet in Festival Borštnikovo srečanje.

10 OCENA UČINKOV POSLOVANJA POSREDNEGA UPORABNIKA NA DRUGA PODROČJA

Slovensko narodno gledališče Maribor je s svojo lastno produkcijo Drame, Opere, Baleta in Festivala Borštnikovo srečanje osrednje kulturno središče severovzhodne Slovenije. V 2019 smo izvedli projekte Drame, Opere, Baleta, simfonične koncerte in projekte Festivala Borštnikovo srečanje ter na naših odrih s tehničnim podporo gostili tudi veliko drugih dogodkov.

11 DRUGA POJASNILA, KI VSEBUJEJO ANALIZO KADROVANJA IN INVESTICIJSKIH VLAGANJ

11.1 POROČILO O UPORABI SREDSTEV ZA INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE IN NAKUP OPREME

Tabela 2 Opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva v letu 2019 (v EUR)

Nabava opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev po obračunskem toku v letu 2019			
OPREMA	DOBAVITELJ	DATUM PLAČIL	ZNESEK
I. OPREMA ZA OPRAVLJANJE DEJAVNOSTI			207.471,66
reflektor – Kreios	Prostt d. o. o.	16. 12. 2019	725,56
šivalni stroj Juki	Rigo d. o. o.	9. 4. 2019	1.150,64
tehnična zaščita pred pticami	Xastor d. o. o.	22. 7. 2019	6.557,26
tehnična zaščita pred pticami	Xastor d. o. o.	1. 10. 2019	15.229,80
sesalni stroj Taski	Barjans d. o. o.	6. 11. 2019	729,27
torna rezalka	Storma s. p.	28. 11. 2019	2.674,66
komandni pult – točkovna vleka	Wagner biro	28. 11. 2019	26.992,80
moving reflektorji Head	MK Light Sound d. o. o.	5. 12. 2019	143.969,47

izvedba javnega postopka	Renoviraj.si s. p.	16. 12. 2019	2.503,35
premični oder	Alojz Žibert s. p.	28. 11. 2019	3.054,32
mešalna miza Midas	Audio Pro d. o. o.	16. 12. 2019	1.836,65
električna ključavnica z domofonom	Vovko d. o. o.	16. 12. 2019	2.047,88

II. INFORMACIJSKI SISTEM			9.726,61
HP prenosnik 850	Nam-tek s. p.		266,47
LTE APPLE Iphone	Telekom		1.391,50
laserski tiskalnik	Mimovrste	31. 1. 2019	273,65
LTE Iphone	Telekom	16. 12. 2019	857,76
LTE Iphone	Telekom	8. 4. 2019	524,19
Ideapad 5305 Lenovo	Mimovrste	6. 8. 2019	813,09
Macbook Air Retina	Istyle d. o. o.	14. 6. 2019	1.428,63
server HP DL380	Nam-tek s. p.	6. 9. 2019	567,88
LTE Samsung Galaxy	Telekom	16. 12. 2019	774,37
zunanja graf. kartica Sonnet	Amazon.de	15. 10. 2019	641,00
HP Zbook	3Net d. o. o.	16. 12. 2019	1.673,06
prenosnik HP 255	Gambit trade d. o. o.	16. 12. 2019	515,01

III. DROBNI INVENTAR			13.594,36
za informacijski sistem	razni dobavitelji	28. 11. 2019	2.773,81
LTE Huawei	Telekom	9. 12. 2019	154,87
adapter	Fotospecialist d. o. o.	28. 2. 2019	210,90
likalna postaja	Oskar Štern s. p.	16. 12. 2019	360,93
vijačniki Festool – 2 kos	Neuriter gmgh	31. 3. 2019	980,18
prenosna klima	Merkur d. d.	20. 8. 2019	337,47
ročne postaje – 24 kos	Konekt s. p.	28. 11. 2019	6.701,78
baterijski vijačniki – 3 kos	Majo d. o. o.	28. 11. 2019	1.476,09
parni likalniki – 2 kos	Platinum d. o. o.	31. 12. 2019	598,33

IV. LICENCE			351,12
Microsoft Office	Biro-teh s. p.	13. 8. 2019	351,12

V. ADAPTACIJA ZGRADBE			53.700,68
sanacija WC zahod	Stanbiro d. o. o.	24. 10. 2019	18.138,42
sanacija WC vzhod	Stanbiro d. o. o.	24. 10. 2019	19.625,73
izdelava DIP	Renoviraj.si s. p.	16. 12. 2019	656,65
sanacija agregata	Elektro Darko d. o. o.	16. 12. 2019	11.839,47
sanacija odra	Lesni center Novak d. o. o.	16. 12. 2019	3.440,41

SKUPAJ OPREDMETENA IN NEOPREDMETENA SREDSTVA	284.844,43
---	-------------------

11.2 ANALIZA KADROVANJA IN KADROVSKE POLITIKE

Slovensko narodno gledališče Maribor sestavljajo organizacijske enote: Drama, Opera, Balet, Borštnikovo srečanje, Tehnika ter Skupne službe.

Na dan 31. 12. 2019 je bilo v Slovenskem narodnem gledališču Maribor 292 zaposlenih, katerih delovna mesta so financirana iz državnega proračuna.

V letu 2019 smo po navodilu Ministrstva za kulturo RS ohranili število zaposlenih, ki so financirani iz državnega proračuna, in sicer tako, da smo zaradi 11 prenehanj zaposlitev realizirali 11 nadomestnih zaposlitev, ki so bile nujne za nemoteno delovanje zavoda.

V letu 2019 so se kot že vrsto preteklih let pokazale negativne posledice varčevalnih ukrepov iz prejšnjih let in posledičnega zmanjševanja števila zaposlenih za 1 % na letni ravni. V preteklih letih smo z uveljavitvijo interventne zakonodaje in varčevalnih ukrepov občutno znižali število zaposlenih. Ti ukrepi so tudi negativno posegli v kadrovske strukture in kapacitete človeških virov v SNG Maribor, saj so zahtevali po eni strani sistematično zmanjševanje števila zaposlenih in njihovih stroškov, medtem ko je bilo treba zaradi obstoječega obsega in minimalnih izvedbenih standardov umetniške produkcije angažirati dodatne umetniške, strokovne in tehnične kadre iz drugih virov, praviloma s projektnimi zaposlitvami za izvedbo programa ter z angažmajem umetnikov na prostem trgu. Kadrovske primanjkljaje nadomeščamo s 37 zaposlitvami, ki jih SNG Maribor pokriva iz nejavnih virov oziroma iz lastnih sredstev. Število zaposlitev, ki se financirajo iz prihodkov nejavnih virov, se že vrsto let povečuje. Nadvse problematične razmere v domeni kadrovske strukture rešujemo tudi z izvajanjem projektov Evropskega socialnega sklada in s sklepanjem pogodb o avtorskem delu z zunanjimi sodelavci, brez katerih ne bi bilo več mogoče izvesti programa. Število zunanjih sodelavcev se z leti zato konstantno zvišuje, kar pa ima izredno negativen učinek na finančno stanje v Slovenskem narodnem gledališču Maribor. Spregledati pa ne moremo niti dejstva, da se vse pogosteje pojavlja problem »prekarnosti«, ki jo zunanji sodelavci smatrajo za stanje socialne negotovosti v primerjavi z »institucionalci«, zato so prisotne tendence, da se delo po pogodbah o avtorskem delu primerja s pogodbo o zaposlitvi oziroma se iščejo in dokazujejo elementi rednega delovnega razmerja.

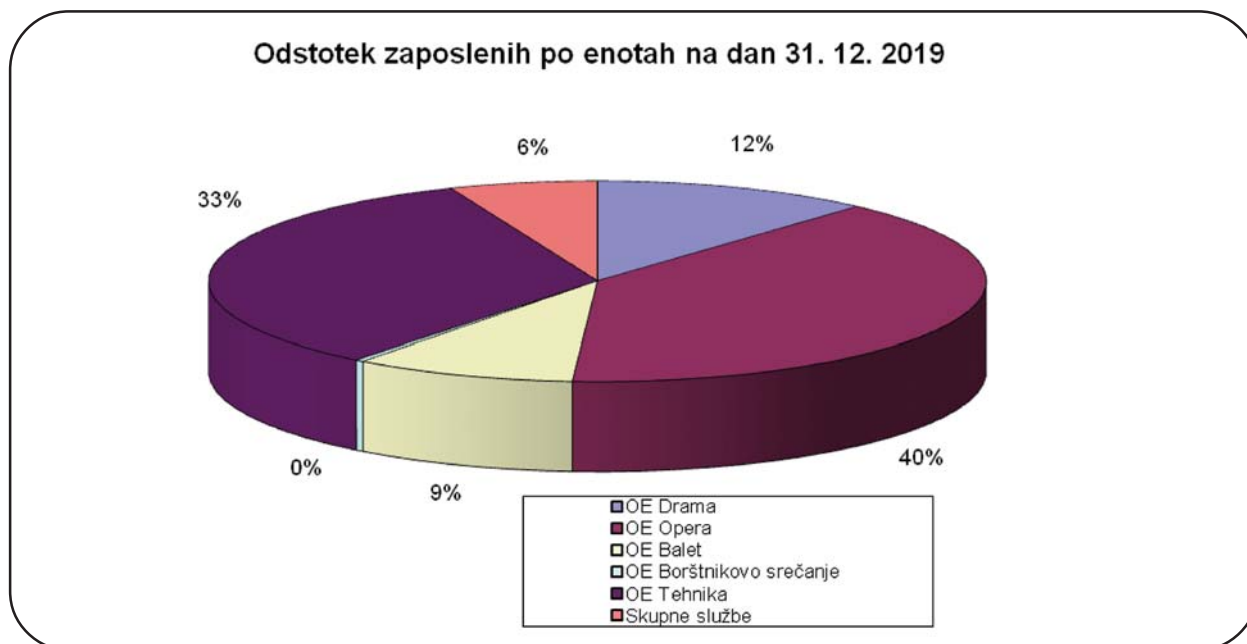
11.2.1 Sestava zaposlenih v Slovenskem narodnem gledališču na dan 31. 12. 2019

11.2.1.1 Število zaposlenih po organizacijskih enotah

Tabela 3: Število zaposlenih na dan 31. 12. 2019

Organizacijska enota	Število zaposlenih	Odstotek
OE Drama	34	11,6
OE Opera	115	39,5
OE Balet	27	9,2
OE Festival Borštnikovo srečanje	1	0,3
OE Tehnika	97	33,2
Skupne službe	18	6,2
SKUPAJ	292	100

Slika 5: Odstotek zaposlenih na dan 31. 12. 2019

V OE Drama je bilo na dan 31. 12. 2019 34 zaposlenih, v OE Opera 115 zaposlenih, v OE Balet 27 zaposlenih, v OE Borštnikovo srečanje 1 zaposlen, v OE Tehnika 97 zaposlenih in v Skupnih službah 18 zaposlenih. Umetniški ansamblji predstavljajo 61-% delež vseh zaposlenih.

V primerjavi s preteklim letom se število vseh zaposlenih, ki so financirani iz državnega proračuna, ni spremenilo.

11.2.1.2 Sestava zaposlenih po statusu zaposlitve

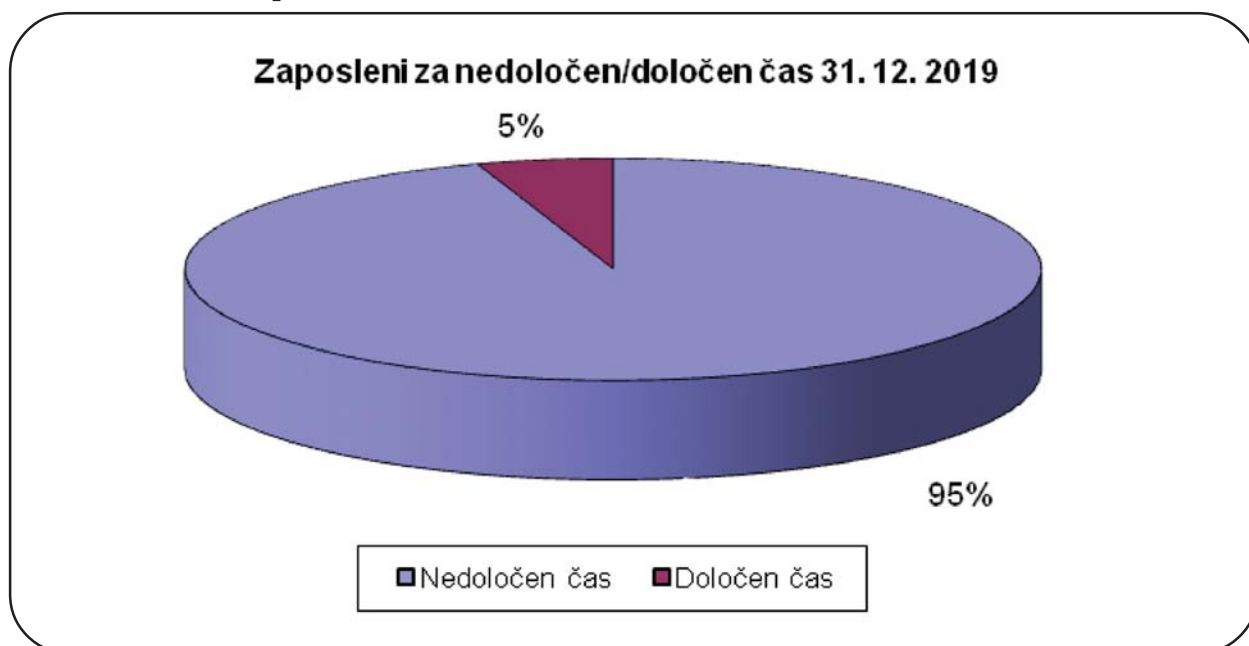
Razlogi za sklenitev delovnega razmerja za določen čas so nadomeščanja odsotnosti zaradi daljših bolezni, porodniškega in starševskega dopusta, zaposlovanja tujcev, opravljanja dela, ki je vezano na izvedbo repertoarja oziroma programa sezone, ter začasno povečan obseg dela.

Tabela 4: Sestava zaposlenih za nedoločen/določen čas na dan 31. 12. 2019

Organizacijska enota	Število zaposlenih	Nedoločen čas	Odstotek	Določen čas	Odstotek
OE Drama	34	30	88,2	4	11,8
OE Opera	115	111	96,5	4	3,5
OE Balet	27	27	100,0	0	0,0
OE Festival Borštnikovo srečanje	1	0	0,0	1	100,0
OE Tehnika	97	91	93,8	6	17,6
Skupne službe	18	18	100,0	0	0,0
SKUPAJ	292	277	94,9	15	5,1

Največ zaposlenih za določen čas je v OE Tehnika, kar je posledica zaposlovanja mladih, ki nadomeščajo naše upokojene člane.

Slika 6: Odstotek zaposlenih za nedoločen/določen čas na dan 31. 12. 2018

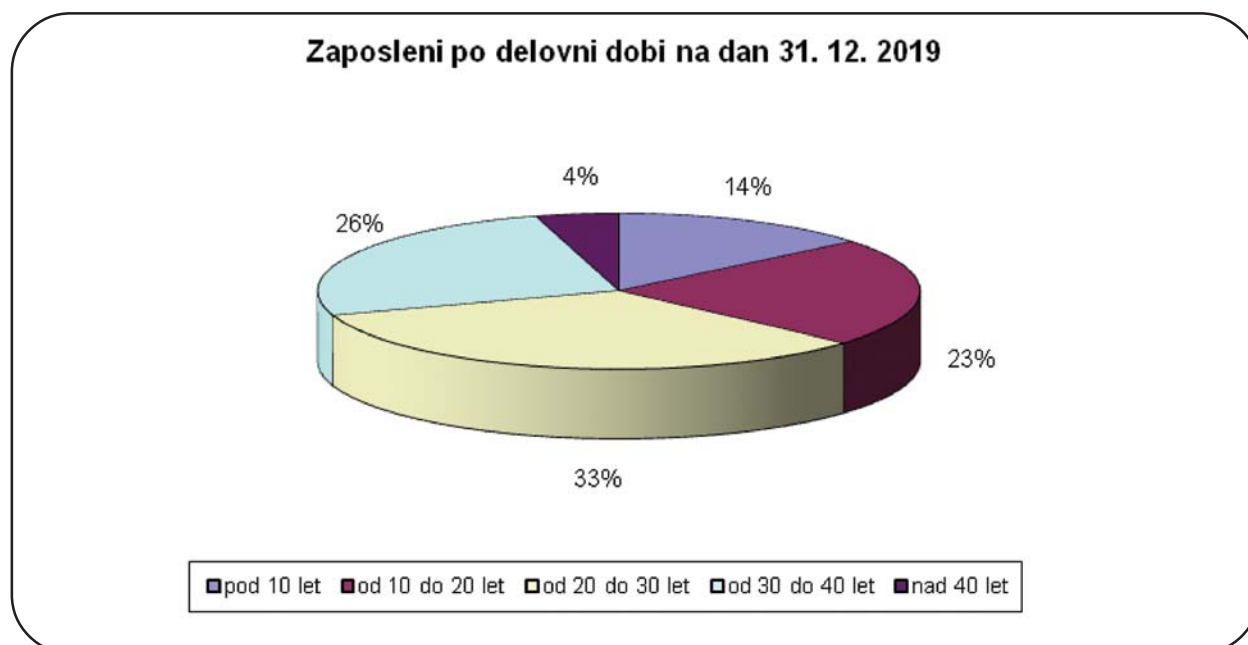
Na dan 31. 12. 2019 je bilo 15 zaposlenih za določen čas, kar predstavlja 5-% delež vseh zaposlenih v Slovenskem narodnem gledališču Maribor. V primerjavi s preteklim letom se je delež zaposlenih za določen čas zmanjšal za 2 %.

11.2.1.3 Sestava zaposlenih po delovni dobi

Tabela 5: Sestava zaposlenih po delovni dobi na dan 31. 12. 2019

Delovna doba	Število zaposlenih	Odstotek
pod 10 let	41	14,0
od 10 do 20 let	66	22,6
od 20 do 30 let	97	33,2
od 30 do 40 let	75	25,7
nad 40 let	13	4,5
SKUPAJ	292	100

Slika 7: Odstotek zaposlenih po delovni dobi na dan 31. 12. 2019

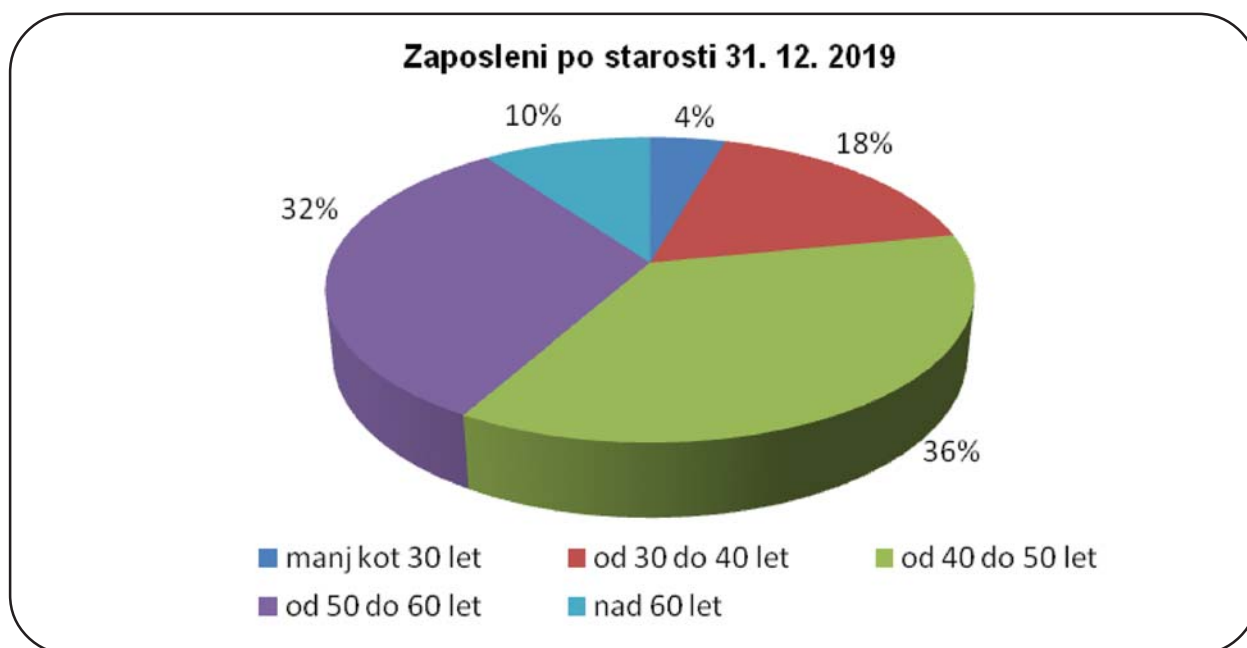
Glede na količino opravljene delovne dobe lahko zaposlene razporedimo v pet skupin. Največji delež zaposlenih predstavljajo zaposleni z delovno dobo od 20 do 30 let ter od 30 do 40 let, pri čemer predstavljajo skupaj kar 59-% delež vseh zaposlenih. V primerjavi s preteklim letom je moč zaznati povečanje števila zaposlenih, ki imajo več kot 40 let skupne delovne dobe, kar je posledica spremembe predpisov oziroma prenehanja veljavnosti ukrepov po ZUJF-u. V letu 2017 so ti zaposleni predstavljali 3-% delež, medtem ko predstavljajo v letu 2018 in 2019 5-% delež vseh zaposlenih.

11.2.1.4 Sestava zaposlenih po starosti

Tabela 6: Sestava zaposlenih po starosti na dan 31. 12. 2019

Starost	OE Drama	OE Opera	OE Balet	OE Festival Borštnikovo srečanje	OE Tehnika	Skupne službe	Vsi zaposleni	Odstotek
manj kot 30 let	1	8	0	0	4	0	13	4,5
od 30 do 40 let	9	24	4	0	14	0	51	17,5
od 40 do 50 let	12	29	18	1	36	10	106	36,3
od 50 do 60 let	9	35	5	0	40	4	93	31,8
nad 60 let	3	19	0	0	3	4	29	9,9
SKUPAJ	34	115	27	1	97	18	292	100

Slika 8: Odstotek zaposlenih po starosti na dan 31. 12. 2019

Največji delež zaposlenih predstavlja starostna skupina od 40 do 50 let, in sicer kar 36-% delež vseh zaposlenih.

V primerjavi s preteklim letom je zaznati zmanjšanje zaposlenih v starostnem razponu med 30 in 40 leti ter hkrati porast starejših zaposlenih. Zaposleni v starosti nad 60 let predstavljajo kar 10 % vseh zaposlenih.

Zaskrbljujoča je predvsem starost baletnih plesalcev, ki bodo zaradi spremembe zakonodaje o beneficirani delovni dobi baletnih plesalcev in vključitvi v Sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja Republike Slovenije pri Kapitalski družbi leta 2001 dosegli pogoje za poklicno in starostno upokožitev pri pozni starosti. Od leta 2001 do vključno leta 2016 se je baletnim plesalcem štela doba s povečanjem 12/15 (prej in od leta 2017 se šteje 12/18).

To vmesno šestnajstletno obdobje predstavlja nepopravljivo škodo poklicu baletnih plesalcev, saj bodo dosegali pogoje za upokožitev v starosti, ko tega poklica fizično več nikakor ne bodo mogli več opravljati.

Zaradi neizpolnjevanja pogojev za upokožitev ostaja stanje zaposlenih v OE Balet nespremenjeno, medtem ko se posledično njihova starost povečuje in je v letu 2019 dosegla že povprečje 44 let. V preteklem letu smo ob pridobitvi in analizi uradnih izračunov od Kapitalske družbe v zvezi z izpolnitvijo pogojev za poklicno upokožitev baletnih plesalcev bili soočeni z novo nastalo situacijo. Baletni plesalci, ki izpolnijo pogoj za poklicno upokožitev, te pravice ne izkoristijo. Trenutno že izpolnjujejo pogoj za poklicno upokožitev 3 baletni plesalci, ki pa te pravice ne želijo izkoristiti.

Potrebno bo spremeniti zakonodajo, saj se postavlja vprašanje smiselnosti plačevanja prispevkov za poklicno zavarovanje baletnim plesalcem in pevcem solistom, v kolikor pravice do poklicne upokožitve ne izkoristijo.

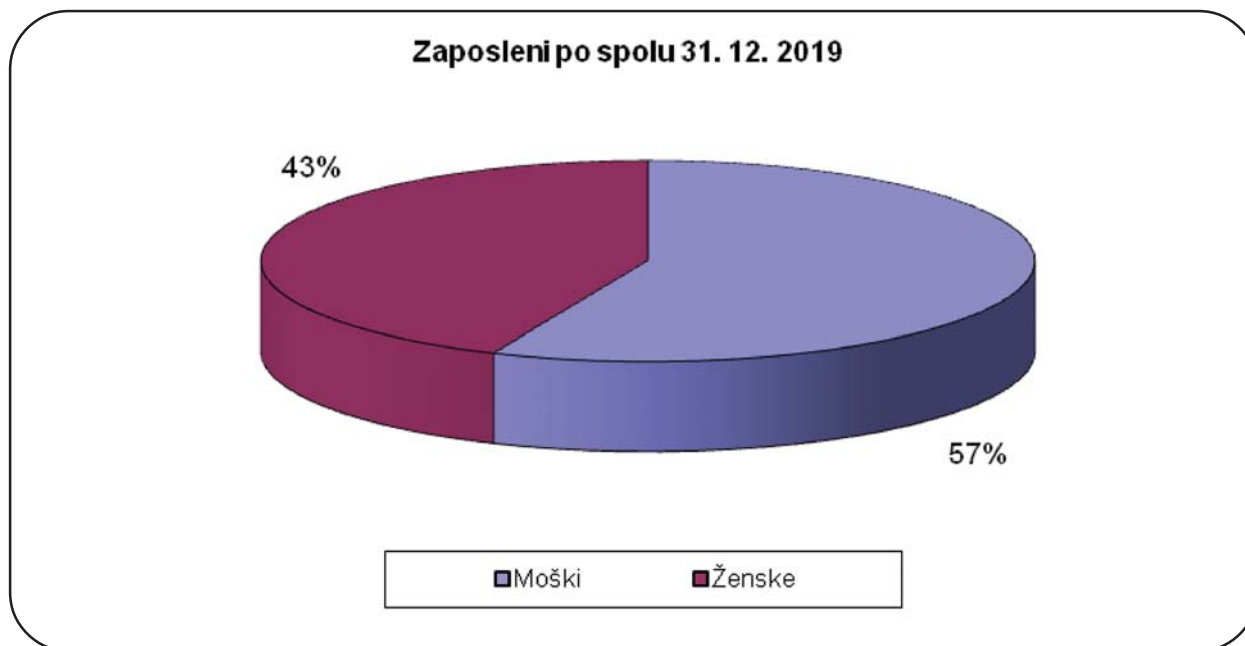
S staranjem baletnega ansambla in fizično nezmožnostjo opravljanja dela se povečuje število zunanjih sodelavcev, brez katerih baletni ansambel več ne more delovati.

11.2.1.5 Sestava zaposlenih po spolu

Tabela 7: Sestava zaposlenih po spolu na dan 31. 12. 2019

Organizacijska enota	Število zaposlenih	Moški	Odstotek	Ženske	Odstotek
OE Drama	34	16	47,1	18	52,9
OE Opera	115	65	56,5	50	43,5
OE Balet	27	12	44,4	15	55,6
OE Festival Borštnikovo srečanje	1	1	100,0	0	0,0
OE Tehnika	97	67	69,1	30	30,9
Skupne službe	18	4	22,2	14	77,8
SKUPAJ	292	165	56,5	127	43,5

Slika 9: Odstotek zaposlenih po spolu na dan 31. 12. 2019

Z zgornje slike je razvidno, da predstavljajo moški večji delež (57 %) vseh zaposlenih kot ženske (43 %), kar velja pripisati predvsem razmeroma velikemu številu tehničnih kadrov (OE Tehnika) v SNG Maribor, ki jih praviloma opravljajo moški. V primerjavi s preteklim letom se razmerje ni spremenilo.

11.2.1.6 Zaposleni z omejeno delovno zmožnostjo

Tabela 8: Zaposleni z omejeno delovno zmožnostjo na dan 31. 12. 2019

Kategorije invalidnosti	Število zaposlenih
Invalid I. kategorije	1
Invalid III. kategorije	11
SKUPAJ	12

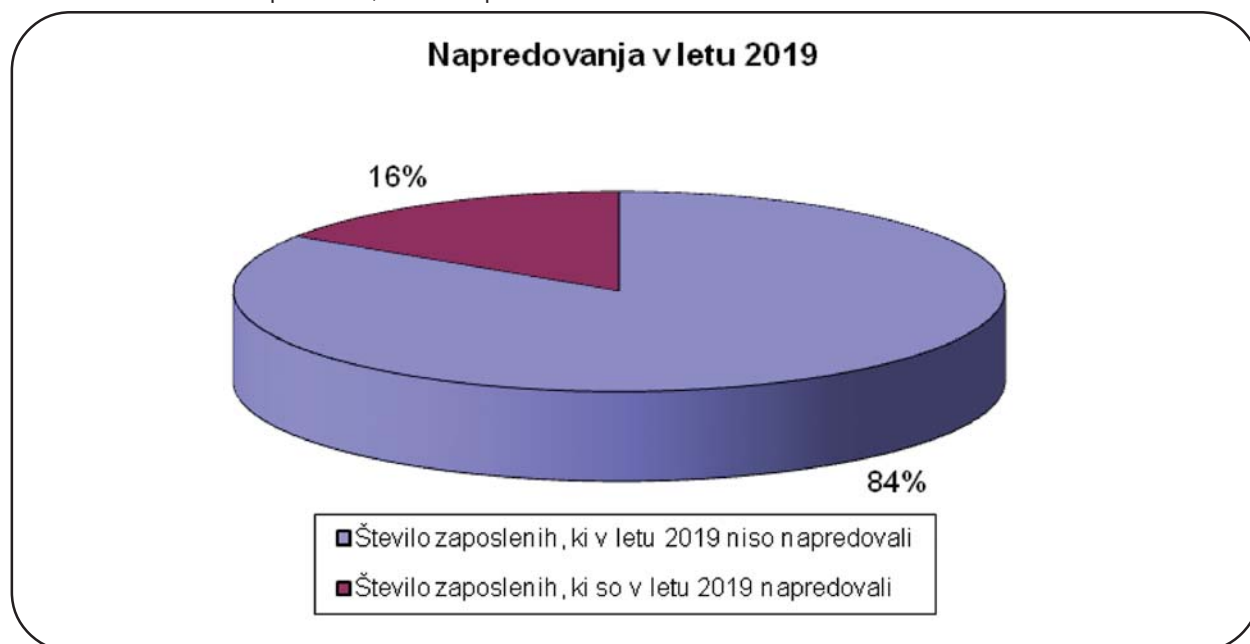
Na dan 31. 12. 2019 je imelo priznano omejeno delovno zmožnost 12 zaposlenih. Od omenjenih 12 posameznikov jih je imelo 11 priznano III. kategorijo invalidnosti, en zaposleni pa I. kategorijo invalidnosti. V letu 2019 je na novo pridobil priznano III. kategorijo invalidnosti en zaposleni.

11.2.2 Napredovanja zaposlenih

Tabela 9: Napredovanje zaposlenih v letu 2019

Organizacijska enota	Napredovanje	Odstotek
OE Drama	4	8,7
OE Opera	18	39,1
OE Balet	1	2,2
OE Festival Borštnikovo srečanje	0	0,0
OE Tehnika	23	50,0
Skupne službe	0	0,0
SKUPAJ	46	100

Slika 10: Odstotek zaposlenih, ki so napredovali v letu 2019

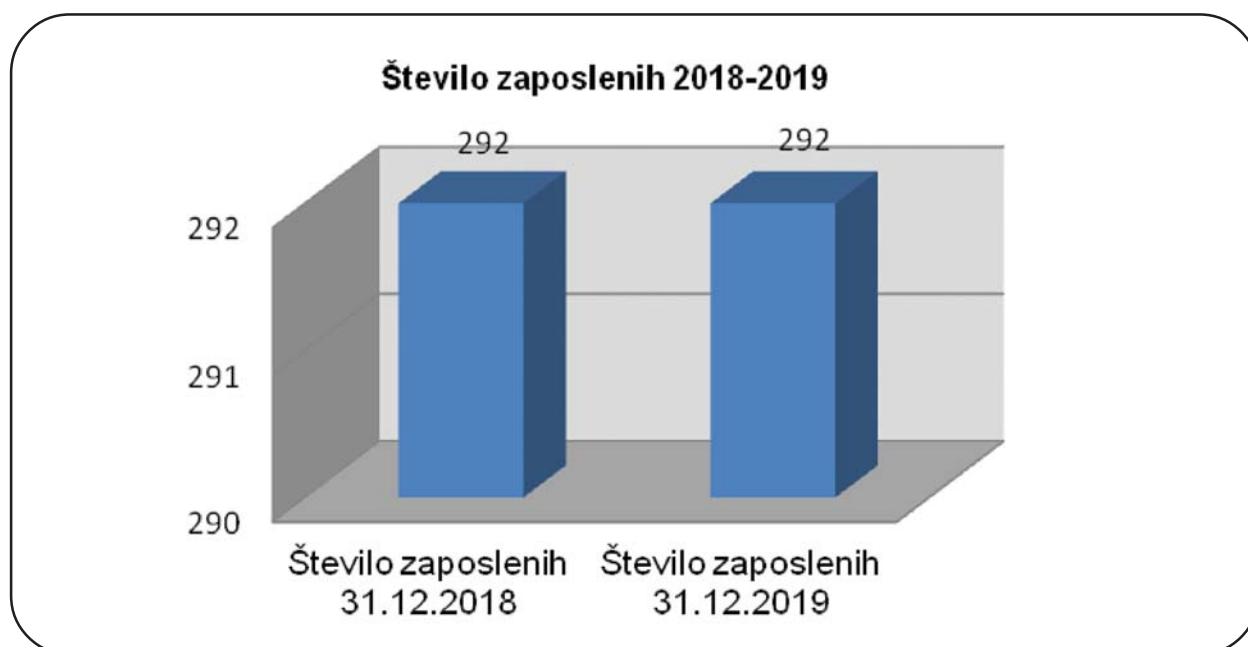
V letu 2019 je napredovalo 46 zaposlenih, kar predstavlja 16-% delež vseh zaposlenih. Največji delež zaposlenih, ki so napredovali, je v OE Tehnika, saj predstavljajo kar 50 % vseh zaposlenih, ki so napredovali.

11.2.3 Fluktuacija

Tabela 10: Primerjava števila zaposlenih v letih 2018–2019

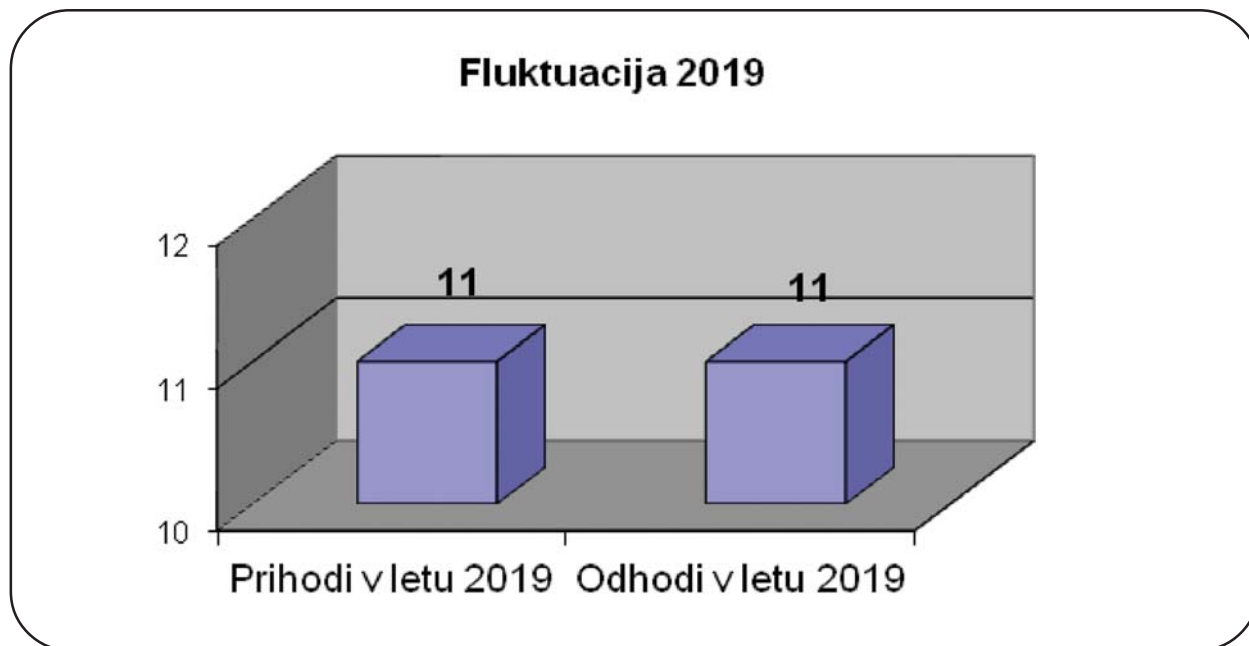
Število zaposlenih 31. 12. 2018	292
Prihodi v letu 2019	11
Odhodi v letu 2019	11
Število zaposlenih 31. 12. 2019	292

Slika 11: Število zaposlenih v letih 2018–2019

V letu 2019 smo upoštevali ukrepe in navodila ustanovitelja, da število zaposlenih, financiranih iz državnega proračuna, ne sme presegati dovoljenega števila zaposlenih na dan 1. 1. 2019. Tako ostaja število 292 zaposlenih, financiranih iz državnega proračuna, v primerjavi s preteklim letom nespremenjeno.

Slika 12: Fluktucija 2019

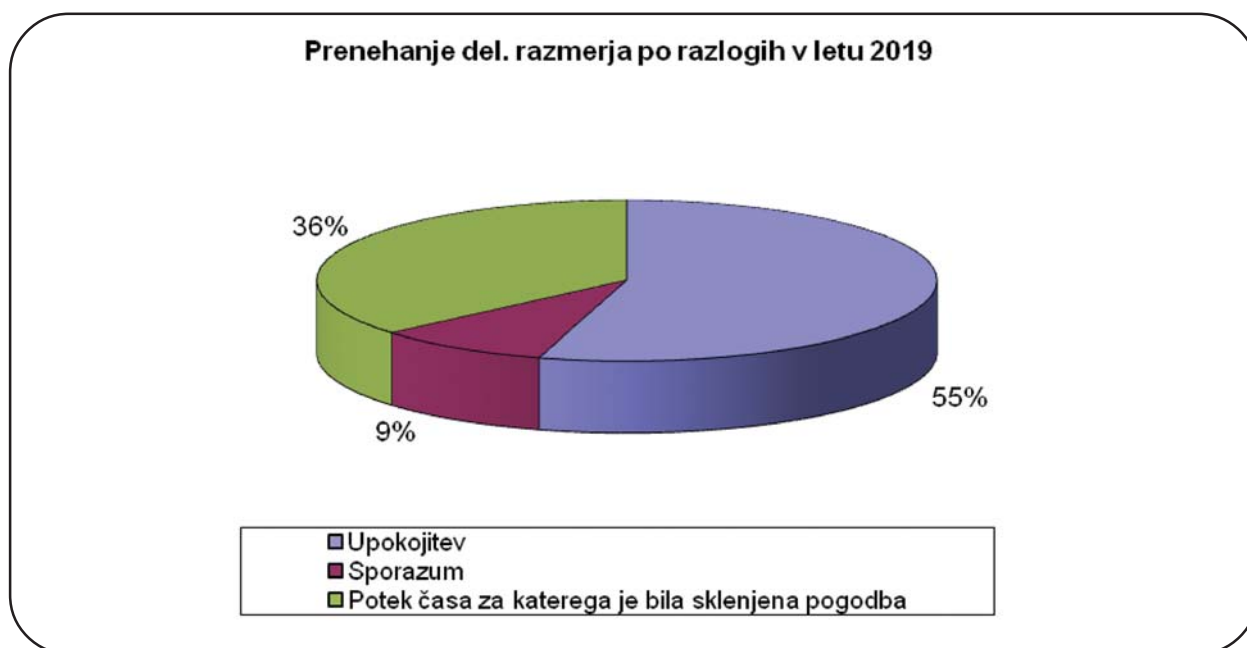
V letu 2019 je prenehalo delovno razmerje 11 zaposlenim. Realizirali smo 11 nadomestnih zaposlitev, ki so bile nepogrešljive za izvedbo programa.

11.2.3.1 Prenehanje delovnega razmerja po razlogih

Tabela 11: Razlogi prenehanja delovnega razmerja v letu 2019

Razlogi za prenehanje delovnega razmerja	Število zaposlenih	Odstotek
Upokojitev	6	54,5
Sporazum	1	9,1
Potek časa, za katerega je bila sklenjena pogodba	4	36,4
SKUPAJ	11	100

Slika 13: Razlogi prenehanja delovnega razmerja v letu 2019

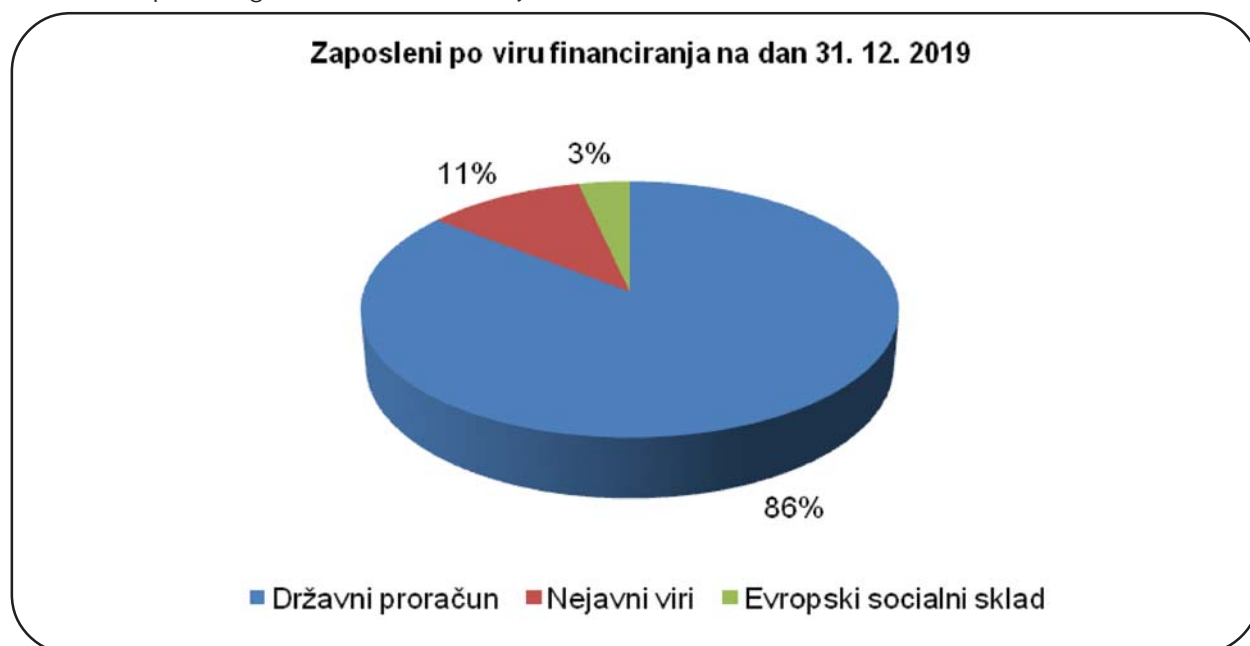
V preglednici je prikazano število odhodov zaposlenih v letu 2019. Razlogi za prenehanje delovnega razmerja so opredeljeni v skladu z določbami Zakona o delovnih razmerjih. Največji delež prenehanj delovnega razmerja predstavljajo upokojitve, in sicer kar 55-% delež vseh prenehanj delovnega razmerja.

11.2.3.2 Zaposleni po viru financiranja na dan 31. 12. 2019

Tabela 12: Zaposleni po viru financiranja na dan 31. 12. 2019

Razlogi za prenehanje delovnega razmerja	Število zaposlenih	Odstotek
Državni proračun	292	85,6
Nejavni viri	37	10,9
Evropski socialni sklad	12	3,5
SKUPAJ	341	100

Slika 14: Zaposleni glede na vir financiranja na dan 31. 12. 2019

Na dan 31. 12. 2019 je bilo v Slovenskem narodnem gledališču Maribor iz državnega proračuna financiranih 292 zaposlenih, 37 zaposlenih je bilo financiranih iz nejavnih virov, 12 zaposlenih pa je bilo financiranih iz Evropskega socialnega sklada.

Omejevanje števila zaposlenih in akutni deficit ustrezno izobraženih in usposobljenih človeških virov sta kot posledica javnofinančnih varčevalnih ukrepov iz preteklih let dejansko dosegla skrajni okvir in imata izrazito negativen učinek na kvaliteto in poustvarjalno raven umetniškega programa, ki ga je zaradi močne mednarodne konkurence in pomanjkanja ustreznih kadrov realno izredno težko ohranjati na primerljivi ravni. Kadrovski primanjkljaj nadomeščamo s 37 zaposlitvami, ki jih SNG Maribor krije iz nejavnih virov oziroma iz lastnih sredstev. Nevzdržno situacijo glede pomanjkanja ustrezno izobraženih in usposobljenih človeških virov pa deloma rešujemo tudi z uspešnim kandidiranjem in s sodelovanjem v projektih Evropskega socialnega sklada »Podpora novim kariernim perspektivam v obdobju 2018–2021« in »Podpora novim kariernim perspektivam v kohezijski regiji Vzhodna Slovenija (KRVS) v obdobju 2019–2021«. V letu 2019 smo v OE Festival Borštnikovo srečanje pričeli tudi s projektom Evropskega socialnega sklada – Borštnikov program socialne aktivacije.

V okviru Evropskega socialnega sklada je bilo na dan 31. 12. 2019 financiranih 12 zaposlitev (11 zaposlitev v umetniških organizacijskih enotah Opere, Baleta in Festivala Borštnikovo srečanje ter 1 zaposlitev v Skupnih službah).

11.2.3.2.1 Evropski socialni sklad

V letu 2019 je Slovensko narodno gledališče Maribor nadaljevalo z izvajanjem projekta Evropskega socialnega sklada »Podpora novim kariernim perspektivam v obdobju 2018–2021«. Bistvo projekta je sofinanciranje zaposlitev na področju kulture, katerega namen je pridobitev in krepitev sposobnosti, znanj, veščin spretnosti vključenih oseb ter dvig ključnih kompetenc, pri čemer se povečujejo njihove nadaljnje zaposlitvene možnosti. V okviru projekta je bilo v letu 2019 zaposlenih 6 udeležencev različnih umetniških in strokovnih profilov.

V letu 2019 smo istočasno sodelovali pri izvajanju projekta Evropskega socialnega sklada »Podpora novim kariernim perspektivam v kohezijski regiji Vzhodna Slovenija (KRVS) v obdobju 2019–2021« in »Boršnikov program socialne aktivacije«. V okviru projektov je bilo v letu 2019 zaposlenih 6 udeležencev v OE Festival Boršnikovo srečanje.

Tabela 13: Evropski socialni sklad

Organizacijska enota	Število zaposlenih
OE Drama	0
OE Opera	3
OE Balet	2
OE Festival Boršnikovo srečanje	6
OE Tehnika	0
Skupne službe	1
SKUPAJ	12

V Slovenskem narodnem gledališču Maribor so bili v letu 2019 v okviru projektov Evropskega socialnega sklada zaposleni 1 glasbenik v operno simfoničnem orkestru, 2 pevca v opernem zboru, 2 baletna plesalca, 1 strokovni sodelavec v marketingu in 6 strokovnih sodelavcev v OE Festival Boršnikovo srečanje.

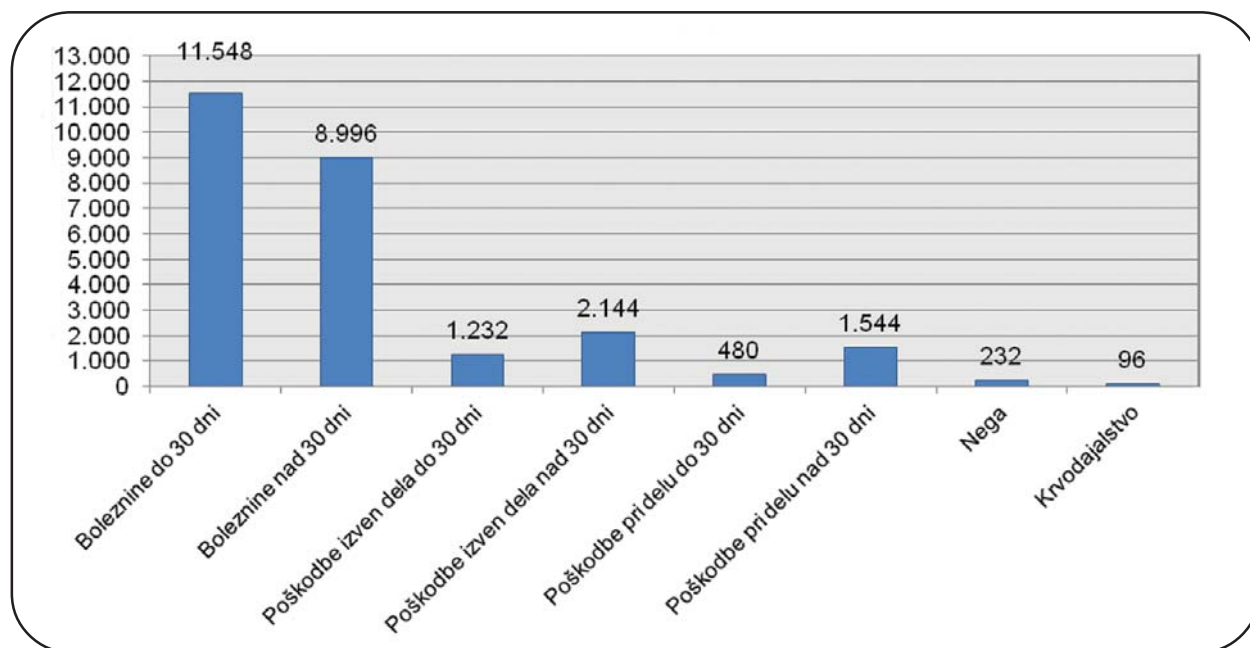
11.2.4 Bolniške odsotnosti zaposlenih

V letu 2019 je bilo v primerjavi z letom 2018 zaznati povečanje zadržanosti od dela zaposlenih zaradi bolniške odsotnosti. Leta 2018 je bilo obračunanih 21.732 ur zadržanosti od dela, medtem ko je bilo v letu 2019 obračunanih kar 26.272 ur zadržanosti od dela.

Tabela 14: Razlogi zadržanosti zaposlenih v letu 2019

Razlog zadržanosti	Ure	Odstotek
Boleznine do 30 dni	11.548	44,0
Boleznine nad 30 dni	8.996	34,2
Poškodbe izven dela do 30 dni	1.232	4,7
Poškodbe izven dela nad 30 dni	2.144	8,1
Poškodbe pri delu do 30 dni	480	1,8
Poškodbe pri delu nad 30 dni	1.544	5,9
Nega	232	0,9
Krvodajalstvo	96	0,4
SKUPAJ	26.272	100

Slika 15: Razlogi zadržanosti zaposlenih v letu 2019

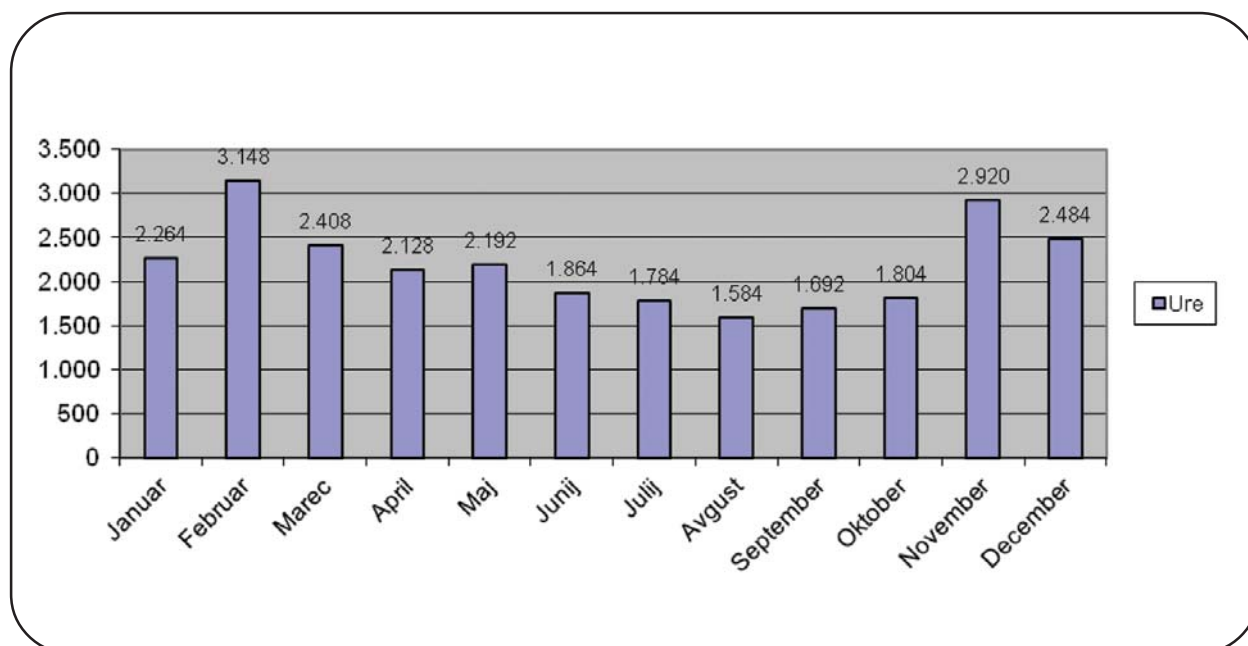

V letu 2019 je bilo skupaj obračunanih 26.272 ur zadržanosti od dela zaradi bolniške odsotnosti. Od tega predstavljajo največji delež – kar 44 % vseh zadržanosti od dela boleznine do 30 dni, kar ustreza 11.548 obračunanim delovnim uram. Najmanjši delež predstavljajo zadržanosti od dela iz razloga krvodajalstva – 96 ur, kar predstavlja zgolj 0,5 % vseh zadržanosti od dela.

Tabela 15: Bolniške odsotnosti po mesecih v letu 2019

Mesec	Ure	Odstotek
januar	2.264	8,6
februar	3.148	12,0
marec	2.408	9,2
april	2.128	8,1
maj	2.192	8,3
junij	1.864	7,1
julij	1.784	6,8
avgust	1.584	6,0
september	1.692	6,4
oktober	1.804	6,9
november	2.920	11,1
december	2.484	9,5
SKUPAJ	26.272	100

Slika 16: Bolniške odsotnosti po mesecih v letu 2019

S histograma je razvidno, da je bilo največ bolniških odsotnosti meseca februarja 2019. Najmanj bolniških odsotnosti je bilo v mesecu avgustu. Mesečno razmerje bolniških odsotnosti se v primerjavi z letom 2018 ni spremenilo. Tudi v letu 2018 je bilo največ bolniških odsotnosti meseca februarja in najmanj v mesecu avgustu.

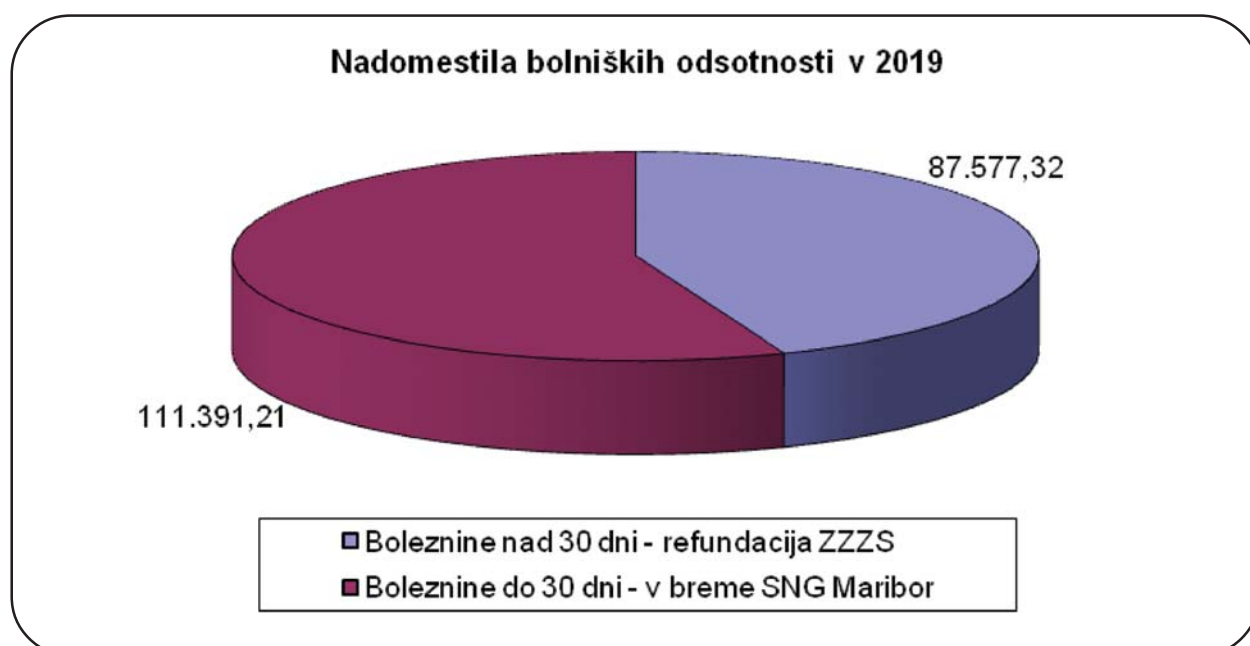
11.2.4.1 Nadomestila bolniških odsotnosti

V letu 2019 je bilo v primerjavi z letom 2018 izplačanih več nadomestil bolniških odsotnosti. V letu 2018 je bilo izplačanih skupaj 154.577,54 EUR nadomestil, medtem ko je bilo v letu 2019 izplačanih skupaj 198.968,53 EUR nadomestil. V letu 2019 je v primerjavi z letom 2018 zaznati povečanje izplačanih nadomestil v breme SNG Maribor kot tudi refundacij ZZZS za boleznine nad 30 dni. Letno povečanje izplačil nadomestil bolniških odsotnosti je zaznati že tretje leto zapored od leta 2017.

Tabela 16: Nadomestila bolniških odsotnosti v letu 2019

Organizacijska enota	Boleznine nad 30 dni – refundacija ZZZS	Boleznine do 30 dni – v breme SNG Maribor	SKUPAJ
OE Drama		2.992,25	2.992,25
OE Opera	7.983,33	50.171,34	58.154,67
solisti	4.232,70	16.902,39	21.135,09
orkester	2.610,00	22.520,73	25.130,73
zbor	1.140,63	10.748,22	11.888,85
OE Balet	6.504,44	5.064,79	11.569,23
OE Tehnika	72.413,42	48.889,90	121.303,32
Skupne službe	676,13	4.272,93	4.949,06
SNG – SKUPAJ	87.577,32	111.391,21	198.968,53

Slika 17: Nadomestila bolniških odsotnosti v letu 2019

V letu 2019 je bilo izplačanih 198.968,53 EUR nadomestil bolniških odsotnosti, od tega je bilo 111.391,21 EUR izplačanih nadomestil v breme SNG Maribor. Nadomestila v višini 87.577,32 EUR, ki izhajajo iz boleznin nad 30 dni, smo dobili povrnjena od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije.

Slovensko narodno gledališče Maribor je moralo z namenom ohranjanja minimalnih standardov umetniškega programa ustrezno prilagoditi obseg dela v posameznih organizacijskih enotah Drama, Opera, Balet, Festival Borštnikovo srečanje, Tehnika in Skupne službe, pri čemer se zaradi večstranskega in kompleksnega prepletanja dela umetniških, tehničnih in strokovnih kadrov srečujemo z vedno večjimi problemi, saj ostaja osnovni problem – zagotavljanje zadostnih kapacitet specifično usposobljenih in ustrezno izobraženih človeških virov – še vedno nerešen in ga bo treba v karseda kratkem času odpraviti s sprejetjem ustreznih ukrepov in s spremembo delovne zakonodaje.

Drastično omejevanje števila zaposlenih – potencialnih izvajalcev umetniškega programa različnih profesionalnih profilov – ima tako zaradi uresničevanja zelo negativen učinek na raven kvalitete izvedbe umetniškega programa. Omenjeno problematiko ustreznega upravljanja s človeškimi viri in z implementacijo kadrovske strukture, ki bi dejansko ustrezala vse višjim sodobnim umetniškim, strokovnim in tehničnim standardom, bo zato treba v karseda hitrem času reševati v konstruktivnem dialogu z ustanoviteljem – z vlado in s pristojnim Ministrstvom za kulturo RS. V nasprotnem primeru lahko zelo kmalu pričakujemo drastični upad tako ustvarjalne kot poustvarjalne ravni izvedbe repertoarno raznolikega in zahtevnega umetniškega programa, s tem pa se pod vprašaj postavlja tudi uresničevanje javnega interesa na področju kulture in ne nazadnje tudi ustreznega nemotenega izvrševanja poslanstva SNG Maribor (Drama, Opera, Balet in Festival Borštnikovo srečanje), ki bi ustrezalo minimalnim izvedbenim standardom.

Danilo Rošker
direktor SNG Maribor

Letno poročilo so pripravili

Danilo Rošker
Aleš Novak
Aleksandra Hojnik
Jasna Rupar
Ana Vogrin
Andreja Hictaler
Alenka Smole
Nina Novkovič
Metka Lipovž
Darja Čížek
Maja Borin
Mojca Kolar
Sandra Požun
Benjamin Virč
Mojca Marič
Jože Vodušek

Fotografije

Arhiv SNG Maribor
Arhiv FBS
Tiberiu Marta
Damjan Švarc
Slavko Rajh

Program financira

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Program sofinancirajo

ZLATA POKROVITELJICA

POKROVITELJICA STOLETNICE

POKROVITELJICA SEZONE

POKROVITELJICA BALETA

Terme Maribor

Investing *in a Cultural* Tomorrow
Investiranje *v kulturni* jutri